

*Ururea din inimă
a întregii țări*

Succes deplin marelui forum al comuniștilor români!

**Un mandat
în numele
viitorului:****La al XIV-lea
Congres,
CEAUȘESCU
reales!**

Istoria densă și dinamică a vieții politice românești se pregătește să înscrie în luminoasele sale pagini cronica unui eveniment de referință pentru noul destin al națiunii române, pentru viitorul ei de libertate și demnitate: Congresul al XIV-lea al partidului comunist. Convocat conform normelor proprii ale vieții de partid, marele forum politic are, în mod practic, semnificații mult mai ample, izvorite atât din anvergura obiectivelor înscrise pe ordinea de zi, cât și din baza socială largă a dezbaterilor care l-au precedat. După cum se știe, Congresul al XIV-lea va hotărî asupra Programului-Directivă cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cîincinalul 1991—1995 și orientările de perspectivă pînă în anii 2000—2010.

Apoi, Congresul va constitui sinteza ideilor și propunerilor formulate în cadrul dezbaterilor care au avut loc în toate structurile partidului nostru, începînd de la organizațiile de bază, și în care au fost angrenate toate colectivele de oameni ai muncii din întreprinderi și instituții, din centrale și departamente, din ministere și sectoare ale activității economice și sociale. Sistemul democratic, unic în felul său, creat în patria noastră, a permis, practic, tuturor cetățenilor României socialiste să participe și să-și exprime opinia în legătură cu prevederile proiectelor de documente elaborate de partid, astfel încît hotărârile ce vor fi adoptate de Congresul al XIV-lea vor fi, în realitate, hotărâri ale întregului popor — însuși forumul comuniștilor fiind, de fapt, un mare forum al întregii națiuni.

Decurgînd din funcționalitatea democrației muncitorești-revoluționare instaurate în societatea noastră, caracterul larg reprezentativ al Congresului partidului se convertește pentru forța conducătoare din patria noastră în responsabilitatea unui moment de bilanț, global și edificator, asupra întregului drum parcurs de România în anul revoluției și construcției

socialiste, sub conducerea Partidului Comunist Român: „La Congres, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, vom face bilanțul dezvoltării generale a patriei noastre în cei 45 de ani care au trecut de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și vom putea să subliniem marile realizări în dezvoltarea socialistă, în transformarea României dintr-o țară slab dezvoltată într-o țară industrial-agrară înaintată, într-o țară socialistă în plin progres, în care se realizează tot mai bine principiile de bază ale eticii și echității socialiste, de dreptate, de adevărată egalitate între toți cetățenii patriei noastre”. Ridicarea nivelului dezbaterilor la înălțimea unui cuprinzător bilanț al dezvoltării naționale demonstrează răspunderea istorică a partidului nostru față de exercitarea rolului său conducător în societate, confirmă uriașa forță de analiză și introspecție multilaterală — politică, organizatorică, morală — a comuniștilor români față de propria lor activitate, astfel încît Congresul să reprezinte o veridică dare de seamă a partidului în fața poporului, un document pentru istorie pecetluit cu datele nepieritoare, concrete, vii ale izbînzilor socialiste de pînă acum.

Astfel de analize, pilduitoare pentru modul în care, la noi, socialismul se construiește cu poporul și pentru popor, au avut loc cu prilejul tuturor adunărilor generale și conferințelor de dare de seamă și alegeri din fiecare colectiv de oameni ai muncii, în toate instituțiile și unitățile social-economice și culturale ale țării, astfel încît, un asemenea bilanț s-a conturat, practic, în fiecare loc de muncă. Iar constatările făcute cu aceste recente prilejuri au imprimat fiecărei dezbateri democratice din structurile partidului, din unitățile economice și sociale, caracterul unor momente de profundă educație politică și patriotică, în care

(Continuare în pag. a 2-a)

Ceas de sărbătoare

Cu inimile pline de iubire
Și în priviri purtînd lumini din soare,
Ne adunăm în Comunistul Forum
La ceas de muncă și de sărbătoare.

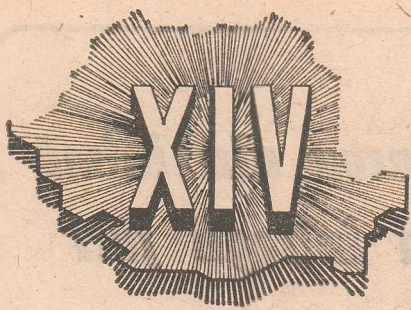
Venim din toată țara comunistii
Cu demnitate să rostim cuvîntul,
Prin fapte să îi dăm adînci temeieri
Și zborul să îl însoțim cu gîndul.

Căci astfel fermitate dînd și forță
Și aripi de izbîndă cîutezării,
Congresul Paisprezece e o treaptă
Spre viitorul comunist al țării.

Chezaș ne este către biruință,
Spre fericire, pace și progres,
Eroul Nicolae Ceaușescu
Pe care-l vrem în frunte reales.

Cu el pornim increzători spre miine
Și în priviri purtăm lumini din soare,
Sîntem stăpîni, independenți și liberi
În patria mereu biruitoare.

VIOREL COZMA ■

Pe drumul de-implinire ce Ţara şi-a ales,

În ultima săptămână s-au desfăşurat conferinţe de dare de seamă şi alegeri şi în celelalte municipii-reşedinţă de judeţ.

Evenimente de importanţă deosebită în viaţa partidului şi a ţării, conferinţele de dare de seamă şi alegeri ale organelor judeţene de partid au prilejuit dezbaterile, în spiritul aprecierilor şi orientărilor cuprinse în Expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu „Cu privire la problemele socialismului, ale activităţii ideologice, politico-educative de dezvoltare a conştiinţei revoluţionare, de formare a omului nou, constructor conştient al socialismului şi comunismului în România”, a Programului-Directivă şi a Tezelor pentru Congresul al XIV-lea al partidului, precum şi analiza activităţii desfăşurate de organele şi organizaţiile de partid în vederea îndeplinirii programelor de dezvoltare economico-socială în profil teritorial al tuturor localităţilor ţării. Ca urmare a dezbaterilor şi analizelor, au fost adoptate măsuri de îmbunătăţire a muncii în toate domeniile, de sporire a contribuţiei fiecărui judeţ la progresul neîntrerupt al României socialiste, la creşterea bunăstării materiale şi spirituale a întregului popor.

Exprimând cele mai profunde sentimente de stimă şi preţuire pentru conducătorul partidului şi statului, de numele cărui se leagă toate măreţele împliniri din perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al P.C.R., delegaţii la conferinţele judeţene au susţinut cu entuziasm realegerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu, la Congresul al XIV-lea, în funcţia supremă de secretar general al partidului. Participanţii la dezbateri au dat expresie sentimentelor de aleasă stimă şi preţuire faţă de tovarăşa Elena Ceauşescu, pentru contribuţia deosebită la realizarea programelor de dezvoltare multilaterală a ţării, la organizarea şi modernizarea activităţii în toate sectoarele economico-sociale, la progresul ştiinţei şi tehnicii, la înflorirea învăţământului şi culturii româneşti.

În cadrul conferinţelor judeţene au fost dezbătute căile şi modalităţile de acţiune pentru ca organele şi organizaţiile de partid să-şi aducă întreaga contribuţie la îmbunătăţirea activităţii economice, la sporirea productivităţii muncii, la realizarea producţiei fizice, în primul rând a celei destinate exportului, la ridicarea nivelului tehnic şi calitativ al produselor, la creşterea continuă a rentabilităţii şi beneficiilor, a spiritului de răspundere faţă de modul în care este gospodărită averea naţională încredinţată spre administrare fiecărui colectiv, la continuarea procesului de organizare şi sistematizare a localităţilor, la întărirea şi apărarea proprietăţii socialiste, de stat şi cooperatiste. Au fost făcute numeroase propuneri concrete şi s-au stabilit măsuri în vederea angajării ferme a colectivelor de oameni ai muncii de pe întreg cuprinsul patriei în direcţia realizării exemplare a planului pe acest an şi pe întregul cincinal, a pregătirii corespunzătoare a condiţiilor pentru îndeplinirea obiectivelor prefigurate în documentele programatice care urmează să fie dezbătute şi aprobate la Congresul al XIV-lea al partidului.

Dezbaterea şi aprobarea în cadrul conferinţelor judeţene a proiectului Programului-Directivă şi a Tezelor pentru Congresul al XIV-lea, Congresul victoriei socialismului în patria noastră, al deplinei independenţe politice şi economice a României, au pus în lumină adevărată hotărâre a comuniştilor, a tuturor cetăţenilor patriei la întreaga politică promovată de partidul şi statul nostru, hotărârea unanimă de a înfăptui cu succes măreaţa operă de construire a socialismului, de a asigura condiţiile pentru edificarea comunismului în România. Conferinţele au reprezentat, în acelaşi timp, un prilej de reafirmare a adevăratei unităţi naţionale la politica externă a României, faţă de iniţiativele pe plan internaţional ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu consacrate dezvoltării colaborării şi înţelegerii între popoare, soluţionării constructive a problemelor cu care se confruntă omenirea, întărirea păcii şi securităţii pe tot globul. Participanţii la dezbateri au combătut cu hotărâre tezele şi ideile referitoare la dezideologizarea relaţiilor internaţionale, la renunţarea la concepţiile fundamentale ale construirii societăţii socialiste, încercările unor cercuri reacţionare de a submina şi defăima socialismul.

Conferinţele au ales, în conformitate cu prevederile în vigoare, noile organe de conducere ale organizaţiilor judeţene de partid, delegaţii pentru Congresul al XIV-lea al P.C.R. şi au desemnat candidaţii pentru organele centrale de partid. Organizaţiile judeţene au încredinţat delegaţilor la Congres mandatul de a vota realegerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu în înalta funcţie de secretar general al Partidului Comunist Român, de a aproba documentele programatice ce vor fi supuse dezbaterii marelui forum al comuniştilor români, care prin conţinutul şi obiectivele lor deschid noi şi largi perspective dezvoltării socialiste şi comuniste a României.

ION DUMBRAVĂ

Urmare din pag. 1

s-au afirmat cu putere mândria pentru realizările obţinute în anii socialismului, încrederea de neclintit în partidul nostru comunist, unitatea întregului popor în jurul partidului, al secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. De pe tot cuprinsul patriei, participanţii la dezbateri şi-au exprimat cu entuziasm şi înflăcărare adevărată deplină a comuniştilor, a colectivelor de oameni ai muncii, a întregului popor, la Hotărârea Plenarei C.C. al P.C.R. cu privire la propunerea ce va fi prezentată în Congres, ca în fruntea partidului să fie reales cel mai iubit fiu al naţiunii române, ctitorul vizionar al României contemporane, eminenta personalitate a vieţii politice internaţionale, tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Adunându-se spre sala şi zilele Congresului, precum un suvoi de dragoste şi recunoştinţă, de încredere şi optimism, aceste adevărate răspicat formulate pe tot cuprinsul ţării semnifică şi se contopesc în voinţa unică a poporului român de a-şi încredinţa destinele pe mai departe partidului comunist, conducătorului

de geniu politic de al cărui nume sînt legate definitiv în istorie demnitatea, independenţa şi viaţa liberă din România de azi.

Găzduind un moment de continuitate a procesului revoluţionar început acum 45 de ani, o continuitate cumulativă şi fluentă spre noi trepte de bunăstare, civilizaţie şi progres, aşa cum sînt conturate în documentele ce vor fi dezbătute la Congres, Bucureştiul nostru iubit, Capitala modernă şi înfloritoare a României socialiste, va avea şi-n aceste zile aureole prin care în ultimii 24 de ani a atras privirile şi respectul lumii întregi — de loc statornic şi consecvent al luptei pentru pace, libertate şi independenţă, pentru o lume mai bună şi mai dreaptă, pentru socialism şi comunism.

Avînd convingerea că apropiatul eveniment din viaţa partidului şi a ţării va constitui un moment de referinţă istorică pe drumul ascendent al României socialiste spre noi culmi de civilizaţie şi progres, întregul nostru popor, strîns unit în jurul partidului, al secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, urează succes deplin marelui forum al comuniştilor !

La cea mai înaltă tensiune

Lucrez la Întreprinderea de alumina din Oradea chiar din anul 1965, anul desfăşurării istoricului Congres al IX-lea al P.C.R., cînd în oraşul de pe Crişul Repede a fost produsă în premieră naţională întâia şarjă de alumina românească. În primele rînduri pentru obţinerea acestei măreţe izbînzii a industriei noastre metalurgice s-au situat comuniştii. Ceea ce a părut la început ca posibilitate s-a preschimbă în realitatea cea mai vie : valorificarea superioară a resurselor naţionale, respectiv, în cazul nostru, a bauxitei, în preţioasa alumina, materie primă pentru aluminiul de la Slatina. Partidul Comunist, forţa politică conducătoare a întregii noastre societăţi, şi-a demonstrat şi în cazul uzinei noastre cîtezană, clarviziunea şi înţelepciunea.

Din personalul muncitor de o mie de oameni de la Alumina, un număr de 620 sînt membri de partid, din care peste 400 sînt comuniştii care au înălţat şi pus în funcţiune uzina în anul 1965. Anii de romantism revoluţionar ca per-

manentă stare de spirit mi s-au întipărit şi mie pentru totdeauna în memorie şi de la acea dată nu am mai părăsit uzina. Şi nici ortacii mei care au continuat să muncească aici cu dragoste, cu dăruire, cu responsabilitate, pentru faima mereu crescîndă a firmei. De altfel, aici, la noi, se înregistrează una din cele mai mari stabilităţi a forţei de muncă din întreg judeţul Bihor, situaţie conferită şi de seriozitatea comuniştilor din această unitate. Alumina străluceşte pe turnurile de la cuptoarele de ardere ca şi zăpada pe crestele Apusenilor şi sugerează amplitudinea unui deznăscut moral şi o tăcătoare chemare spre înălţimi. Ca maestru electrician, după ce am absolvit şcoala de maiştri de la Făgăraş, am trecut prin toate secţiile unităţii noastre şi am constatat cu mîndrie, satisfacţie şi bucurie acelaşi lucru : în primele rînduri ale luptei pentru alumina se află comuniştii. Comuniştii uzinei noastre sînt oameni harnici şi săritori, pricepuţi, nu se dau în lături de la greu şi întotdeauna au învins cele mai mari şi neprevăzute greutăţi. Am dezbătut şi noi, împreună cu întreaga ţară, documentele pentru Congresul al XIV-lea al partidului şi ne exprimăm deplină aprobare faţă de tezele şi ideile de excepţională însemnătate teoretică şi practică cuprinse în acestea şi în Expunerea secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, preşedintele republicii, la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R.

Întîmpinăm măreţul congres cu noi fapte de muncă, cu realizări şi depăşiri de plan, cu eforturi susţinute de a produce în premieră naţională un nou sortiment de alumina superioară, alumina tabulară. Lupta pentru nou este aici, la noi, o stare de spirit care ne mobilizează şi acum ca şi în anul 1965, cînd produceam pentru prima oară alumina. Este o consecinţă firească a politicii revoluţionare a partidului, de autodepăşire, de înfruntare şi învingere a greutăţilor, de formare a omului nou, constructor conştient şi devotat al

socialismului şi comunismului pe meleagurile scumpei noastre patrii. Sînt acestea temeiuri îndreptăţite de a ne exprima totală noastră adevărată la propunerea de realegere a tovarăşului Nicolae Ceauşescu în suprema funcţie de secretar general al Partidului Comunist Român, garanţia drumului neabătut al poporului spre noi culmi de civilizaţie şi prosperitate.

AUGUSTIN ILEA
maistru electrician
la Întreprinderea de
alumina — Oradea

Torţă pe o vatră de lumină

Unii numesc patriotism local faptul de a iubi şi a elogia locul în care te-ai născut, în care trăieşti şi munceşti dar nu trebuie uitat nici o clipă că marea iubire de ţară, adevăratul mare patriotism se clădeşte pe marea iubire a locului în care te-ai născut şi crescut, pe identificarea fiinţei cu locurile în care te-ai afirmat. De aceea, noi ierunţeni, locuitorii noului oraş din judeţul Mureş credem că vorbim despre oraşul nostru vorbim despre ţară, că numele oraşului nostru este o literă scripitoare în literele ce compun numele ţării, România. De fapt dacă ne gîndim mai profund, oraşul Iernut este o torţă pe vatra de lumină a ţării. Torţă, la propriu spus, deoarece graţie umane şi înţeleptei politici promovate cu consecvenţă îndelungă după Congresul al IX-lea al partidului de către vizionarul arhitect şi ctitor al României moderne de azi, Nicolae Ceauşescu, o dezvoltare egală şi puternică a tuturor zonelor patriei, aici funcţionează unul din marile obiective energetice ale ţării noastre. Luînd drept argument modul de îndeplinire a sarcinilor de plan (pentru rezultatele obţinute în anul trecut Întreprinderea Electrocentrale a fost distinsă cu Ordinul Muncii clasa întâi) afirmăm fără a fi complexat de ieşirea din limitele modestiei, că aici

Urcăm încă o treaptă cu-al XIV-lea Congres

În fiecare zi, grijă nemărginită pentru mersul înainte al societății românești.

muncеște unul dintre cele mai harnice colective de energeticieni din țară. Aceeași politică de înălțare a omului pe cele mai înalte trepte ale civilizației, prin implicarea lui la crearea bunurilor materiale și spirituale, la făurirea propriilor destine, a rodit la Iernut o fabrică de făinuri proteice, o întreprindere de nutrețuri combinate, o stațiune de cercetare și producție legumicolă, un complex de creșterea și îngrijirea taurinelor, o întreprindere de stat pentru creșterea și îngrijirea porcilor, un complex de sere, o fermă piscicolă cu luciu de apă de 200 ha, un spital, două licee, peste 800 apartamente, unități economice și sociale care echivalează eforturile depuse de partidul și statul nostru în perioada 1965—1988 la aproape trei miliarde lei investiții. În vechiul sat s-au creat, prin aducerea lui la o civilizație înfloritoare, aproape patru mii locuri de muncă. Muncitorii Iernutului realizează anual o producție industrială de 2,3 miliarde lei. Orașul agroindustrial își aduce contribuția la realizarea programului de dezvoltare a țării cu peste 140 000 tone nutrețuri combinate, cu peste 2 000 tone legume, peste 7 000 tone carne, 200 tone peste, iar la producție de energie, oamenii ce stăpinesc „fulgerele” sînt hotărîți să reediteze succesele din anul trecut, să rotonjească cifra ce exprimă kilowattii oră obținuți peste prevederile planului pentru anul în curs, la un miliard. An record a fost anul Congresului al XIV-lea al partidului în toate unitățile agricole. Îmbogățirea și modernizarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, eforturile depuse în direcția traducerii în viață a orientărilor și concepțiilor revoluționare privind creșterea potențialului productiv al pămîntului se convertesc în producții la nivelul celor mai bune unități din țară. la nivelul cerințelor noii revoluții agricole. Ele se reflectă în mod concret în activitatea noastră. În acest an, spre exemplu, am depozitat spre industrializare o cantitate de orz ce echivalează cantitatea depozitată anterior într-o perioadă de cinci ani. O cantitate fără termen de comparație în trecut am

depozitat din porumb. O situație de fapt care ne-a stimulat răspunderea pentru aceste valori ale societății, pentru păstrarea și prelucrarea lor în condiții de eficiență sporită. Ne-a stimulat răspunderea, gîndirea, fapta. Am conceput noi tehnologii de depozitare și uscare, noi utilaje și instalații ce conduc la creșterea substanțială a productivității și calității muncii. Amintesc că prin modernizarea stației de batozare numărul persoanelor antrenate la această operație s-a redus de la 80—100 cîți erau necesari înainte pentru aceeași cantitate, la șase.

Producțiile de care vorbeam ca și noutățile aduse în tehnologiile de fabricație au creat condițiile angajării, și respectării angajamentului ca în cinstea mărețului eveniment al anului, Congresul al XIV-lea al partidului, să îndeplinim integral sarcinile de producție aferente anului 1989, să livrăm unităților zootehnice din județ și din țară, pînă la sfîrșitul lui decembrie circa 11 000 tone nutrețuri combinate peste prevederile planului anual. Au creat condițiile susținerii cu fapte a gîndurilor și dorințelor noastre fierbinți ca la cel de al XIV-lea Congres, tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în înalta funcție de secretar general al partidului, ca o garanție în făurirea destinelor pe care ni le dorim, magistrat conturate în documentele pentru apropiatul înalt forum al democrației muncitorești-revoluționare, comuniste.

Ing. LAZĂR BURCIU ■
directorul întreprinderii
de Nutrețuri Combinate,
Iernut, jud. Mureș

**Un om
din Lechința**

Lui Teodor Mișca, președintele C.A.P. Lechința din județul Bistrița-Năsăud îi place să spună că este de aceeași vîrstă cu țara. Cu țara liberă și independentă așa cum au consacrat-o evenimentele din august 1944, cum o consacră și o întăresc

toate evenimentele, marile transformări economice și sociale care au urmat după aceea. S-a născut la cinci octombrie 1944. Face parte deci din prima generație născută în demnitate. Oameni demni și liberi. Pentru că așa cum ne mărturiseste, părinții lui, ca și toți părinții celor care astăzi sînt puterea și fala comunei au fost slugi. În afară de cițiva care aveau în proprietate întreaga suprafață de pămînt din hotarul Lechinței toți locuitorii trudeau ca birși.

Despre ceea ce a fost Lechința înaintea celui de-al doilea război mondial și cițiva ani buni după aceea cam atîta poate să ne spună. În memoria lui s-a statornicit imaginea Lechinței de azi. De azi și de ieri, din anii strălumiți de epoca deschisă de cel de-al IX-lea Congres al partidului, se conturează imaginea anilor viitori pe care Programul Directiv al celui de-al XIV-lea Congres al partidului, cu privire la dezvoltarea economică și socială a României în cincinalul 1991—1995 și orientările de perspectivă pînă în anii 2000—2010 îi proiectează strălucitori.

„Am început activitatea ca și căruțaș la C.A.P. zice. Conducător de atelaj cum i se spune, relevă. Aveam caii mei, ai noștri. Îmi plăceau animalele. Îmi plăcea și îmi place munca. Și cartea mi-a plăcut. Și cartea este o muncă. Și ce muncă? La toți frații ne-au plăcut și cartea și munca. Așa se face că cei patru frați, sîntem cinci la părinți și-au împlinit destinele în diverse sectoare ale economiei naționale în județ și în țară. Eu am rămas în sat. Cu pămîntul pe care l-au trudit părinții. Am învățat să-L trudesca altfel. Cu mai multă înțelegere. Îmi lău drept ajutoare știința și tehnica. Împreună îl dovedim mai ușor. Ne ascultă. E mai docil.”

„Am învățat” spune Teodor Mișca. Odată cu învățătura, cu experiența practică cîștigată a urcat treptele răspunderii în organizarea și conducerea activității în C.A.P.: brigadier mai întîi apoi șef de fermă.

„De patru ani sînt președintele Cooperativei Agricole de Producție” ne înformează.

Iată cum copiii unui copil de slugă, un electronist, cel mare, militar, cel mijlociu, elev, mezinul, spun acum că sînt fiii președintelui uneia din prestigioasele unități agricole ale județului Bistrița-Năsăud. Sînt copiii unui om pe care l-a afirmat munca, pe care obște, recunoscîndu-i capacitățile profesionale și organizatorice, puterea de dăruire intereselor superioare ale colectivității l-au desemnat să-l conducă destinele. Teodor

Mișca nu este numai președintele C.A.P. Lechința. Este și deputat județean în circumscripția electorală nr. 34 Lechința. Chipul lui este deci o secvență în chipul colectiv al unității ce o conduce, al comunei. Iar pe omul Teodor Mișca îl întîlnim acolo unde se frămîntă destinele unității, localității. Locul lui este în mijlocul celor care, hotărîți să facă din anul Congresului al XIV-lea al partidului un an record al producțiilor pe ogoare și-au îndeplinit gîndul iar la sticla de zahăr, cultură căreia, prin faptul că la Lechința funcționează una dintre cele mai noi întreprinderi de industrializare a sfelei de zahăr din țară i se acordă o atenție deosebită, producțiile obținute îi situează pe lechințeni pe primul loc în întrecerea cultivatorilor din județ al acestor valoroase plante tehnice. Îi identificăm locul în fruntea celor care antrenați în întrecerea pentru o cit mai bună gospodărire a localității îi făuresc comunei un nume nou, recunoscut și onorat de către conducerea partidului și statului prin acordarea pentru rezultatele obținute în anul trecut a unei înalte distincții: Ordinul Muncii clasa a III-a. În viitorul cincinal, ne spune

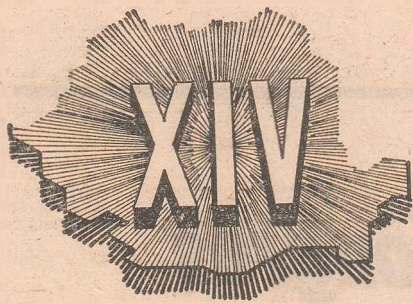
Teodor Mișca, unitatea noastră, localitatea Lechința, va cunoaște o puternică dezvoltare pe multiple planuri.

MIRCEA BORDA ■

**Să aduni zestre
de lumină,
din ape**

Sîntem o întreprindere de specialitate în executarea de amenajări hidroenergetice și mari acumulări de apă destinate unor folosințe multiple — cițeva date se impun de la sine: profilul principal, producerea curentului electric (născut odată cu Bicazul, planul de electrificare) și valorificarea cît mai amplă a tutu-

(Continuare în pag. 4)

Partidul e-n toate, e-n cele ce sînt

(Urmare din pag. 3)

ror resurselor hidraulice. Apoi, ca urmare a creşterii consumului de apă (în agricultură, industrie, alimentare a marilor oraşe în plină dezvoltare sau nou apărute pe harta ţării), prin Legea nr. 1/1976 s-a stabilit amenajarea integrală şi complexă a tuturor bazinelor hidrografice ale ţării (vizînd irigaţiile, combaterea inundaţiilor şi eroziunii solurilor, navigaţia pe râurile interioare, piscicultura etc.). S-a dezvoltat astfel o mare activitate de construcţii de baraje şi hidrocentrale (s-au executat, pînă în prezent, 118 baraje şi 115 hidrocentrale, 31 şi respectiv 30 fiind în lucru pentru cincinalul viitor).

Fac aici o paranteză: efectul acestor hidrocentrale se exprimă printr-o putere instalată de 5 800 megawaţi, şi o energie de peste 16 500 miliarde kilowat-ore; aportul acestei energii hidro, în sistemul naţional, este de circa 20% — echivalentul a 2 000 000 tone cărbune, astfel, economisite. Iar volumul acumulărilor de apă realizate reprezintă 10,8 miliarde m.c. apă (din care 5,8 — volum util); acumulări ce au rolul de a echilibra şi regulariza debitul de apă în tot cursul anului, indiferent de secete, viituri.

Efortul şi ambiţia, transpiraţia şi satisfacţia celor 45 000 oameni ai muncii ai T.A.G.C.M. (din care circa 20 000 sînt constructori efectivi, ceilalţi profilaţi pe diverse meserii cum îi şade bine unei întreprinderi ca a noastră, reprezentînd aproape o industrie!), au fost şi sînt remarcabile: stagiarii care intră acum la noi, vor avea posibilitatea să asiste la TERMINAREA tuturor amenajărilor hidroenergetice din ţară (mai sînt de pds în funcţiune circa 8 000 megawaţi — şi peste 6,5 miliarde m.c. de apă în lacurile de acumulare), va fi o operă încheiată.

Acum în cîntec Congresului al XIV-lea al P.C.R., efortul nostru se concentrează pentru punerea în funcţiune a obiectivelor prin pregătirea corespunzătoare a realizării investiţiilor nou aprobate (care, în cincinalul viitor, în-

sdmează — pentru a exemplifica — producerea a peste 1 000 megawaţi). Astăzi, ducem bălăia pentru punerea în funcţiune a hidrocentralelor de pe Olt (Voila, Viştea) şi de pe Rîul Mare (Haţeg).

Construcţiile noastre s-au făcut, şi continuă să se mai facă, mai ales în zone izolate: acestea s-au ridicat şi datorită nouă, pe de o parte; pe de alta: copiii şi nepoţii noştri (avem astăzi familii cu trei generaţii de hidroenergeticieni — bunici, tată, fiu; există, tot astăzi, familii cu cîte 8—10 membri „ai noştri”, lucrînd pe cîte 5—6 şantiere ale ţării, aproape că sînt tentat să vorbesc despre nişte „gene hidro”!).... aceşti copii şi nepoţi ai noştri, repet, vor primi o zestre de energie şi apă seculară, curată — nepoluată — ce va fi resimţită în fiecare clipă: de la apăsatul pe un buton aprinzîndu-ţi becul, la prospeţimea alimentelor, la transportul navigabil pe riuri, la înfrumuseţarea mediului înconjurător, turism, sport etc. Toate aceste mari realizări obţinute în dezvoltarea socialistă a patriei prin munca şi strădania noastră, a tuturor, demonstrează cu putere justitatea politicii partidului, scot pregnant în evidenţă rolul său conducător în toate domeniile de activitate. Susţinem, astfel, din întreaga fiinţă re alegerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu în funcţia supremă de secretar general al partidului, garanţie a progresului patriei, chează — a dezvoltării României în viitor.

ing. RADU SCUTELNICU,
directorul Trustului
Antrepriză Generală de
Construcţii Hidroenergetice —
Bucureşti

Bucuriile de fiecare zi

Dimineţile inginerului Ioan Voicu, şeful secţiei maşini electrice I a întreprinderii de construcţii de maşini Reşiţa, sînt întotdeauna febrile. Apartamentul în care locuieşte se află în apropierea întreprinderii şi asta — paradoxal — îl

face să ajungă, zilnic, cel puţin cu o oră înainte de terminarea schimbului trei. Noaptea, uruitul maşinilor de curent continuu şi al maşinilor sincrone de mare putere care intră pe standul de probe, ajunge, infundat, pînă în locuinţa lui, pătrunde pînă în visele lui care întrupează, de multă vreme, frumoase împliniri tehnice.

— La construcţia marilor hidrogeneratoare, care acum echiipează toate amenajările hidroenergetice de pe riurile ţării, începusem să mă gîndesc în timpul facultăţii, cînd, datorită deschiderii spre o nouă politică economică, inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, ţara noastră trecea la realizarea unei adevărate şi puternice industrii. Pentru impunerea ei pe plan internaţional erau, însă, necesare efortul constructiv, investiţia de gîndire, priceperea în organizare. Aceste exigenţe mi le-am propus acum 23 de ani, cînd am intrat în rîndurile partidului comunist şi pot spune că n-am renunţat nici o clipă la ele.

La Reşiţa, Ioan Voicu a sosit doar de 11 ani. Principala problemă care se punea atunci în faţa comuniştilor era modernizarea tehnologiilor de fabricaţie prin forţe proprii, atingerea unei calităţi a producţiei care să ne impună pe piaţa externă. Cerinţe transformate de întregul colectiv de

muncă, în realizări. În 1982 secţia maşini electrice I începea exportul de hidroagregate, inaugurînd, de fapt, o nouă etapă de activitate. Între timp, primele colaborări cu firme de peste hotare au dat roade, iar hidrogeneratoarele visate şi apoi construite de Ioan Voicu şi cei 800 de oameni ai muncii din secţie au început să funcţioneze în inima a zeci de hidrocentrale din ţară şi din străinătate.

— Cu puţin timp în urmă — îmi spune interlocutorul meu — am revenit de pe şantierul hidrocentralei Kapuluçaya (Turcia). Şi acest nou beneficiar al produselor noastre a dat o înaltă apreciere calităţii muncii noastre (impuse în faţa altor firme din Anglia, R.F.G., Elveţia şi Japonia), solicitînd noi contracte. O clipă, acolo, departe de hotarele ţării, mi s-au umezit ochii. Ne-am întors acasă, după ce cîştigasem o importantă competiţie tehnică. Ne situasem, încă o dată, — aşa cum trebuie să facem şi de acum înainte — în virful „clasamentului” realizărilor mondiale în domeniu, respectînd cu fermitate indicaţiile secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, precum şi angajamentele asumate.

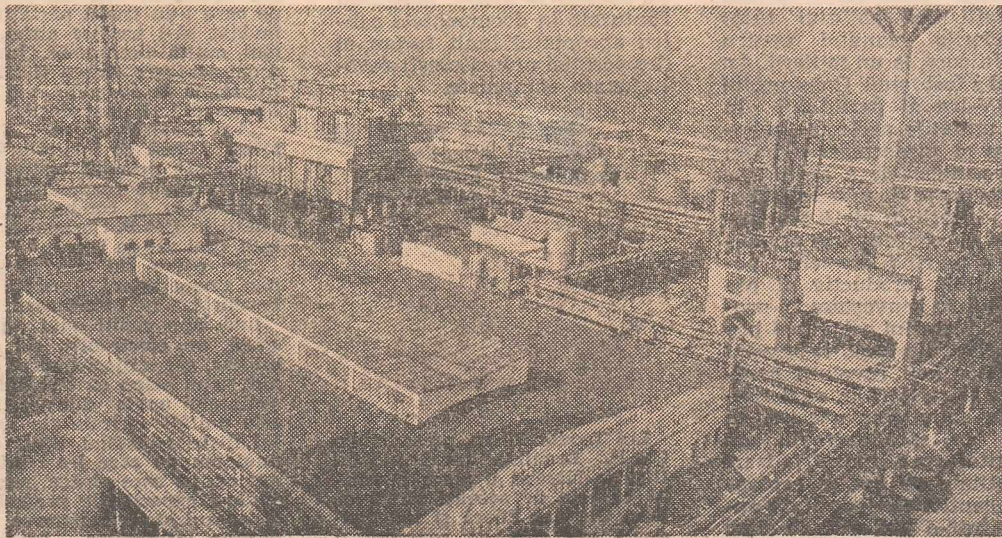
Şi toate aceste mulţumiri simţite în suflet, inginerul Ioan Voicu ştie că le datorează partidului şi secretarului general, tovarăşul Nicolae

Ceauşescu, care au dat şansa fiecăruia de a-şi împlini cele mai înalte aspiraţii. „De aceea, din toată inima, eu şi tovarăşii mei de muncă susţinem propunerea de re alegere a tovarăşului Nicolae Ceauşescu în suprema funcţie de secretar general al partidului, ca o certitudine a viitorului luminos al întregului popor”.

RADU CIOBOTEA ■

Iubirea de frumos se învaţă

De fapt, Daniela Dunca, profesoară la Şcoala generală Budeşti — Maramureş, este titulară la un liceu în Baia Mare. Atunci, de ce vine săptămînal în acest sat la care se ajunge destul de greu, „trecînd dealul” pe lângă Căvnic, cu un autobuz care, mai ales iarna, face destul de mult timp? Adică, de ce şi-a păstrat cîteva ore la această şcoală de la ţară, cînd avea posibilitatea să-şi întregască norma la liceul din oraş? Simplu! — mi-a răspuns: pentru că aici sînt „Copiii din Budeşti”. Da, aşa se scrie, cu ghilimele, într-unul din copiii, elevi ai

Și-n cele ce miine vor rîde la soare

școlii din sat, alcătuiesc un cunoscut ansamblu folcloric de mai multe ori distins cu primul loc pe țară la Festivalul național „Cîntarea României”, cunoscut și peste hotare, devenit, în timp, unul dintre „semnele” cu care Maramureșul se prezintă vizitatorilor săi.

Eram în sat cînd un autobuz, în care se aflau medicii participanți la un simpozion național organizat la Baia Mare, a apărut în fața școlii. Profesoara Dunca și învățătorul Petru Stejîu, cel ce „răspunde” de partea muzicală a ansamblului, nu erau anunțați de această vizită, așa că spectacolul a fost „încropit” pe loc. În sala devenită neîncăpătoare, căci a venit repede tot satul și ca să-și privească micii artiști, dar, mai ales, pe cei care veniseră să le vadă odraslele, autenticitatea, talentul ieșit din comun al maramureșenilor de-o șchioapă au demonstrat încă o dată, așa, pe nepregătite, veritabilul profesionalism al ansamblului.

Despre copiii din Budești, adică despre „ansamblul artistic reprezentativ al comunei și chiar al zonei”, mi-a vorbit și Vasile Tiran, primarul comunei, atunci cînd îndeletnicirile mele reportericești m-au adus la primărie. Tot despre copii, fără ca eu să-i întreb, mi-au vorbit mulți oameni din sat și chiar de la Baia Mare. E limpede că despre acești copii vorbește în primul rînd talentul lor. Dar și cei care-i au în

grijă, adică mai întîi părinții și dascălii, ca acest talent să nu vorbească singur. „Mai ales în condițiile noastre — îmi spunea profesoara Dunca — noi, profesorii, nu putem să ne rezumăm la a ne preda bine materia școlară pentru care avem o diplomă. Noi ne ocupăm de sufletul copiilor, trebuie să-i formăm ca oameni întregi. În această comună, tradițiile sînt foarte valoroase. E o adevărată „rezervație” de folclor autentic, de talente puternice. Ce înseamnă, în fond, să cultivăm sentimentele patriotice, să-i educăm pe acești copii în spiritul valorilor societății noastre, al artei și culturii autentice? Înseamnă, așa cum evidențiază **Tezele** pentru Congresul al XIV-lea al P.C.R., recenta **Expunere** a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, tocmai a-i învăța să-și cunoască trecutul, tradițiile, să iubească prezentul, destinul nou al vieții lor și al părinților lor. Însăși realitatea în care copiii trăiesc e generoasă din acest punct de vedere, este ea însăși profund educativă. Budeștiul e o comună puternică economic, cu oameni harnici și hotărîți. Aici munca e la mare preț, precum prețuite sînt cîntecul și adevărul, dar și cîntul și dansul, căci oamenii, mulțumiți de rodul muncii lor, de viața pe care si o făuresc prin această muncă, au poftă de cînt și joc și — trebuie s-o

spun — au și un har ales pentru ele. Oarecum, nouă, dascălilor, ne e mai ușor, căci copiii sînt educați de acasă în spiritul unor înalte valori morale și li se cultivă, totodată, și talentul artistic — cînd vin la școală, ei știu deja să joace și să horească. Dar, pe de altă parte, ne e mai greu, pentru că și copiii, și părinții lor, așteaptă de la noi foarte mult. Iată de ce nu mă pot despărți de Budești. În primul rînd, îmi place, dar nici nu-i pot dezamăgi pe copii. Așa se întîmplă în educație — devii dator chiar convingerilor pe care le sădești copiilor. Și apoi, întrucît iubirea de frumos se învață, și pentru noi, dascălii, comoara de frumusețe a folclorului românesc e o mare carte de învățătură”.

CONSTANTIN DUMITRU ■

Știința în avangarda progresului

Vastul program de dezvoltare economico-socială a României pe care îl prefigurează documentele pentru Congresul al XIV-lea al partidului pentru următoarea etapă a construcției socialiste amplifică în mod hotărîtor rolul științei și al cercetării științifice. Principalele lui determinante sînt date, pe de o parte, de amploarea și complexitatea obiectivelor și transformările implicate în vastul proces de edificare a unei Românie moderne, cu o economie intensivă și armonios structurată, iar pe de altă parte de noua revoluție tehnico-științifică mondială, ale cărei cerințe cunosc o amplificare fără precedent și afectează toate structurile societății. Niciodată progresul social nu a depins într-o asemenea măsură de dezvoltarea științei ca în zilele noastre, omnirea aflîndu-se în fața unor transformări cu caracter revoluționar în domeniul forțelor

de producție, al cunoașterii naturii înconjurătoare, al legilor ei obiective și al aplicării acestora în viața socială.

Accentuarea caracterului intensiv al reproducției sociale, modernizarea în continuare a bazei tehnico-materiale a structurilor economice și de producție, creșterea puternică a productivității muncii sociale, amplificarea cerințelor participării la diviziunea internațională a muncii, sînt cerințe care străbat și determină toate corelațiile și proporțiile actualului plan cincinal, prevederile și orientările pentru etapa următoare.

În aceste condiții organizarea științifică și modernizarea producției, a întregii activități pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii reprezintă, așa cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea la plenara largită a C.C. al P.C.R., o necesitate obiectivă, o cerință legică a perfecționării continue a societății noastre socialiste.

În cei patru ani care au trecut din actualul cincinal, cercetarea științifică a contribuit decisiv, așa cum a relevat tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu la Plenara Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, la îndeplinirea planurilor de dezvoltare economică socială, la ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor. O expresie concretă în acest sens o reprezintă gradul de înnoire și modernizare a produselor în ramurile producătoare ale industriei care în acest an depășește 67 la sută.

Continuînd, pe o treaptă superioară, strategia fundamentală și promovată în mod consecvent în acest sens în perioada care a urmat Congresului al IX-lea, pe baza relațiilor de condiționare reciprocă dintre laturile vieții sociale, dintre creșterea puternică a potențialului economic, pe de o parte, și ale afirmării personalității țării. Tezele pentru Congresul al XIV-lea al partidului subliniază că în deceniul următor România urmează să devină o puternică forță a științei, învățămîntului și culturii.

În deplin acord cu această cerință, proiectul Programului

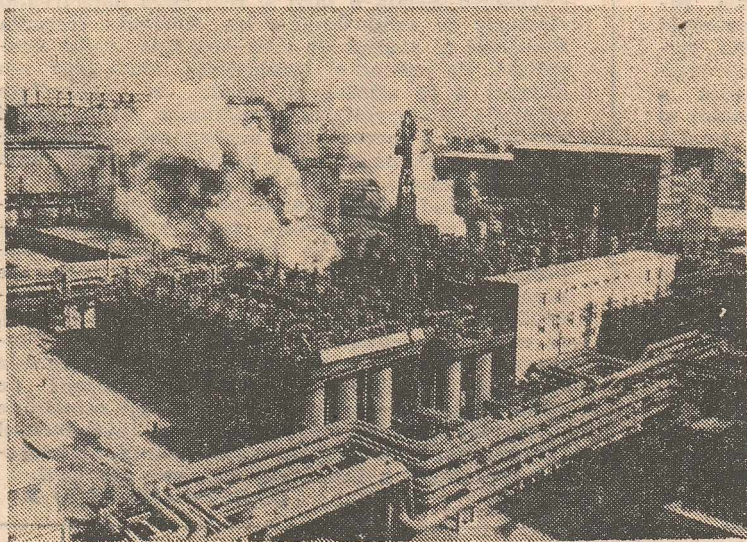
— Directivă al Congresului al XIV-lea formulează orientări și sarcini al căror numitor comun îl reprezintă afirmarea plenară a științei românești ca forță nemijlocită de producție. Creșterea contribuției cercetării științifice la dezvoltarea bazei proprii de materii prime și a celei energetice, elaborarea unor noi tipuri de mașini, utilaje, instalații și tehnologii care să asigure înalte randamente în utilizarea resurselor, reducerea consumurilor și creșterea productivității muncii sociale, promovarea largă a cuceririlor biologiei moderne se împletesc într-un tot unitar și armonios cu dezvoltarea cercetărilor fundamentale.

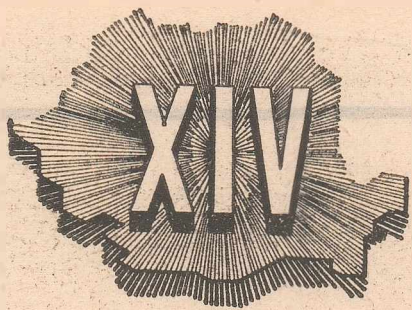
Materializarea sarcinilor mari care revin frontului cercetării în etapa următoare necesită deopotrivă creșterea cercetărilor interdisciplinare corespunzător complexității fenomenelor și proceselor abordate de știința modernă, extinderea colectivelor mixte de specialiști din cercetare, proiectare, învățămînt superior și producție, scurtarea ciclului de introducere în producție, a noilor rezultate ale investigației de specialitate.

Îndeplinirea tuturor acestor obiective implică, totodată, dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului în concordanță cu cerințele progresului tehnico-științific, cu prevederile programelor, de modernizare și dezvoltare a economiei.

Avangardă a progresului multilateral, implicată în cele mai întîme procese ale dezvoltării economico-sociale, legată nemijlocit de viitorul patriei, știința românească a fost ridicată, prin aportul determinant al tovarășului Nicolae Ceaușescu, la rangul de politică de stat. Viitorul reprezintă pentru noi toți o certitudine. El se va naște pe trunchiul solid al prezentului prin destoinicia harnicului nostru popor, condus de încercatul său partid, la cîrma căruia dorim să se afle și în continuare cel mai iubit și stimat fiu al poporului nostru, ctitorul României moderne, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

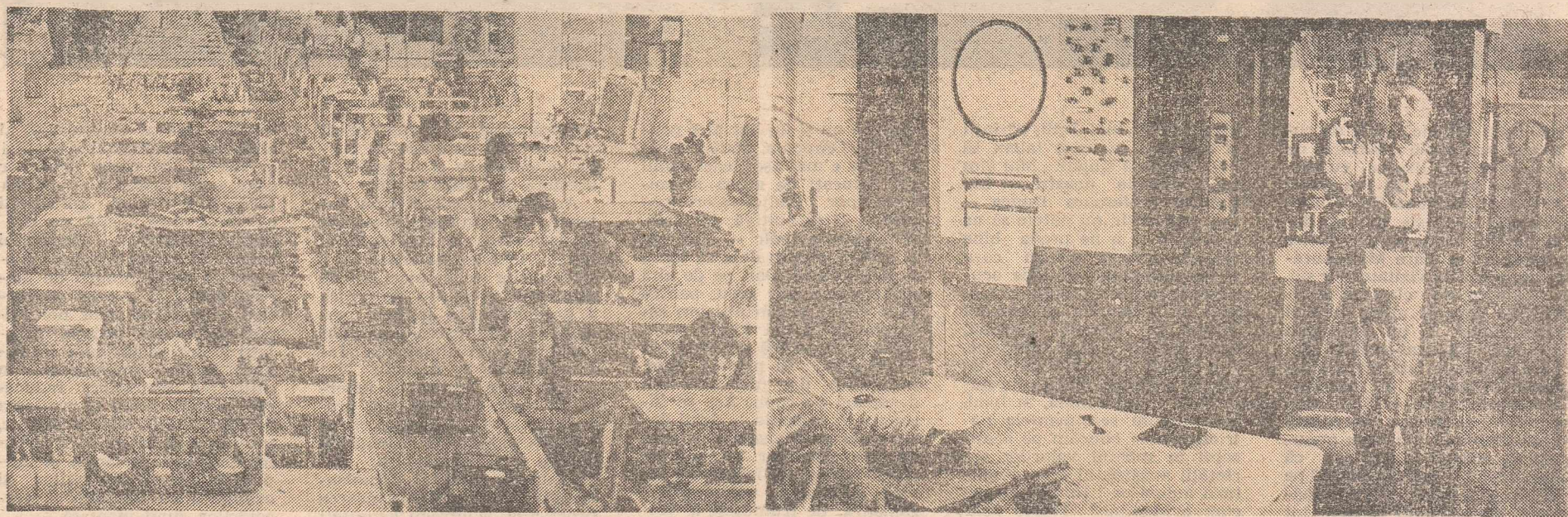
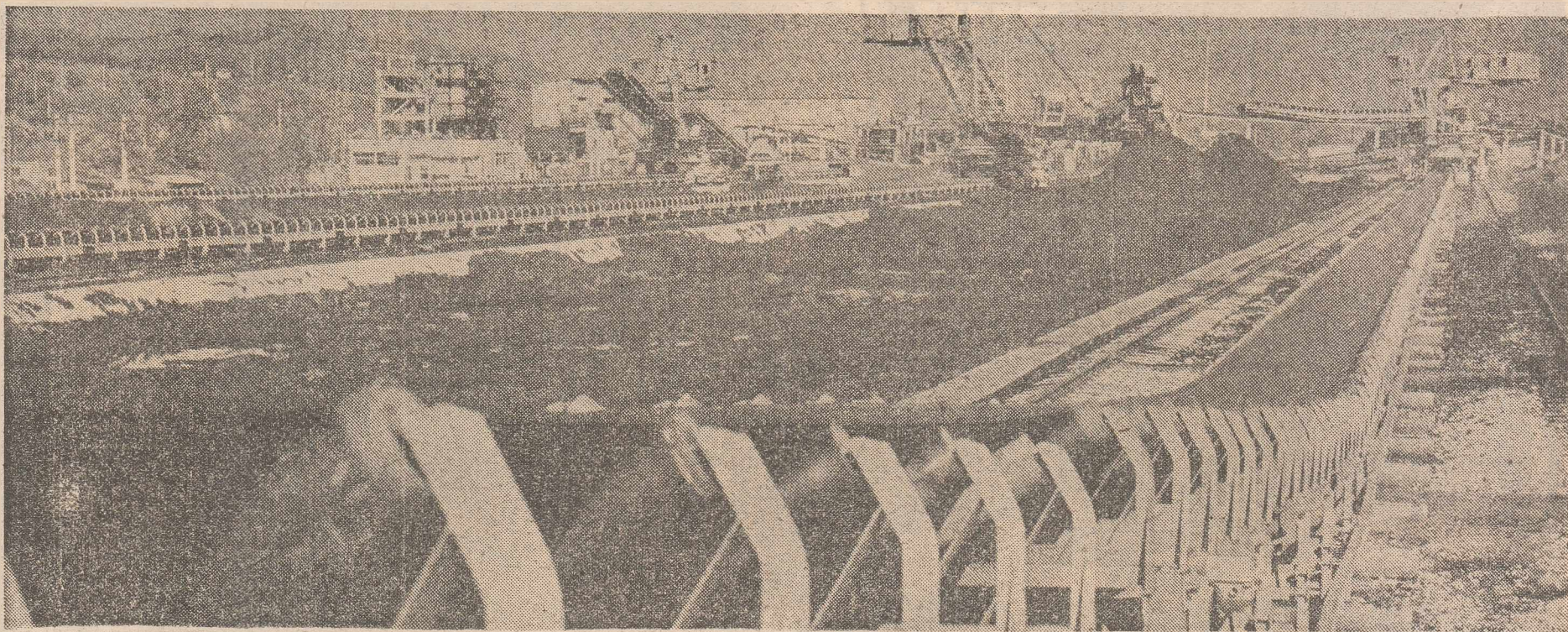
Prof. univ. dr.
GHEORGHE CREȚOIU ■

România între două Congrese

Industria, izvor de civilizație

Ca uriaș patrimoniu național de bunuri și valori, ca generator esențial al avuției țării, industria românească de astăzi reprezintă expresia directă a forței societății noastre socialiste.

Așa cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și cum se arată de altfel și în Programul-Directivă pentru Congresul al XIV-lea, în anii construcției socialiste producția industrială a crescut de peste 135 de ori, din care de 120 de ori după Congresul al IX-lea al partidului. De asemenea, în ultimii 24 de ani venitul național a sporit de 33 de ori și este știut că, în constituirea acestuia, industriei îi revine o pondere covârșitoare.

Într-o perioadă istorică scurtă, sub conducerea glorioasă a nostru partid comunist, România a devenit, astfel, dintr-o țară agrar-industrială slab dezvoltată, o țară industrial-agrară cu o industrie puternică, modernă, organizată pe temeiul celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Scrutând retrospectiv acești ani ai istoriei noastre, putem afirma că industria românească, așa cum se prezintă ea astăzi, ca ansamblu economic unitar și armonios, a fost prefigurată la Congresul al IX-lea și clădită în anii care au urmat cu o voință și prin fapte de muncă exemplare. Iar izbînzile strălucite care au încununat acest efort au fost și sint deopotrivă ale dragostei de țară și ale atașamentului față de valorile socialismului. Pentru că, așa cum tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia chiar atunci, în 1965, la Congresul al IX-lea, „Experiența poporului român, ca și istoria dezvoltării societății omenești demonstrează că industrializarea este singura cale care duce spre progres și civilizație, spre ridicarea standardului de viață, asigură în fapt independența și suveranitatea națională”. Din perspectiva mărețului program al devenirii comuniste a României afirmat de Congresul al IX-lea, ca și pe baza obiectivelor stabilite în Programul-Directivă pentru Congresul al XIV-lea al partidului, se poate spune, așadar, că dezvoltarea intensivă și multilaterală a industriei noastre reprezintă un element definitoriu al făuririi celei mai drepte societăți pe pământul românesc.

Printr-un uriaș demers constructiv, creator, materializat în complexe platforme industriale, în

modernele combinate și spații de producție care au schimbat radical geografia economică a țării, a fost făurită o industrie redevabilă, purtătoare de tehnici de vîr, capabilă să realizeze produse competitive pe piețele externe, produse ce se situează la nivelul tehnic mondial și, unele dintre ele, chiar peste acest nivel.

Toate aceste rezultate obținute în înfăptuirea operei de industrializare socialistă, esențială pentru prezentul și viitorul țării, pentru bunăstarea oamenilor ei, pentru afirmarea statutului ei de demnitate între țările lumii, sint indisolubil legate de valoarea deosebită, determinantă, a contribuției personale a tovarășului Nicolae Ceaușescu, strălucitul nostru conducător, la elaborarea ca și la aplicarea consecventă a strategiei de ridicare a țării pe trepte superioare de dezvoltare economică. Această strategie articulează dialectic, într-un tot unitar și într-o viziune de largă perspectivă, factorii economici, factorii organizatorici și umani, potrivit unor criterii deopotrivă economice dar și sociale și politice, corespunzător realităților din țara noastră și ținînd seama, în același timp, de fenomenele complexe din economia mondială. Într-un asemenea cadru teoretic larg, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fundamentat științific stadiile de dezvoltare ale economiei socialiste românești, programele de dezvoltare economică a României prin forțele sale, pe baza propriului ei efort. Au fost elaborate, astfel, orientări fundamentale privind acumulările înalte, transformarea structurii industriei în favoarea ramurilor de înaltă tehnicitate, tezele de excepțională însemnată cu privire la promovarea progresului tehnic, cu privire la primatul factorilor calitativi, intensivi pentru creșterea productivității muncii și pentru reducerea cheltuielilor materiale în concordanță directă cu eforturile făcute pentru asigurarea bazei energetice și de materii prime.

Aceste trăsături imprimate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu sectorului industrial, au reprezentat soluții hotărîtoare, de mare eficacitate, pentru depășirea dificultăților generate de situațiile deosebit de complexe prin care se exprimă ansamblul economic mondial. Chiar și în aceste condiții, înaintarea în rit-

muri deosebit de accentuate a adus și aduce dovada dinamismului industriei românești, a justeții politicii partidului nostru, pe drumul deschis de Congresul al IX-lea, și reprezintă un proces a cărui specificitate constă într-o atenție corelară dintre creșterea economică și rata înaltă a acumulării, în crearea premiselor materiale pentru înfăptuirea unor ample programe de investiții. Pe această cale, ca și prin stimularea pe scară largă a creativității tehnice a colectivelor de oameni ai muncii, acțiunea de perfecționare a organizării muncii și de modernizare a proceselor de producție — acțiune inițiată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu — a produs transformări structurale în viața unităților noastre industriale, punînd în valoare resurse noi în atingerea unor cote superioare de calitate și eficiență.

Asigurînd o creștere cu circa 40 la sută a producției-marfă industriale, rezultatele de pînă acum și prevederile pentru anul viitor ilustrează înfăptuirea, în linii generale, a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului privind dezvoltarea economico-socială a țării și realizarea obiectivului strategic al celui de-al 8-lea cincinal: trecerea României la stadiul de țară socialistă mediu dezvoltată. Pe parcursul cincinalului 1986—1990 s-a afirmat și se afirmă cu putere, ca o prioritate esențială în dezvoltarea impetuoasă a industriei românești, obținerea unor performanțe tehnice de înalt nivel și, pe această bază, realizarea unei sporite eficiențe a muncii sociale.

Răspunzînd prin strălucite fapte de muncă imperativului unei noi calități, colectivele din unitățile industriale de pe întreg cuprinsul țării raportează înfăptuirea exemplară a sarcinilor de plan, iar eforturile lor de perfecționare, de auto-depășire, generalizate la scara întregii națiuni, se constituie acum, în zilele premergătoare Congresului al XIV-lea al partidului, într-o expresie elocventă a înaltei răspunderi muncitorești pe temeiul căreia se materializează în fapt principiile modelului comunist de muncă și viață, atașamentul profund față de valorile socialismului, înțelegerea superioară a intereselor generale ale țării.

D. CONSTANTINESCU ■

„Oamenii mei ar fi putut să ridice Turnul Babel. Aștia nu se sperie de nimic. Încercă-le limba și nici nu le pasă; lucrează pe mutește. E destul să-l vezi cățărăți sus“. Inginerul Adrian Meglei, șeful Brigăzii 1 Săvinești a Antreprizei de construcții coșuri industriale, glisări și pre-comprimări Popești-Leordeni, dă din cap cu admirație, trăgându-mă lângă fereastră și arătându-mi cu un gest larg cerul — locul de muncă al zburătorilor săi.

Legind orizont după orizont, săgetind văzduhul în cutezanța verticalei la Brașov, Galați, Pitești, Pașcani, Bacău, lucrătorii inginerului Meglei au dovedit că au „meșterie“ de cea mai înaltă clasă. Au dovedit-o chiar și peste hotarele țării. Își amintește tehnicianul principal Corneliu Găman, șef atelier producție industrială, 21 de ani vechime, 20 de coșuri la activ: „Cu cîțiva ani în urmă, am înălțat un coș în deșertul Karakum (Turkmenia — U.R.S.S.) la o stație de sulfurare gaze. Plecasem vreo 40 de oameni, asta să fi fost

prin '85, condițiile erau grele, ce mai, ca în deșert, călduri mari și pustietate cît vezi cu ochii. Acum există un semn acolo, între nisipuri. Se vede de jos, se vede din avion, se vede și din satelit. Gazdele noastre l-au ales ca un simbol și nu e puțin lucru“. Apoi din nou povestește: „Lucram la coșul nr. 1 de la C.E.T. Bacău în seara lui 4 martie 1977.

pe loc, dar trebuia să continuăm, să vedem ce s-a întâmplat cu coșul. Am întrebat așa, cam la întâmplare, cine se suie împreună cu mine înapoi pe coș. N-am mai așteptat răspunsul. În urma mea urcaseră toți“.

Întreținerea coșurilor — căci și ele au viața lor mai scurtă sau mai lungă — este o operație deosebit de anevo-

parte. Numai oamenii au rămas aceiași: curajoși, îndemnatice și al naibii de puși pe ironii, căci, de, sînt elita constructorilor și, mai ales cînd vîi la început, cînd intri între ei, trebuie să rezisti, că o glumă nu omoară pe nimeni, dar mai sperie și ea, mai selectează. Mi-amintesc că anul trecut, la C.E.T. Brăila, lucram la un coș. Șeful de

rași, Galați (coșuri). La C.E.T. Brașov, la un coș de 280 metri, am schimbat tehnologia și în loc să facem demontarea pe interior, am realizat-o pe exterior, scurînd cu mult timpul de lucru. Era ceva absolut nou, parcă eram acrobați“.

Aici, în baraca inginerului Mihai Tătaru, aflată la cîțiva pași de silozul de zahăr, lucrurile stăteau gata pentru a fi împachetate. A sunat telefonul și la celălalt capăt al firului am recunoscut vocea lui Adrian Meglei. Se interesa de mersul lucrărilor. Telefonase înainte la Bacău, Suceava, Pașcani. L-am auzit distinct întrebînd „ce fac băieții“. Ce să facă, îmi venea mie să răspund, își vor strînge bagajele în tăcere, se vor urca în mașini pentru a se opri la Iași, la Focșani sau Buzău, întrebîndu-i pe cei mai tineri dacă le-a plăcut Romanul și, poate, într-o zi se vor strînge cu toții pregătindu-și mistriile pentru a zidi cel mai înalt turn din lume. Așa, să se vadă că se poate.

ALEXANDRU MIHAILĂ ■

Locul lor de muncă — cerul

Eram 22 de oameni cam la 100 de metri înălțime cînd a început cutremurul. Parcă stăteam într-un copac pe care-l scutura un urs zdravăn. Puțin mai tîrziu, adunați cu toții — coborisem care cum am putut — ne-am dat seama ce se întîmplase și gîndul ne purta, cu teamă, la cei de acasă. Cîtă treabă mai puteam face noi purtînd gîndul ăsta? Cîtă? Asta n-o știam atunci,

ioasă, care cade tot în sarcina constructorilor.

„Totul e făcut ca la carte“, îmi spunea inginerul Mihai Tătaru pe care l-am întîlnit la punctul de lucru de la Întreprinderea de industrializare a speciei de zahăr Roman. „Început nu există, mai spune, ci numai începuturi, căci fiecare obiectiv aduce în plus elementele de nouitate nemaiîntîlnite în altă

echipă era sus pe platformă și cînd am ajuns cu mina strînsă de bara de agățare a liftului, mi-a strigat să am grijă, că din bară curge apă“.

„Cel mai mult mi-a plăcut la Brașov, spune Vasile Negru, muncitor-șamotor, categoria a IV-a, 11 ani vechime, cu un palmares bogat de „înălțimi“ — Zimnicea, Oltenița, Călărași (silozuri), Brașov, Lupeni, Slatina, Călă-

Cînd, la începuturile sale, în 1974, Întreprinderea „Tehnoton“ din Iași abia se desprinsese din „Întreprinderea-mamă“, „Electronică“ București, specialiștii săi erau, în marea lor majoritate, stagiați. Unul dintre stagiații de atunci, care a găsit cînd a venit aici doar pilonii viitoarelor hale, implicîndu-se cu „echipa în formare“, împreună cu constructorul, la chiar montarea fabricii, este inginerul Gabriel Galan, directorul de astăzi al Întreprinderii ieșene. „Încă de la început, precizează tînarul director, unul dintre produsele noastre, dacă nu chiar primul produs a fost activitatea de concepție.

La „Tehnoton“ s-a întîmplat, în mic, ce s-a întîmplat în toată economia românească îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului. Industria noastră electronică progresase, desigur, rezolva unele dintre cerințele industriei. Problema era să avem și îndrăzneala și competența de a aspira la realizări de nivel mondial, mai ales în contextul în care dezvoltarea întregii noastre industrii reclama progrese în electronică“.

Saltul n-a fost, desigur, doar „psihologic“. A crescut

impresionant producția, calitatea aparatelor pe care scrie „Tehnoton — România“ s-a impus, inclusiv în țări cu tradiție.

Așadar, cum se impune o marcă? Eugen Kloetzer, inginerul șef al Întreprinderii, e încredințat că asigurarea fiabilității și a calității produselor e decisivă.

A fost dificilă introducerea

Interlocutorii mei vorbeau despre această experiență destul de recentă ca de o... ucenicie.

De fapt, starea de ucenicie exprimă, pentru oamenii „Tehnotonului“, nu doar refluxul unei modestii autentice, ci o convingere adîncă a nevoii de a învăța mereu și de la alții și din propriile reușite sau nereușite. Designerul

a pornit de la o idee proprie, adică de ce să mai fie nevoie de un cablu pentru telecomanda camerei de luat vederi, cînd, mai ales pentru distanțele mari, consumul era uriaș? Cum-necum, dar cu rezultate excelente, pe cablul de semnal video se telecomandă și translocarea, diafragma, claritatea, orientarea în spațiu. Tot astfel, noul tip

rezolvat toate problemele. Dimpotrivă, avem sarcini extrem de complexe și pentru acest an și pentru 1990 și, mai ales, din perspectiva Programului-Directivă ce va fi adoptat la cel de-al XIV-lea Congres al P.C.R., va trebui să ne mobilizăm exemplar. Am cîștigat, în acești ani, un puternic sentiment al încrederii în forțele proprii, în capacitatea noastră, a industriei românești, a societății noastre socialiste de a accede, pe temeiul muncii, al faptelor, la obținerea celor mai bune rezultate. Este un sentiment legitim pe care-l datorăm epocii de proiecte îndrăznețe și realizabile, de stimulare entuziastă și lucidă a potențialului de creație al poporului, celei mai fertile perioade din întreaga noastră istorie, conturate, în ceea ce are ea definitiv, de gîndirea și acțiunea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a cărui alegere, la apropiatul forum al comuniștilor români, în funcția supremă de secretar general al partidului reprezintă cheazăia absolută a progresului multilateral al societății noastre, a devenirii comuniste a patriei“.

CONSTANTIN DUMITRU ■

Încrederea în forțele proprii

în producție a unor repere pentru care se poate vorbi de o premieră națională, cum este cazul echipamentelor de televiziune? Și da, și nu. Așa cum au fost și reacțiile — unii erau absolut sceptici, alții doreau să se facă totul peste noapte. Oricum, rezultatele au întrecut așteptările. Un exemplu îl reprezintă chiar camera de telecomandă. Sistemul a fost preluat prin licență. N-a fost deloc ușor, dar instalația produsă de „Tehnoton“ a fost realizată la parametrii prevăzuți și cu integrare de 97 la sută.

Întreprinderii, desenatorul artistic Magda Sficlea, mai are, încă, o „psihologie de stagiar“. Deși faptul se consuma acum un deceniu, cînd, împreună cu o altă stagiară de atunci, ingineră Jeni Pralea de la atelierul de bunuri de larg consum, intra, de la început, în examenul TIB-ului. S-au creat echipe complexe (designer — inginer mecanic — inginer electronist — tehnolog), au fost atrași și muncitori tineri, sculeri sau chiar „nespecialiști“ care doreau să facă lucruri frumoase.

Colectivul de la televiziune

de cameră s-a redus în greutate și gabarit cu circa 30 la sută, are o alură mai modernă.

Care e, acum, ideea dominantă? Produse cît mai fiabile și cît mai ușor de depanat. S-a intrat în era unei gîndiri modulare a produsului, care presupune elemente tipizate pentru facilitarea depanării.

Dar despre viitor pot fi spuse multe. De fapt, cele mai multe.

„În această Întreprindere, evidențiază inginerul Gabriel Galan, nimeni nu crede că am

Ne găsim la Întreprinderea de ferite Urziceni. Întreprinderea produce, bineînțeles, ferite, iar din anul 1987 și perii colectoare. Feritele sînt, simplu vorbind, magneți care se folosesc în aparatura electronică și automatizări. Periiile colectoare se întrebuintează la mașinile electrice, deci în industria electrotehnică. Întreprinderea este singura din țară care produce astfel de piese.

Valentin Ioniță, inginerul șef al Întreprinderii, ne face cunoscută prezentarea Întreprinderii: — În anul 1969 aveam 3 produse. Astăzi aproape 400. Sîntem singurii producători din țară de ferite și perii colectoare. La început puneam seara magneții pe seif și a doua zi dimineața îi găseam pe jos. Se demagnetizau peste noapte. Nu a fost ușor. Tehnologia este complexă. Trebuie să știi metalurgie, chimie, fizică, mecanică și electrotehnică. Pentru a putea realiza produse de bună calitate trebuie să stăpînești cîteva genuri de tehnologii. Astăzi, putem spune că produsele noastre se găsesc la nivelul mondial cerut pe piață. Dovada este că realizăm un export direct de 15 la sută și un export indirect de 70—80 la sută. Produsele noastre se regăsesc deci în foarte multe mașini și utilaje pe care le exportă alte Întreprinderi. Bineînțeles că

acoperim nevoia de ferite și perii colectoare pentru aparatura electronică și de automatizări sau pentru mașinile electrice necesare industriei românești.

Să ne oprim pentru puțin aici. Afirmăm adeseori, frazele pe care ni le-a spus inginerul Ioniță le-am auzit, cu modificările de rigoare, în foarte multe Întreprinderi, că am

tît unei existențe molcome, fără surprize și neprevăzut și dacă n-ar fi intervenit schimbările care au luminat fața întregii țări după momentul de cotitură care a fost Congresul IX al partidului, Urziceniul ar fi fost același orașel care n-avea alt merit decît că se găsea pe șoseaua care leagă Capitala de Litoral și unde turiștii nu prea găseau motive să

tre. Sînt în curs de aplicare 10—12 tehnologii noi. Anual, la Secția ferite intră în fabricație zeci de noi repere, iar la Secția perii numărul lor este de ordinul sutelor. Gîndim fiecare reper în cadrul celor patru ateliere de proiectare integrate secțiilor principale și în care lucrează 100 de cadre tehnice și ingineriști. Avem în vedere reducerea consumuri-

tament termic, cu atmosferă controlată pentru tratamentul termic la 1400 grade a feritelor magnetice moi. Mașina de rectificat raze interioare și exterioare la magneți tip segmenti folosiți în statoarele motoarelor de curent continuu a fost gîndită și realizată în totalitate la Urziceni. Crește productivitatea muncii de 10 ori, permițînd realizarea unui magnet pe secundă. Și ea este în nomenclatorul de export al Întreprinderii.

De unde importam magneți, iată, într-un timp care credem că este un adevărat record, am ajuns să exportăm mașini de produs magneți.

Este la Urziceni un mic exemplu, dintre altele o mie, care demonstrează elocvent justetea și concretețea politicii partidului, a viziunii secretarului său general despre dezvoltarea armonioasă a țării. Se adevărește încrederea în forța creatoare a muncitorului român, în vocația constructivă a românilor.

Într-un oraș în care industria era practic inexistentă s-a amplasat o Întreprindere unică în țară, care produce repere pentru industria de vîrf, care exportă aceste repere în țări cu vechi tradiții în domeniul.

OPREA GEORGESCU ■

Un exemplu dintr-o mie

pornit de la zero, că am luat totul de la început. Aceasta este realitatea. La Urziceni, din foarte multe puncte de vedere, s-a pornit de la zero. Imediat după Congresul IX al partidului, cînd în fruntea partidului a fost ales tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a schimbat mentalitatea, optica în ceea ce privește dezvoltarea industriei românești și nu numai a ei, ci a întregii vieți economice, sociale.

La Urziceni se poate spune că nu exista industrie. Orașul, pentru cine îl cunoștea, nu era decît un sat mai mărișor, fără perspective de dezvoltare, sor-

oprească. De teza secretarului general al partidului privind dezvoltarea armonioasă a tuturor localităților țării, Urziceniul a beneficiat din plin. S-au construit blocuri de locuințe, și cum simpla apariție a unor blocuri de locuințe nu e suficientă pentru ridicarea nivelului de civilizație a unor localități, au urmat magazinele, școlile, dispensarele.

— Avem în lucru, continuă inginerul șef, 15 teme de cercetare în colaborare cu institute de cercetări și învățămînt superior din toată țara. Ele au drept scop introducerea progresului tehnic în toate compartimentele activității noas-

lor materiale și de energie și în mod deosebit creșterea productivității muncii. Fiecare produs trebuie să răspundă cerințelor anului, cincinalului în care ne găsim. Tehnologiile sînt astfel gîndite încît să nu fim tributari materialelor din import. Ne bazăm mult pe forța proprie de concepție, pe autodotare.

În urmă doar cu douăzeci de ani Întreprinderea era în stadiul de pionierat, învăța din mers să descurce tainele unei activități cu totul noi. Astăzi Întreprinderea exportă utilaje specifice industriei de ferite. Una din aceste instalații este cea de tra-

RODUL PĂMÎNTULUI, TOT MAI BOGAT

De veghe la recoltele mănoase

Prin munca și devotamentul milioanei de muncitori ai ogoarelor, agricultura noastră socialistă se poate mindri anul acesta cu succese remarcabile care validează la nivelul realității concrete obiectivele noii revoluții agrare. Așa cum s-a subliniat la Plenara lărgită a Consiliului Național al Agriculturii, producția agricolă pe ansamblu a crescut de peste zece ori în comparație cu aceea a anului 1945 și de peste șase ori, luind ca reper anul 1965, ca să nu mai amintim ceea ce știe toată lumea, că în ultimii ani s-au obținut recolte de zeci de milioane de tone, performanțe ale întregii noastre, mult milenare, istorii agrare. Toate acestea au fost posibile doar printr-o gândire științifică a producției agricole, prin organizarea întregii activități pe baza celor mai noi achiziții ale științei naționale și mondiale aplicate în domeniul mecanizării.

Cifrele record ale anului acestuia evidențiază, cu pregnanță faptelor împlinite, adevărul incontestabil că actuala agricultură socialistă a țării progresa în ritmuri care pun în lumină marele potențial de performanțe ale pământului românesc în condițiile în care el este gospodărit într-o formă optimizată de investiții materiale pe măsura noilor cerințe ale progresului tehnico-material în toate sectoarele de activitate ale economiei actuale. Așa cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu în Cuvîntarea rostită cu prilejul sărbătoririi „Zilei Recoltei”, „aceasta a dus la realizarea unei producții de cereale de peste 60 de milioane de tone — grâu, orz, porumb și celelalte — ceea ce reprezintă, practic, aproape 3 tone de cereale pe locuitor. Aceasta înseamnă marea victorie a revoluției agrare, a socialismului în agricultură!” Toate succesele agriculturii noastre, în consonanță deplină cu schimbările înnoitoare care au restructurat întreaga economie națională, însuși chipul României contemporane, au creat o premisă favorabilă, reper temeinic pentru prognozarea celui de-al nouălea cincinal și stabilirea unor strategii cu bătaie lungă în vederea trecerii întregii societăți românești la un nou stadiu de dezvoltare — orientări și perspective sintetizate în Programul-Directivă al Congresului al XIV-lea al P.C.R.

Strategiile prospective ale dezvoltării noastre viitoare vizează, în esență, atât în agricultură cit și în toate celelalte sectoare ale economiei naționale, dezvoltarea intensivă și modernizarea producției, informatizarea ei, obținerea unei noi calități a produsului muncii și nivelului de trai care să situeze România pe o treaptă corespunzătoare tuturor speranțelor investite în socialismul românesc.

Dacă cerealele vor continua să dețină locul întâi în „topul” marilor producții agricole, prin grâu și porumb, un loc la fel de important li se va acorda, în continuare, culturilor tehnice, legumelor, pomiculturii și viticulturii, mizându-se în cazul acestor culturi pe soiuri de mare randament, cu productivitate și eficiență sporită în valorificarea tehnologiilor de ultimă oră.

Cincinalul viitor va asigura creșterea considerabilă a producției de carne, lapte, ouă, lână prin sporirea — în primul rînd — a efectivelor de animale și în al doilea rînd, prin productivitatea superioară pe care va trebui s-o asigure aceste efective, deziderat întru totul realizabil prin valorificarea la cote optime a potențialului nutritiv întreținut de pășuni și pajști, cit și de întregul șantier furajer al fiecărei unități agricole.

Pămîntul este bunul cel mai de preț al poporului nostru, visul dintotdeauna al înaintașilor și speranța de mîine a generațiilor viitoare, principalul mijloc de producție în agricultură care asigură hrana întregii noastre națiuni și dacă el va fi gospodărit în zorii mileniului III ca o grădină înfloritoare, aceasta depinde de conștiința fiecăruia dintre muncitorii săi a cărei ridicare la putere nu se poate numi mai exact decît patria socialistă.

La Cezieni, în județul Olt, ultima brazdă a toamnei a fost trasă ca o linie sub care rămîne de scris rezultatul tuturor muncilor de peste an. Cum a fost 1989? „Încă de pe acum se poate spune că a fost un an foarte bun, ne răspunde inginerul Tudor Dănuș, președintele cooperativei. Realizăm mai mult de 11 milioane beneficii, în condițiile în care valoarea unei norme e de aproape 100 de lei și, mai trebuie adăugat, media pe om e de 280 de zile de muncă într-un an. Prin urmare, oamenii noștri au posibilitatea de a munci și de a obține venituri întru totul comparabile cu cele din industrie. Prin ei, cooperativa noastră a reușit să acumuleze o bună experiență în obținerea unor recolte ce răspund exigențelor actualei etape de dezvoltare a agriculturii. În cele din urmă, cum spunea secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, producțiile realizate reprezintă argumentul hotărîtor al îndeplinirii noii revoluții agrare și în lumina acestui incontestabil adevăr am înțeles și ne-am străduit să ne facem cu toții datoria. Recoltele la hectar, în acest an, au fost de 33 200 kilograme de porumb știuleți, 8 020 kilograme de orz, 9 760 kilograme de grâu”.

În această comună ce și-a cîștigat renumele unui loc de frunte în agricultura românească, prin producțiile record în urma cărora cooperativa de aici a fost de mai multe ori distinsă cu înaltul titlu de

„Erou al Noii Revoluții Agrare”, noutatea anului 1989 a fost, cum spune inginerul Tudor Dănuș, „aplicarea tehnicilor de vîrf și a informaticii în agricultură”. Calculatorul cu care s-a îmbogățit averea obștească a cooperativei n-a fost cumpărat, așadar, ca să fie doar o mașină de socotit mai rapidă, în serviciul contabililor, ci pentru a prelucra date și a scurta timpul necesar luării unor decizii ale căror efecte sînt, cum vom vedea,

pare desprinsă din viața unui institut de cercetare științifică. Atîta doar că analizele efectuate aici au un scop cit se poate de practic și imediat, ele fiind executate sub presiunea obligației de-a lua o decizie cit mai bine documentată. Cum spune inginerul Tudor Dănuș, aici se stabilește „rețeta producțiilor mari”. Se înțelege prea bine că nu oricine din sat ar fi în stare să lucreze, bunăoară, cu reactivi chimici, tinerii care muncesc aici sînt

program de importanță deosebită pentru prezentul și viitorul țării. Intrarea pămînturilor noastre în cadrul unui modern sistem de irigații a reprezentat pentru noi, cei din Cezieni, un mare eveniment. S-a împlinit astfel un vis ce a nutrit atît de multe dintre speranțele noastre”.

Anul trecut, cooperativa din Cezieni a putut iriga aproximativ o treime din pămînturile ei. În acest an, procentul a crescut la 50 la sută, iar extin-

litate, iar efectul lor a fost optim. Tot de modul cum am înțeles să ne organizăm munca ține și înființarea celor două laboratoare despre care vorbeam. Ele ne ajută să obținem recolte planificate și să dispunem de argumente solide realiste, în strădania de a da muncii noastre o eficiență maximă. Cartările agrochimice pe care le făceam periodic nu reușeau să ne dea imaginea la zi a dinamicii acestor schimbări ce se produc în structura și compoziția solului. De aceea, ne-am hotărît să facem singuri, și ori de cîte ori este nevoie, aceste analize, cărora le adăugăm și pe acelea privind starea de aprovizionare a plantelor cu elemente nutritive. Și în domeniul nostru, al celor ce ne-am devotat muncii pămîntului, rolul științei, al cercetărilor de specialitate a crescut considerabil în ultimul timp. Astfel, imaginea tradițională a hîrniciei s-a îmbogățit, treptat, prin consolidarea adevărului că tot hîrnicie sau vrednicie înseamnă și efortul de a gândi, de a te strădui să iei o hotărîre cit mai bună, de a ști exact ce, unde, cum, cit trebuie să muncești. Cu aceste gânduri înțelegem să relansăm aici, în 1990, bătălia pentru recolte cit mai bune. Și cred că anul 1990 va fi și el un an bun. În anul viitor, toate pămînturile noastre vor putea fi lucrate în sistem irigat. Iar asta ne dă curajul de a vorbi nu doar despre producții mari, ci și stabile”.

D. CONSTANTINESCU ■

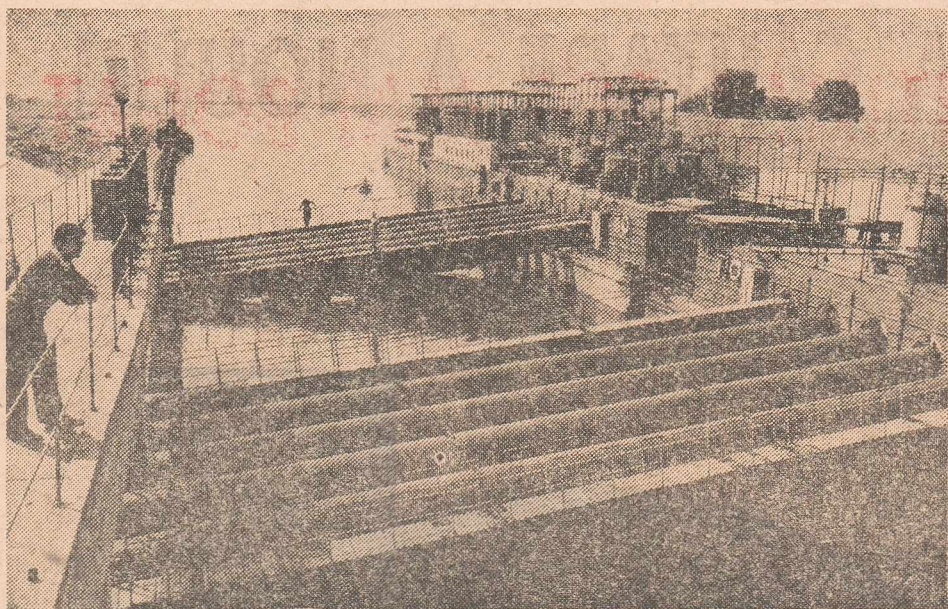
Împlinirea unui vis

obținerea unor recolte de performanță și creșterea eficienței muncii. La urmă urmei, însăși amplasarea calculatorului spune ceva despre felul cum i-a fost înțeleasă utilitatea, acestuia fiindu-i rezervat un spațiu unde poate fi folosit în mod egal, cu aceeași operativitate, de două laboratoare înființate și ele de curînd. Unul este Laboratorul de economie agricolă, iar celălalt se numește Laboratorul pentru studiul solului și al plantei.

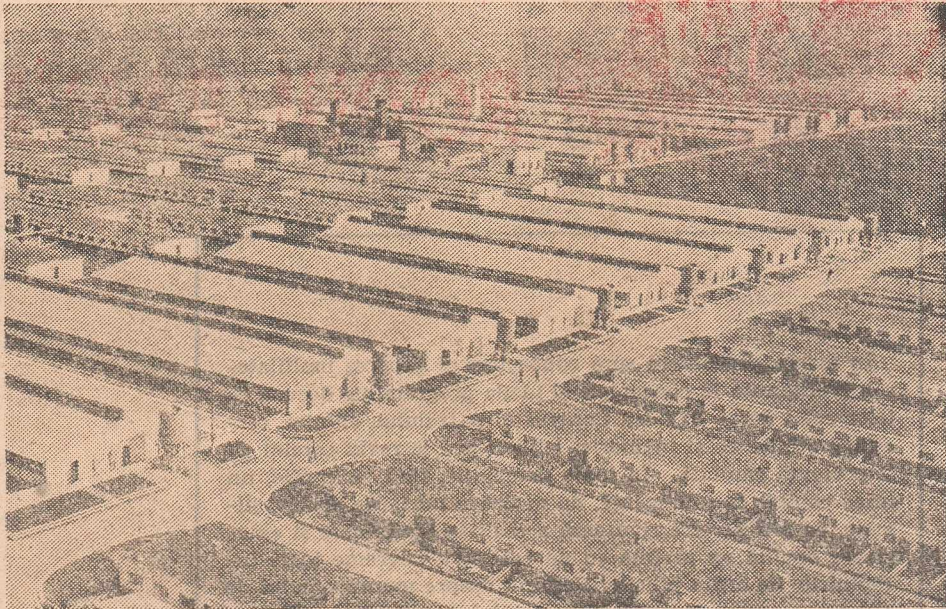
Totul e nou, frumos, curat și bine rînduit în încăperile destinate acestor compartimente noi ale cooperativei. Laboratorul pentru studiul solului și al plantei este, de fapt, un laborator de pedologie și agrochimie, iar imaginea celor care lucrează aici, în halate albe,

oameni calificați, dar dacă președintele cooperativei a ținut să scrie cu litere de-o șchioapă, la intrare, că „Nu e nevoie să fii savant ca să lucrezi în acest laborator”, faptul se explică simplu: de 21 de ani, de cînd a venit aici ca tînăr inginer agronom, în satul părinților lui, el n-a făcut altceva decît să-i îndemne pe consătenii lui să îndrăznească, să dea mai multă cîtușă și energie dorului lor de mai bine. „Programul național de îmbunătățiri funciare este, cum s-a spus pe bună dreptate, unul din cele mai grandioase proiecte ale Epocii Nicolae Ceaușescu. În ce ne privește, am simțit cit se poate de direct urmările benefice ale îndeplinirii acestui

derea culturilor irigate a impus, de bună seamă, folosirea unor tehnologii noi. „Dar, pentru că experiența altora, ca și experiența noastră de anul trecut — spune Tudor Dănuș — au arătat că se ivesc anumite dificultăți în efectuarea corectă a lucrărilor de irigații în largul masivelor de porumb, în acest an am procedat astfel: am plantat porumbul în fișii de 24 de metri lățime, între care am lăsat culoare de 2 rînduri, unde am semănat sorg pitic. Adăug că am semănat exact atît porumb și sorg cit aveam planificat, numai că le-am pus în cultură intercalată. În acest fel, transportul și montarea aripilor de ploaie s-au făcut mult mai operativ, în condiții mai bune, lucrările de irigații au fost de bună ca-

Cind apele curg după voința și interesele oamenilor

Zootehnie la cei mai înalți parametri

Spectaculoasa îmbunătățire funciară

Poate că dintre toate responsabilitățile pe care prezentul nostru și le-a asumat în construcția care a făcut din România o patrie liberă, independentă, suverană, cea mai mare răspundere în fața generațiilor viitoare o are societatea noastră față de pământ. S-au înnoit orașele vechi atât de mult încât sînt de nerecunoscut chiar pentru cei născuți acolo și întorși după o absență în locurile natale, s-au construit din temelii orașe noi, prin orice reședință de județ al trece, ea are un centru nou monumental, gândit impecabil din punct de vedere arhitectonic, s-au înălțat combinate uriașe, fabrici și uzine care fac din industria românească un temel sigur al viitorului nostru economic, iar dintre toate aceste edificii, printre cele mai importante este, fără îndoială, reconstrucția pământului agricol, a pământului gândit nu în mod tradițional în delimitările sale strict geografice, de cîmpie, deal, munte, vale, podiș, ci regîndit și reformulat la scara întregii țări, ca materie primă unică pentru roditoare și zilnică noastră pline. Orașele se vor înmulți și de acum înainte industria se va extinde și mai mult în viitor, tot mai multe sate vor deveni orașe, populația țării va crește în același ritm dar pământul rămîne același, ogorul de sub plugurile și semănătorile agriculturii nu este un elastic pe care să-l poți întinde cît vrei. Se vor deseca bălți și terenuri mlăștinoase, se vor reda agriculturii noi pămînturi, se va face tot ce stă în putința gospodăreștilor inițiative ale unităților agricole ca orice palmă de loc cultivabil să-și aducă prinosul de pîne pe masa patriei dar pămîntul țării va rămîne, în ansamblu, același.

Dacă nu se va inventa niciodată o metodă de sporit, din punct de vedere cantitativ pămîntul, în condițiile unei creșteri fără egal a indicelui demografic, toate eforturile agriculturii noastre sînt concentrate asupra creșterii capacității de producție a pămîntului: cum să faci ca aceeași, suprafață care a hrănit în trecut o sută de oameni să îndestuleze acum o mie, cum să convingi, să determini, să obligi aceeași suprafață de pămînt care a dat o tonă de grîu să dea azi de zece ori mai mult? În acest sens sînt concentrate toate eforturile noii noastre agriculturi, în acest sens s-au făcut

investiții de miliarde de lei pentru irigații, desecări și combaterea eroziunii solului, — pentru prima dată în istoria agriculturii noastre gîndindu-se destinul pămîntului arabil românesc în întreaga sa unitate, în proiecte de-o amploare care modifică pur și simplu geografia, ridicînd baraje pe văi și adunînd apele în lacuri pentru irigații acolo unde nu erau decît bălți și mlaștini, terasînd și redînd holdelor loesuri fărîmicioase, erodate de ploii și torenți, îndiguînd revărsări de riuri și dărînd luncile lor celor mai înfloritoare și mănoase semănături actuale.

Dincolo de marile recolte obținute în anul acesta și în anii precedenți, ceea ce s-a cîștigat în mod sigur, ca o victorie de lungă durată în anii prezentului nostru, este încrederea și certitudinea că pămîntul poate fi transformat, că acolo unde sînt soluri reci și indiferente la om, ele pot fi încălzite de inteligența competenței agricole și apropiate de litera și spiritul necesităților actuale astfel încît cuceririle științei să garanteze viitoarele performanțe. Este exact ceea ce s-a subliniat atît în Programul-Directivă pentru Congresul al XIV-lea, la Plenara lărgită a Consiliului Național al Agriculturii, cît și în analizele pe care președintele țării noastre le-a efectuat la fața locului, în diferite unități agricole, dînd indicații specialiștilor, tuturor celor de care depinde destinul de mîine al agriculturii noastre: „Proprietatea socialistă este foarte importantă, proprietatea cooperatistă este hotărîtoare, dar numai aceasta nu este suficient. Trebuie să ne fie pe deplin clar acest lucru! Fără a alocă mijloace uriașe — așa cum am procedat în irigații, în îmbunătățiri funciare, în creșterea fertilității solului, în mecanizare, în chimizare și alte lucrări de bază — nu se pot obține producții bune!”

Iată strălucitor ilustrate aceste realități în Cîmpia Covurluiului, între hotarele județului Galați. Investiții de multe miliarde de lei în îmbunătățiri funciare, un proiect care a luat întreaga suprafață a județului ca planșetă unică de lucru și a cărui transpunere în practică a început acum zece ani și continuă cu o amploare crescîndă, au transformat geografia acestui colț de țară cuprins între cotitura ultimă a Dunării spre mare, Prut, Siret și Bîrlad, în-

tr-un veritabil spectacol al reconstrucției pămîntului românesc, care justifică întru totul titlul unuia dintre multele filme documentare realizate pe această temă: „Irigațiile între știință și artă”. Am văzut multe hărți ale județelor noastre dar nici una asemănătoare cu aceea din biroul directorului tehnic al IEELIF Galați, Gheorghe Lupoaie, sau cu aceea din biroul inginerului Laurențiu Stan. Întreaga suprafață a județului era cartografiată în pătrățele colorate divers, ca un mozaic inedit despre care inginerul Moraru, avea să-mi spună că reprezintă simbolizarea grafică a fiecărei sole agricole a județului și a gradului la care se pretează să fie irigată și cultivată cu un anume soi de cultură.

Peste ramificațiile firești ale rîurilor și afluenților care brăzdează județul se suprapunea coroana unei încręgături de linii ce își avea rădăcina în Dunăre și pornea spre nordul județului, pe două ramuri principale, desfăcîndu-se în ramificații din ce în ce mai cuprinzătoare, tinzînd să acopere în-

treaga suprafață a județului. Prin acest amplu proiect, poate cel mai spectaculos din întreaga țară, o parte din Dunăre este sorbită în conducte, de pompe uriașe, și redistribuită în canale magistrale, dirijată de stațiile de repompare în canale principale și distribuită apoi de stațiile de punere sub presiune pe ultimele ramificații din care își trag apa conductele îngropate sub brazde, hidranții ale căror capete albe se văd de-a lungul și de-a lătul cîmpiilor, la care se cuplează aripile de ploaie ale aspersoarelor. Toată această coroană de aorte și artere, cu inima celor mai puternice pompe de aducțiune din țară bătînd pe malul Dunării, distribuie apa hrănitoare culturilor de pe cea mai mare parte a județului Galați, pînă la nord de Tecuci, dînd o imagine edificatoare a ceea ce înseamnă o agricultură avînd ca bază proprietatea socialistă, modernizarea gîndită la dimensiunile întregului organism agricol.

Am străbătut, apoi, de-a lungul canalelor, ogoarele din Cîmpia Covurluiului, am văzut

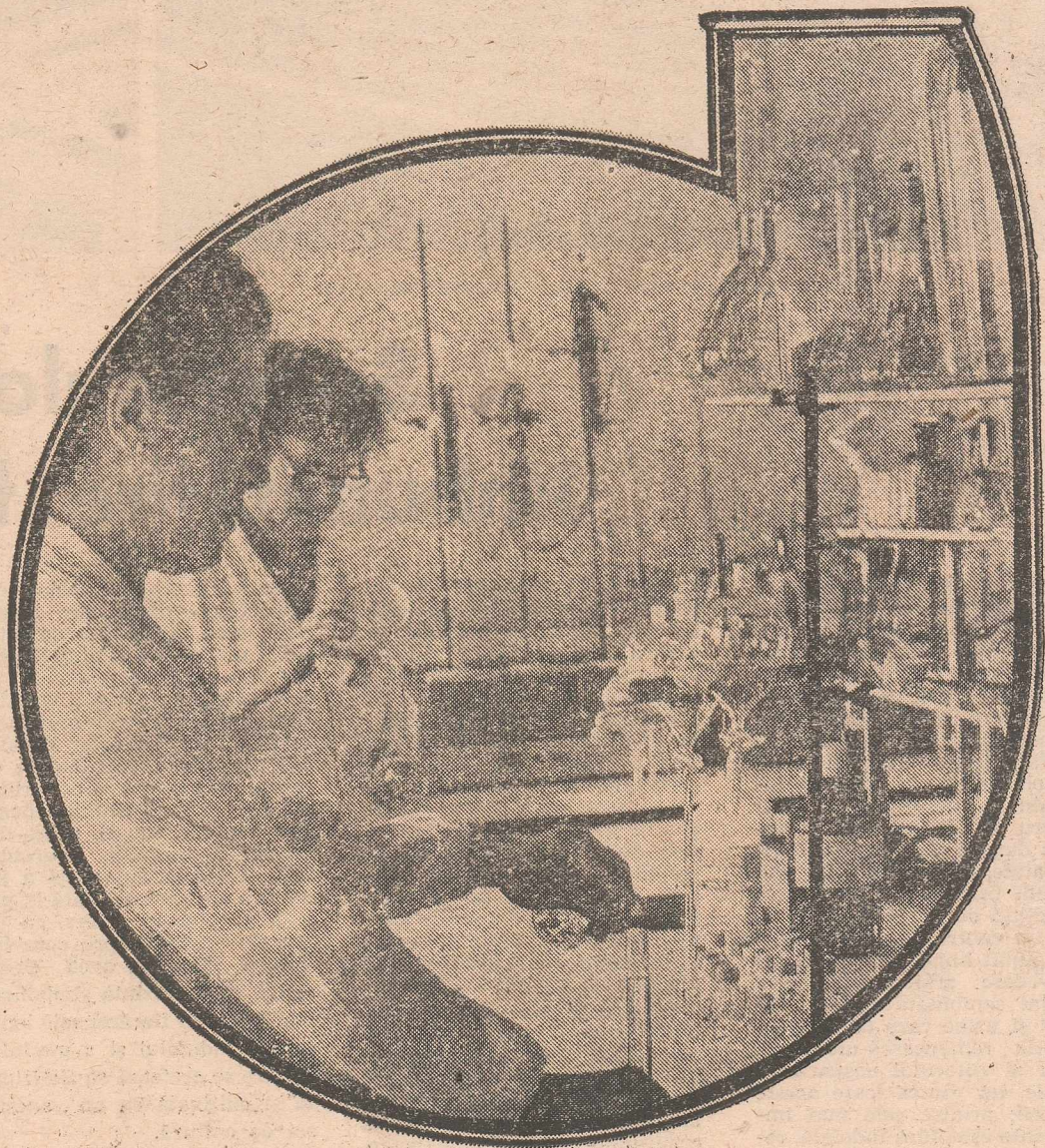
motoarele marilor pompe ce ridicau apa din Dunăre la o înălțime de cîteva zeci de metri pe terasa agricolă a județului, am văzut sifoanele uriașe din cap amonte și cap aval Mălina — soluții ingenioase prin care apa subtraversează dealuri întregi pentru a le asigura fertilitatea — și peste tot, pe locul solurilor roșietice și aride, erodate de ploii, se întindeau terase roditoare de vie și alte diverse culturi — am văzut marele baraj de pămînt, încă în lucru, pe Valea Suhurluiului (lacul său întins pe 12 km va compensa surplusul de apă necesară în iunie, iulie, august și a cărei aducțiune din Dunăre ar fi adus prejudicii navigației fluviale), toate aceste lucrări de mari dimensiuni și perspective în care s-au investit miliarde de lei și sînt încă în plină desfășurare dau măsura întregii a forțelor de care dispune agricultura noastră socialistă pentru a-și gîndi modernizarea în pas cu ultimele cuceriri ale științei și fac din ideea de reconstrucție a pămîntului nostru nu doar o metaforă ci poate cea mai convingătoare dovadă că activitatea de îmbunătățiri funciare care a cunoscut după Congresul al IX-lea al partidului unul dintre ritmurile cele mai înalte din lume, se prezintă acum în preajma Congresului al XIV-lea ca una dintre cele mai mari victorii ale socialismului românesc.

„Am realizat toate acestea — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — prin imensele lucrări efectuate, prin schimbarea concepțiilor oamenilor despre agricultură, prin aplicarea fermă a cuceririlor științei în toate domeniile de activitate. Aceasta ne garantează și dezvoltarea viitoare! Subliniez acest fapt pentru că numai prin lucrările efectuate și investițiile pe care le-am realizat am creat condiții pentru recoltele pe care le avem astăzi”.

Cel mai temeinic argument al cuvintelor spuse de președintele țării sînt netrecătoarele, convingătoarele fapte. Sînt adevăruri clare — ogorul fertil în care sămînța bună a viitorului nostru agrar are toate șansele să încolțească, să crească și să rodească pe măsura tuturor speranțelor pe care poporul nostru și le-a pus întotdeauna în viitor.

ION ZUBAȘCU

În marea deschidere spre cunoaştere şi progres multilateral, prefigurată în conceptele şi ideile-program ale documentelor celui de-al XIV-lea Congres al partidului, ştiinţei, cercetării ştiinţifice şi ingineriei tehnologice le revin sarcini de importanţă capitală. În toate domeniile, fără excepţie, un uriaş capital de inteligenţă, de mijloace moderne de investigaţie, de prospectare riguroasă a realităţii interioare şi exterioare omului va prefaţa cu un ceas mai devreme toate înfăptuirile de ordin practic. Vorbind despre munca omului de ştiinţă, secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a subliniat nu numai semnificaţia pe care aceasta o comportă în sfera activităţii sociale, ci, deopotrivă, a esenţializat, cu o magistrală analiză, premisele, conţinutul şi finalitatea prin care se justifică actul de creaţie sub raport economic, politic, social şi cultural. Omul de ştiinţă trebuie să fie revoluţionar, a arătat conducătorul partidului şi statului nostru în cuprinsul ultimelor sale cuvântări, ceea ce presupune ca, în bătaia pentru nou, el să se recomande prin realizări şi creaţii originale şi nu prin copierea sau împămintenirea unor soluţii, invenţii sau descoperiri dobândite de confratele său din străinătate. Să gândim cu capetele noastre şi să avem mereu conştiinţa că totul depinde de noi, de priceperea, hărnicia şi buna noastră credinţă. În acelaşi timp, investigaţia ştiinţifică se constituie într-o permanentă şi ireconciliabilă luptă cu necunoscutul şi greutatea inerente pionieratului. Iar în această privinţă, principalele arme de lucru ale cercetătorului trebuie să fie temeritatea, setea de cunoaştere şi adevăr. „În această epocă a marii revoluţii tehnico-ştiinţifice — a arătat secretarul general al partidului — nu putem să înfăptuim obiectivele făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi să înaintăm spre comunism fără a pune la baza întregii noastre activităţi cele mai noi şi mai înalte cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, ale culturii în toate domeniile; dar trebuie să facem aceasta nu gândindu-ne la ceea ce fac alţii, conlucrind cu alţii, ci creînd noi, aducîndu-ne noi, ştiinţa românească, contribuţia la noi şi noi cunoaşteri, la ridicarea ştiinţei la un nivel tot mai înalt”.

A fi om de ştiinţă,

Îndrăzneala laborioasă în descifrarea tainelor necunoscutului, abordarea în cercetare a unor teme de maximă importanţă, indiferent de dificultatea lor, încurajarea creaţiei şi creativităţii originale, promovarea invenţiilor naţionale sînt cîteva din ideile-forţă prin care ştiinţa românească este prefigurată în litera şi cuvîntul documentelor pentru cel de al XIV-lea Congres al partidului.

Am reţinut aceste idei cu valoare de postulat şi în cadrul convorbirii pe care am purtat-o recent cu un grup de specialiştii ai Institutului de cercetare ştiinţifică şi inginerie tehnologică pentru maşini şi utilaje agricole (ICSITMUA). Am ales nu întâmplător acest compartiment de creaţie deoarece aici, ca în atîtea alte domenii ale investigaţiei de specialitate, ştiinţa şi tehnica românească au pornit practic de la zero, creînd început, tradiţie şi renume internaţional unor profesii inexistente acum 45 de ani sau cu realizări modeste în urmă cu două decenii. Un exemplu între altele că pe parcursul ultimului sfert de veac de istorie naţională, investiţia cea mai de preţ a reprezentat-o inteligenţa omenească, eliberată din strînsarea dogmatismului şi înnoibilă prin caratele pasiunii.

SĂ MUNCIM ÎN CADENŢA UNEI ISTORII GRĂBITE

Conf. dr. ing. Pavel Babiciu,
director al institutului.

„În construcţia de maşini

agricole, ca în atîtea alte domenii ale industriei naţionale, ţara noastră a pornit practic de la zero. Nu se poate vorbi de o tradiţie antebelică în acest domeniu. Unelele agricole, fabricate ici-colo, în ateliere modeste, nu ne îndreptătesc să vedem în ele un început oricît de modest al marilor întreprinderi de azi, cum nu putem socoti ciocanul şi dalta părinţii legitimi ai modernelor agregate uzinale. Institutul de cercetare ştiinţifică şi inginerie tehnologică pentru maşini şi utilaje agricole, creat în 1982 din iniţiativa secretarului general al partidului nostru, prin unificarea celor două unităţi de profil existente pînă atunci, şi-a aşezat în faţă o nouă ştachetă a calităţii şi în planul conştiinţei hotărîrea nestrămutată de a contribui la împlinirea unui deziderat al acestor ani de permanentă reevaluare a potenţialului de muncă şi creaţie al poporului nostru: înfăptuirea în condiţii optime a noii revoluţii agrare. Am pornit astfel pe un nou drum care a însemnat de la bun început o revoluţie în munca, în gîndirea şi în activitatea celor de aici. Aceasta s-a tradus în principal prin proiectarea şi executarea unor maşini de concepţie originală şi de înalt nivel tehnic. În acest larg context au fost promovate pe scară tot mai largă structurile modulare, prin unificare organologică a principalelor ansamble, prin folosirea în mai mare măsură a elementelor tipizate şi standardizate. S-au creat totodată condiţiile realizării şi utilizării unor li-

nii flexibile de fabricaţie prin care să se obţină produse de înaltă fiabilitate în condiţiile reducerii substanţiale a consumurilor de metal, energie şi forţă de muncă. Cîteva exemple:

A fost rezolvată problema executării unor arături de calitate pe toate tipurile de sol prin marea familie de pluguri destinate tractoarelor pe roţi de 65, 100 şi 180 de cai putere. S-au realizat mijloacele mecanice pentru pregătirea terenului în vederea semănăturii prin noile familii de combinatoare şi grape rotative combinate. S-a dat răspuns problemei asigurării preciziei, densităţii şi uniformităţii semănăturii cerealelor păioase prin noua semănătoare universală constituită din trei module, ca şi prin noua familie de semănători tip SEMO, din care semănătoarea pe 12 rînduri SEMO-12, medaliată cu aur la Tîrgul internaţional de maşini agricole de la Leipzig. Mai amintesc că recoltarea mecanizată a cerealelor păioase şi-a găsit rezolvarea completă prin noua familie de combine de diferite lăţimi, prevăzută cu diverse echipamente de lucru ce le conferă o largă universalitate. Mai notăm că pentru recoltarea porumbului în ştuleţi depănuşaţi au fost create combine autopropulsate care lucrează pe 6 rînduri şi cele tractate pe 3 rînduri, iar pentru recoltarea mecanizată a cartofului, specialiştii noştri au realizat o combină modulară ce reprezintă o noutate în domeniu şi care execu-

tă lucrări de calitate chiar în condiţii de sol greu separabil. Mai amintesc, în sfîrşit, dar fără a epuiza lista maşinilor şi utilajelor concepute şi executate în acest cîincinal, combina de furaje universală, prevăzută şi ea cu diverse echipamente de lucru.

Toate acestea au fost realizate într-un timp scurt, dacă e să-l socotim în ani şi mai ales dacă avem în vedere că ţara noastră a intrat în competiţie şi în acest domeniu cu întreprinderi şi institute de profil din ţări dezvoltate din punct de vedere industrial. Să nu uităm nici o clipă, aşa cum ne-a îndemnat tovarăşul Nicolae Ceauşescu în cuprinsul magistralei Expunerii prezentate la recenta plenară a Comitetului Central al partidului, că toate acestea au fost dobîndite prin propriile noastre forţe într-o ţară în care pentru înflăcără îndrumările-cheie ale unui partid de guvernămînt au devenit propriile noastre opţiuni, în care toate transformările prin care trece ţara sînt o reflectare a justiţiei politicii partidului nostru, a caracterului ei realist, ştiinţific. Cîteva date comparative, desprinse din impresionanta sinteză prin care naţiunea noastră prefaţează apropiatul forum al co-

muniştilor români, sînt edificatoare pentru oricine examinează cu luciditate şi bună credinţă istoria ultimului sfert de veac românesc. În prezent, parcul de tractoare dintr-un singur judeţ, cum ar fi de pildă Constanţa sau Dolj, întrece de două ori întregul parc de tractoare fizice al României din anul 1938. Dacă în 1950 nu se putea vorbi decît de 15 tipuri de maşini agricole şi tractoare, în mare măsură necorespunzătoare ca nivel tehnic, în prezent agricultura ţării dispune, numai în sectorul producţiei vegetale, de circa 100 tipuri de maşini agricole ce oferă posibilitatea efectuării mecanizate a majorităţii lucrărilor agricole.

Sînt roadele unui nou mod de a gîndi, a munci şi a trăi, de a fi noi înşine într-o ţară ce traversează cea mai fertilă şi glorioasă perioadă a istoriei sale naţionale, pe care o numim cu îndreptăţită mîndrie epoca de aur, epoca Nicolae Ceauşescu.

NEMULŢUMIREA LABORIOASĂ — FERMENT AL SUCCESULUI

Dorin Alexe, ing. proiectant:
„În biografia unui cercetător, a unui inventator, activitatea

Scriem în fiecare zi, cu condeiul faptei, o nouă istorie. O istorie cu 23 de milioane de autori. Pe fruntea căreia, realizări glorioase au înscris ca un simbol: Epoca Nicolae Ceaușescu. O epocă și-un nume. Contopite în respirația liberă a țării, în privirea limpede spre orizonturi largi a unui întreg popor, sigur pe prezent, sigur pe viitor, în destinul bucurat de lumină al României și al fiecăruia dintre noi. Care, iată, descoperim acum în adâncurile propriei ființe puteri nebănuite și gând cutezător. Și le dăruim cu folos acestei istorii.

„Mărețele cititorii ale Epocii Nicolae Ceaușescu aveau să ne ofere nouă, constructorilor, o șansă unică. Aceea de a putea așeza la temelie lor cele mai îndrăznețe idei și proiecte ale noastre. Am trăit împliniri profesionale și satisfacții cum n-am visat, spunea prorectorul Institutului de Construcții din București, conf. dr. ing. Eugenia Popa. Strălucitul nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut întotdeauna încredere în puterea de creație a poporului nostru. Din indicațiile și îndemnul pătrunse de adânc patriotisme și spirit revoluționar ale secretarului general al partidului, marile realizări durate în acești ani s-au înălțat pe cuceririle științei și tehnicii românești, au prins viață din gândirea specialiștilor noștri. Conceptul clarvăzător al tovarășului Nicolae Ceaușescu privind integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția a ridicat pe o treaptă calitativ superioară, de înaltă eficiență întregul proces instructiv educativ. Școala a fost pusă în contact nemijlocit cu viața, cu vasta operă de edificare a societății socialiste și comuniste. Sub îndrumarea directă de înaltă competență a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, președinte al Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, știința și învățămîntul din țara noastră au făcut pași importanți pe calea dezvoltării și afirmării. Cadrelor didactice și studenților din institutul nostru li s-au creat condiții de a se implica direct în re-

zolvarea problemelor de mare complexitate ale numeroaselor construcții industriale, agricole, social-edilitare. Cercetarea, proiectarea, participarea efectivă la viața șantierei lor au devenit componente de bază ale activității din facultăți.

Și astfel, pe pieptul voinic de beton al barajelor, pe acoladele podurilor, călcat zilnic de galopul miilor de cai-puțere, pe „calea lungă drum de fier“ din adânc a metroului, pe monumentalele edificii ale unei capitale cu nou act de naștere, pe fundațiile purtătoare pe umeri utilajele gigant ale combinatelor chimice se regă-

cel care a dat noi dimensiuni și măreție verbului „a construi“, conjugat acum de un popor întreg. Imaginea profesorului retras în solitudinea turnului său de fildeş a dispărut. I s-a creat posibilitatea de a zidi cu folos la temelie caselor, albiilor riurilor, halelor, toată știința sa, strădania minții, anii petrecuți în lumea cârtilor.

De peste 3 decenii, prof. dr. ing. Iorgu Nicula vorbește în fața amfiteatrelor pline, despre tainele betonului armat. De cîteva ani, catedrala lui s-a mutat și în miezul fierbinte al șantierei. Acolo unde cursul lui devine coloană vertebrală

rea. I-am răspuns că firma este de fapt propria noastră gîndire. S-a mirat și ne-a strîns mina. Cu atît mai mult cu cît soluția era inedită: tunelurile se construiesc din beton armat, nu erau imense tuburi din fontă ca la majoritatea traseelor de metrou din lume. Încrederea secretarului general al partidului în noi, faptul că l-am simțit mereu aproape cu fața și cu gîndul pe ctitorul acestei impresionante realizări, ne-a dat aripi de curaj și îndrăzneală. Tronsonul Piața Unirii — Victoriei, prin sprijinul permanent al tovarășului Nicolae Ceaușescu, s-a finalizat într-un

șantierul din subteran în orele de practică. Roadele se vedeau acum, în iureșul mesei.

În 1965, conf. dr. ing. Petre Siminea mai ținea ascuns într-un colț tainic al sufletului un vis de demult, încă nerealizat. În copilărie, puilul de țaran din Vilcea își ajuta tatăl să repare tabla de pe casa bătrînească și își dorea să construiască „acoperișuri cit cerul“. Astăzi el este creatorul elegantelor cupole arcuite peste complexele comerciale ale Capitalei. Din calculele, schițele, căutările lui a apărut o soluție originală: zăbrele cu grinzi curbe de secțiune plină, cum spun specialiștii. Pentru noi, ele înseamnă însă spectaculoasa dantelărie metalică, parcă imponderabilă, ce îmbracă modernele piețe. Îmbinare de frumos cu economicitate, căci consumul de manoperă și materiale este mult mai mic. „În timpul vizitelor de lucru pe șantierele complexelor comerciale din Pantelimon și Piața Unirii, tovarășul Nicolae Ceaușescu a analizat împreună cu noi machetele și desenele și ne-a dat indicații prețioase privind cele mai economice și estetice soluții. Strategia clarvăzătoare a secretarului general al partidului de integrare a învățămîntului cu cercetarea și producția mi-a oferit posibilitatea de a lăsa ceva durabil în urma mea și, iată, de a mă bucura că în cupola Pieței Unirii se regăsesc și 5 proiecte de diplomă ale studenților facultății“.

În Epoca Nicolae Ceaușescu, conf. dr. ing. Adrian Popovici și-a legat viața de cea a marilor baraje ale țării, dar și de a celor construite de specialiștii români în Iran, Bolivia, Canada. Conf. dr. ing. Sandu Marin, de tinerețe și prospețimea noii Dimbovițe, prof. dr. ing. Dan Ghiocel de anvelopele de beton ale centralelor nucleare. Au gustat din marile bucurii ale împlinirilor. Meșteri Manole ai zilelor noastre, ale căror aripi nu s-au frînt, ci îi poartă tot mai sus.

FLORIN CONDURĂȚEANU ■

Catedra s-a mutat în șantier

sesc într-un colț și semnăturile universitarilor constructori. De altfel, chiar în aceste zile, în Institutul de Construcții București, a avut loc simpozionul „Progres tehnic și calitate în construcții“ dedicat Congresului al XIV-lea. Manifestarea a purtat drept motto una din Prevederile Programului-Directivă: „Activitatea de cercetare științifică și introducere a tehnicii noi va fi orientată în direcția înfăptuirii programelor de organizare, modernizare și dezvoltare a economiei“. Profesorii și-au însumat căutările cu cele ale specialiștilor din institutele de cercetare, proiectare, din producție și au prezentat studiile și soluțiile vizând creșterea calității construcțiilor și a productivității muncii, sporirea eficienței și a gradului de industrializare și prefabricare a activității pe șantier, reducerea consumului de manoperă, materiale, energie. Astfel, cadrele universitare răspund cu gîndul și cu fața la importanțele sarcini trasate de tovarășul Nicolae Ceaușescu,

pentru cele mai diverse construcții. „Tumultul construcției unei țări noi, inaugurat de Congresul al IX-lea, ne-a găsit pregătiți. Atît profesional, prin solide cunoștințe fundamentale și tehnici de realizare practică, cît și sentimental, prin entuziasmul nostru față de noua devenire a patriei. Cînd visurile tale cele mai temerare, aflate de ani în schițele și calculele de pe masa de lucru, le vezi înălțîndu-se în verticalele realității, cînd ai în față un asemenea viitor, simți o forță nebănuită a ideilor“. Parcă mai ieri, în laboratorul facultății, împreună cu specialiștii șantierei, urmărea comportarea modelelor experimentale ale galeriilor de metrou. Mici jucării conectate însă la fotoelasticimetre, tensiometre. „Un profesor din R.F.G., aflat în vizită, a dat din cap a neîncredere recomandîndu-ne să apelăm la tehnică din străinătate. Cînd a revenit și a văzut goana trenurilor pe magistrala unu, ne-a întrebat ce firmă specializată a executat lucra-

timp record în lume. Cercetătorii, proiectanții, noi, profesorii, am reușit să găsim cele mai judicioase rezolvări în fața unui greu examen de profesionalism, căci metroul bucureștean este construit de fapt sub o pinză de apă. Ani de zile, profesorii au făcut naveta între laboratorul unde se experimentau rețete pentru betoane puternice, rezistente, cofragurile din adine și clădirile de la suprafață, a căror sănătate și integritate o urmăreau ca niște medici conștiincioși. Acum, dascălul betonului, Iorgu Nicula, și colegii lui sînt pasageri de noapte ai metroului. Cînd trenurile galbene fără cai se odihnesc, ei străbat zeci de kilometri prin galerii măsurînd eforturile, ascultînd ce zice betonul după o zi de alergare a roților de tren. „Într-o zi, doi șefi de brigadă au remediat cît ai clipei din ochi o mică infiltrație. I-am recunoscut: unul obținuse la examen 10, altul 9. Participaseră ca studenți și la primele experimentări pe modele și la calculele de proiectare și la

a fi revoluționar!

propriu-zisă este de neconceput în afara pasiunii și dăruirii, principalele izvoare de energie prin care se hrănește actul de creație. În mod concret toate acestea se traduc prin acea nemulțumire laborioasă care ne obligă să căutăm perfecțiunea și idealul în finalitatea muncii noastre. La început, nevoia imperioasă de mașini agricole ne-a obligat să recurgem la importul de licență. Pe această bază s-a trecut în țara noastră la fabricarea combinelor C-12, C-14 și CP-12. Sînt cunoscutele combine „Gloria“, agregate performante, cu caracteristici îmbunătățite de cercetarea autohtonă, dar cu un gabarit exagerat. Între timp, pe plan mondial, s-au proiectat combine cu randament sporit și de dimensiuni mult reduse. Dar nici specialiștii noștri n-au stat cu brațele încrucișate. Dar de data aceasta n-au mai cerut ajutorul nimănui. A fost o muncă grea cu nu puține eșecuri dureroase, dar am avut mereu în vedere că prin perseverență și studiu temeinic succesul este asigurat. Așa s-a născut (mă refer numai la compartimentul în care lucrez) combina C-140, aparținînd unei noi familii de combine din care prima mie va fi livrată agriculturii anul viitor. Ea este de concepție integral românească și cu toate performanțele mașin-

nilor similare realizate de cele mai renumite firme din lume. Combina C-140 este capabilă să realizeze 7 tone de boabe pe oră, față de numai cinci cît obține combina C-14.

În fază de realizare (proiectare, execuție, încercări), în cadrul noii familii de combine, se află la ora actuală combina C-110 (ce va rezolva și recoltarea mecanizată a orezului) și combina 110 P (combina de pantă ce va înlocui combina CP-12).

NIMENI NU POATE FI REVOLUȚIONAR PENTRU SINE ÎNSUȘI

Victor Moroșan, inginer proiectant: Ogoarele înfrățite, aflate în proprietate socialistă sau cooperatistă, au oferit marile prilej de convertire a științei agricole în practică zilnică. O demonstrează recoltatele record dobîndite în actualul cîncinal. La modul nou, structural deosebit de cunoaștere, prelucrare și conservare a solului, un rol de mare importanță îl dețin și noile mijloace tehnice de pregătire a patului germinativ. Și fiindcă noi cunoaștem cel mai bine potențialul productiv al pămîntului, tot noi am fost chemați să găsim cele mai judicioase mijloace pentru sporirea fertilității lui. Din această confruntare laborioasă cu

ogorul, dar și cu noi înșine, s-au născut și noile pluguri cu lățime variabilă pentru tractoarele pe roți de 65, 100 și 180 cai-putere. Pentru iniția oară asemenea unele de concepție originală au putut asigura într-un grad înalt măruntirea solului și totala acoperire a resturilor vegetale. Prin lățimea lor variabilă, noile pluguri se pot adapta cu ușurință la condiții diferite de sol și la orice stare a terenului. Avem de asemenea pe masa de lucru proiectele unor pluguri reversibile în funcție de direcția de tractare și care vor lăsa în urma lor ogoare perfect nivelate.

Pentru cititorul neavizat, toate acestea pot părea lucruri simiple. Și totuși vreme de milenii, iar acestea chiar pînă acum două decenii, nimeni nu s-a gîndit la asemenea soluții constructive. Terenurile parcelate, patonate de egoism și îngustime de vederi, au zăgăzuit zborul ideilor generoase și al soluțiilor novatoare. Nimeni nu poate fi revoluționar pentru sine însuși. Revoluția în gîndire se naște din confrerie de idei și comuniune de interese. Sînt demonstrațiile istoriei. Și în legătură cu toate acestea, o altă observație. Mașinile agricole și irigațiile au adus multe foloase agriculturii, dar și necazuri neprevăzute. Este vorba de tasarea și compactarea terenului, situație care, în final, provoacă infertilitatea solului. Zone vaste, în chiar țări dezvoltate economic, s-au transformat în veritabile pustii. România nu trebuie să cunoască o asemenea experiență dureroasă. Secretarul general al partidului nostru, a

ținut nu o dată să atragă atenția asupra măsurilor ce trebuie luate pentru conservarea sănătății pămîntului. În institutul nostru există în acest sens un program special. Au fost create, între altele, scormonitori capabile de a afina solul sub brazdă pînă la adîncimi de 30—45 cm și periodic chiar pînă la 60—80 cm, lăsînd loc infiltrării aerului și apei.

ÎNCREDEREA ÎN NOI ÎNȘINE: CÎȘTIGUL CEL MAI DE PREȚ

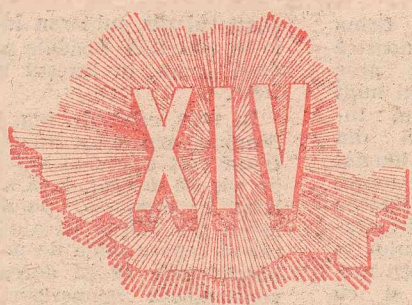
Vasile Raicu, inginer proiectant: Românul are o vorbă: cum semeni așa vei culege. Această observație banală prin simplitatea ei poate constitui punct de plecare chiar pentru cele mai moderne procedee de cultivare a terenului. Dar pentru agricultorii de azi acest lucru înseamnă creșterea preciziei de semănat, creșterea preciziei de încorporare a seminței în sol, respectarea adîncimii prescrise, semănatul în rînduri dese, precum și modelarea și tipizarea, în cazul mașinilor agricole, a subsansamblelor și reperelor folosite.

Din aceste gînduri s-a născut, prin concepție originală, o nouă familie de mașini de semănat destinate plantelor prăsitoare, din care tipul SEMO-8 va dota în număr mare agricultura anului viitor. Și tot printre noutățile ultimilor ani se înscriu semănătorile combinate tip SCU, pentru plante cerealiere, dotate cu diferite subsansamble modulate: brăzdare combinate patină sau disc, echipamente de fertilizare.

Ca urmare a indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu au fost create de asemenea echipamente pentru semănatul în rînduri dese, capabile să așeze bob lingă bob fără goluri sau duble, la distanțe de 20—25 cm între rînduri la păioase. Mai amintesc noua familie de cultivatoare de prășit și afinat solul, avînd diverse lățimi de lucru. Proiectarea acestor utilaje a necesitat o mare cheltuială de energie nervoasă, dar satisfacțiile sînt depline. Mașinile noastre s-au dovedit cel puțin egale cu cele similare, realizate de marile firme din lume. Acest lucru se vede pe ogoarele patriei, dar și în munca noastră. Fiindcă în aceste ultime două decenii, am dobîndit cel mai de preț cîștig: încrederea în noi înșine.

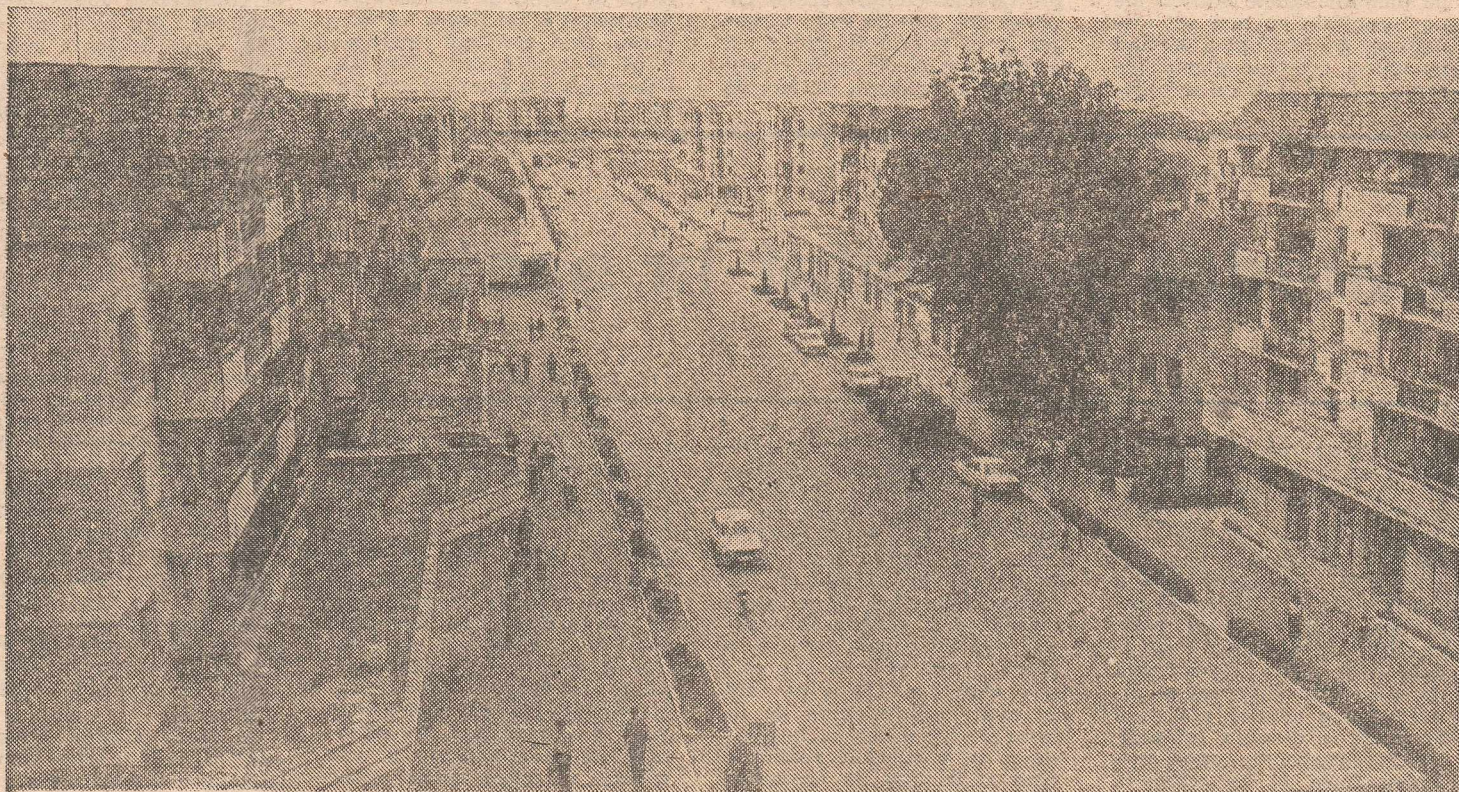
Toate aceste realizări ai căror martori și beneficiari am fost — ne permitem să notăm acum, la sfîrșitul relatării noastre — realizări ce se alătură celorlalte înfăptuiri ale științei agricole în acest ultim sfîrșit de veac românesc, au făcut ca țara să obțină cele mai mari recoite din întreaga istorie națională a acestor pămînturi. Este meritul celor care, trînd pe șantierul ideii, în laboratoarele inteligenței și pe întinsul ogoarelor, au transformat în fapte indicațiile de principiu ale partidului nostru, orientările și recomandările tovarășului Nicolae Ceaușescu, în a cărui activitate complexă și dinamică se înscrie și grija pentru bobul de grîu, pentru împlinirea lui în piinea noastră.

LIVIU TIMBUS ■

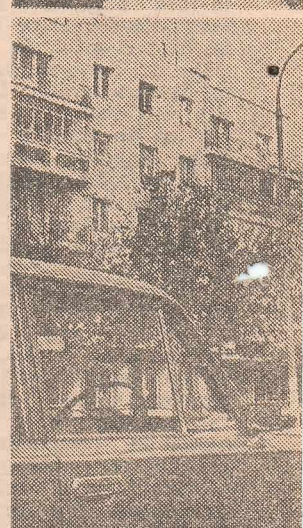
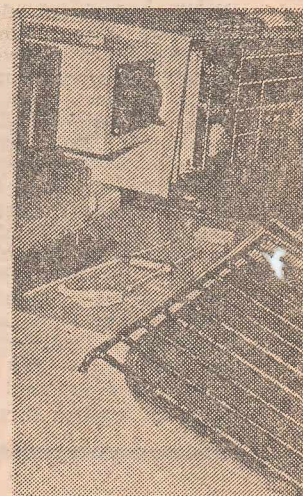
România între două Congrese

MODERNIZAREA LOCALITĂȚILOR

O Capitală demnă
de prezentul și vii-
torul țării

LA SCARA UNUI

M-am întors de curind de la Galați, unde am găsit orașul răscolit de buldozere și de sentimente.

Pe Bd. Republicii, artera-inimă a orașului, se curăță contrastele unui timp revolut, cind alături de case modeste cu prăvălii mizere se înălțau, ca o sfidare a lumii cu bani, vile cochete și palate în stiluri europene. „Se sistematizează centrul, mă avertizează însoțitoarea mea, pictorița Angela Tomaseli, cu o mindrie și o bucurie în glas, ca și cum acolo, pe locurile goale, unde și-au făcut apariția constructorii, ținând în dantele din fier-beton structurile de rezistență ale viitoarelor edificii, ar urma să crească propria sa casă. În definitiv, firesc sentiment, care dintr-un fel, iubindu-ne orașul ori comuna unde trăim, cind o nouă temelie se așază la bogăția și frumusețea sa edilitară?! Imi propune o preumblare de suflet prin orașul „care m-a adoptat și l-am adoptat de peste 20 de ani, de cind am fost repartizată la terminarea studiilor“, luind drept reper construcții-monument restaurate și revalorizate în ultimii ani ca temple de cultură și artă ce îmbogățesc viața spirituală a celor peste 350 000 locuitori ai Galațiului, cum sînt Universitatea, Muzeul de istorie, Muzeul de artă modernă românească, centenara Bibliotecă „V. A. Urechia“, Casa cefaristilor, Casa „A. I. Cuza“, Galerile de artă, Teatrul de dramă, noua clădire a Facultății de mecanică, în holul căreia s-au dezvoltat, recent, impresionantele fresce „Nașterea poporului român“ și „România“ pictate de Sabin Bălașa. Mă poartă apoi prin cartierele noi — Dunărea, Tiglina I, II, III, Aeroport — orașe în oraș, cu nucleele lor centrale, cu edificii de cultură și sănătate, cu parcuri, cu piețe, cu bulevarde largi, cu statui, cu fontane decorative, cu stadion și terenuri de sport, cu vestitul patinoar de proporții olimpice, cu școli, multe școli, hoteluri și vaste desfășurări de magazine, urmînd parterele blocurilor noi.

Vibrează de emoție, povestindu-mi, cum era orașul cind a venit, cum este azi. Atunci se gîndea ce-o să facă un pictor într-o urbe atît de provincială — aceeași care astăzi este centru universitar și are vreo trei „Galerii de artă“, în care ea însăși a deschis, de numeroase ori, „expoziții personale“.

Galațiul este, cum bine știm, sinonim cu Combinatul siderurgic, unde lucrează mai mult de un sfert din populația lui activă, combinat ce i-a determinat această explozie și mișcare demografică, urbanistică, spirituală.

Galațiul nu este singular în România. Aș fi putut să mă aflu și să descopăr aceeași realitate la Iași, la Brăila, la Pitești, la Zalău, la Tg. Mureș, la Craiova,

știind socio-economice românești, pe noi nu ne atinge. Pentru că noi, noi toți cei peste 23 de milioane de locuitori ai României socialiste de azi, atingem cu ochii și cu viața cotidiană realitatea sistematizării.

Este cea mai grandioasă operă civilizatoare a orașelor și satelor țării din cîte se cunosc în istorie. Este un concept al edificării unui cadru de viață, izvorit din

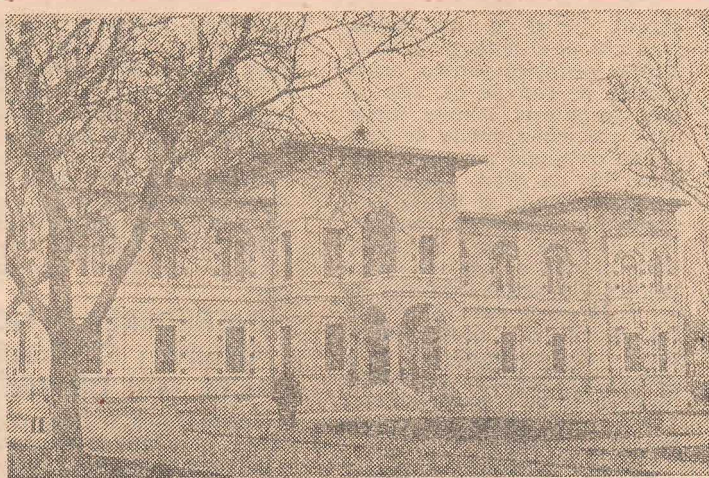
strategia dezvoltării României socialiste după modelul său propriu, determinat de condițiile sale specifice, de tradițiile și istoria sa. Așa cum se subliniază în Tezele pentru Congresul al XIV-lea, ea a început printr-un act politic ce i-a creat cadrul legal de desfășurare pe parcursul, iată, a 21 de ani, și care va continua, cu aceeași amplitudine în cincinalul următor și pînă în anul 2000, prin adoptarea, după Congresul al IX-lea, în 1968, a Legii noii împărțiri administrative și organizarea teritoriului Republicii Socialiste România. Ea s-a însoțit, în fiecare cincinal cu alocarea unor sume impresionante, unor investiții fără precedent canalizate pe două direcții. Pe de o parte, amplasării echilibrate și judicioase a forțelor de producție în teritoriul țării, a unor mari obiective economice în fiecare județ, oferindu-i astfel șansele unei dezvoltări armonioase, iar pe de alta, construcției de locuințe, unei vaste remodelări urbane a tuturor orașelor.

Orașele și satele noastre cu înfățișarea lor nouă, ne uimesc pe noi înșine, deși au crescut sub ochii noștri. De asemenea știm că vor mai crește. În conștiința noastră s-a fixat cifra celor 250 miliarde de lei ce se vor investi — conform prevederilor cuprinse în proiectul Programului-Directivă al Congresului al XIV-lea — pentru construcția de locuințe și alte construcții social-culturale. Numai în orașe se vor edifica din fondurile statului încă 700 000 apartamente. Multe în orașele pînă nu demult comune, în comunele ale căror tradiții și resurse de dezvoltare le-au permis această evoluție.

Sistematizarea este, așa cum clar se desprinde din Tezele pentru Congresul al XIV-lea, o latură inseparabilă politicii globale a dezvoltării, este una dintre liniile ei de forță, ce asigură tuturor localităților patriei o înfățișare demnă de epoca pe care o trăim, iar locuitorilor un cadru de viață la nivelul civilizației secolului XX, lăsînd generațiilor ce vor veni o zestre bogată și loc destul să se exprime la rîndul lor. S-o îmbogățească conform aspirațiilor lor. Priviți orice schiță de sistematizare a unei localități, la întocmirea căreia au vegheat neconținut tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu, și vă veți convinge.

CICI IORDACHE-ADAM ■

LA PROPORTIA ÎNTREGII ȚĂRI

AMBIANȚA VIITORULUI

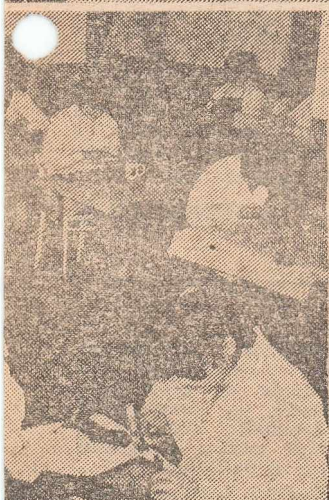
la Constanța, la Tulcea ori la Focșani, în oricare dintre capitalele județelor, în oricare dintre centrele noastre urbane mari sau mici, și mai ales, în cele care chiar anul acesta și-au dobîndit statutul de oraș, precum și în absolut toate comunele țării. Modernizarea tuturor localităților este omniprezentă și ea se desfășoară prin opera inegalabilă a sistematizării. Dacă arhitectura este cu bun temei, definită ca arta cea mai socială, sistematizarea este capitolul politic al arhitecturii. Dacă denigratorii socialismului, ai cuceririlor noastre revoluționare, încearcă să denatureze sensurile acestei vaste ac-

concepția politică a partidului și statului nostru, fundamentată de gîndirea științifică profund novatoare și originală a tovarășului Nicolae Ceaușescu, asupra dezvoltării. Pe măsură ce ea s-a pus în operă, am înțeles cu toții că nu vizează doar rezolvarea „problemei locuințelor“ (oricum, ea însăși profund umanistă și conformă principiilor socialismului), ci dezvoltarea integrală a tuturor zonelor și a fiecărei localități în parte, într-o gîndire unitară și în sistem deschis viitorului.

Politica sistematizării este și rămîne una dintre cele mai fertile și mai cuprinzătoare idei în

un oraș ca oricare altul

„Orașul nostru s-a trezit cu adevărat la viață în urmă cu aproape un sfert de veac, imi mărturisesc de curind Dumitru Ioniță, vicepreședintele Consiliului popular al orașului Titu. Cea mai fertilă în împliniri perioadă din istoria României, cu deplin temei și justificată mândrie patriotică denumită „Epoca Nicolae Ceaușescu”, a schimbat fundamental destinul localității, dând totodată vieții noastre o strălucire nouă, nebanuită până acum. Sint născut într-un sat din apropiere și toată viața am muncit și trăit aici, așa că ceea ce vă spun eu sint lucruri adevărate, simțite de mine”.

Uitată în umbra marilor orașe, ani de-a rândul mica așezare nu și-a putut ridica obrazul din praful cimpiei. Așa se face că în 1965 Titu era un oraș doar cu numele, viața celor 3.000 de locuitori desfășurându-se în continuare în aerul celui mai autentic mediu rural. De o zestre industrială nici nu putea fi vorba, primul obiectiv important — Șchea de producție petrolieră — fiind înființat abia în 1968.

Titu se înfățișează azi drept un oraș tânăr și viguros cu 12.260 de locuitori, angajat asemenea tuturor localităților țării pe drumul progresului și al bunăstării.

Produsele realizate în întreprinderile orașului au devenit competitive pe plan mondial, ele fiind livrate în 23 de țări de pe toate continentele. Astfel, la întreprinderea de aparatură electrică pentru instalații, întreg nomenclatorul de produse este gândit nu doar prin prisma deplinei sale funcționalități ci și prin cea a adaptabilității la diversele standarde internaționale. Numai permanența și rapida asimilare a normelor cerute de beneficiar reprezintă o performanță în sine, accesibilă doar firmelor de primă mână. Aceeași mobilitate în gândire și acțiune am întâlnit-o și în alt domeniu — Secția de prelucrare a materialelor refolosibile, aparținând de Combinatul de oțeluri speciale Tîrgoviște. Nu cu mulți ani în urmă, incinta acestei unități semăna mai degrabă cu o groapă de gunoi unde erau aruncate în voie toate vechiturile. „Secția noastră, spune maestrul Marin Nițu, se ocupă cu valorificarea fierului vechi. Anual preluăm și balotăm în jur de 230.000 tone de fier vechi, fără a mai socoti cantitatea de neferoase recuperate, retopite și expediate diverșilor beneficiari. Prin autodotare și asimilarea tuturor pieselor de schimb importate până acum, am reușit să sporim cu

mult capacitatea de producție”.

Același spirit novator l-am întâlnit și la întreprinderea de electrozi siderurgici, Cooperativa mixtă „Victoria”, Fabrica de nutrețuri combinate sau Ateliul de reparat vagoane. Pretutindeni inițiativele născute din cutezanță și competența specialiștilor sint transformate în tot atâtea repere ce împodobesc noul blazon al orașului. Fără îndoială, voința și puterea oamenilor vor transpune în practică toate năzuințele lor de mai bine, catalogate deocamdată la capitolul perspective.

În viitorul cincinal, celor 1.600 de apartamente li se vor adăuga alte 500, întregul fond locativ fiind racordat chiar de anul viitor la noua termocentrală de zonă, aflată în construcție. Se va construi un spital cu 250 de locuri, o policlinică și o stație de salvare, se vor moderniza capacitățile economice existente și se va încheia electrificarea tronsonului de cale ferată ce revine orașului. Doar modernizarea centenarei clădiri a gării și reorganizarea sistemului de linii de cale ferată implică o investiție de 35 de milioane de lei. Dar investiții masive vor fi alocate construirii noului centru civic, sistemului de alimentare cu apă, centralei termice de zonă și chiar definitivării zonei de agrement Hagioaca. Și agricultura va cunoaște transformări la fel de spectaculoase. Cele 6.000 de hectare de pământ arabil sint de fapt un laborator al marilor recolte. Hărnicia oamenilor și cutezanța specialiștilor de la Academia de științe agricole și Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice de la Fundulea fac, an de an, pământul mai roditor, mai generos.

Titu nu e un oraș spectaculos, dar el probează o dată în plus extraordinarul dinamism ce marchează noul destin al localităților țării. Esența unei politici juste și realiste, promovată cu consecvență în România zilelor noastre, rememorez cuvintele primarului Ion Bărbieru: „În aceste zile premergătoare marului eveniment politic din viața țării, oamenii muncii din orașul Titu raportează îndeplinirea sarcinilor de plan pe întregul an. E un mod concret de a ne exprima deplina adeziune față de propunerea realegerii la Congresul al XIV-lea a tovarășului Nicolae Ceaușescu în suprema funcție de secretar general al partidului, cheazășie a vieții noastre libere și demne”.

EUGEN NEGREA

LA NIVELUL UNEI FAMILII

E frumos și liniște

Plouă mărunț și aerul rece parcă vine direct din norii înnegriți ce s-au coborât până aproape de luminile de pe brațul macaralelor. În imediata apropiere a primelor blocuri ridicate în noul cartier timișorean „Steaua”, se întinde șantierul, cu binecunoscuta lui imagine. Nu există încă nici o inscripție cu vreun nume de stradă, singurul indicu e numărul blocului, scris de constructor cu vopsea albă, mare, să se vadă. Pe ușile apartamentelor în care locatarii s-au mutat, adesea, numele familiei e caligrafiat cu creionul. Ici-colo, mai ales în bucătării, s-au aprins luminile: în tavan arde un bec, agățat direct de conductor, perdeaua nu s-a pus și imaginea poate fi privită ca pe ecranul televizorului. Într-un balcon de la etajul al treilea, o fetiță și-un băiat încă se mai joacă. Furați de fascinația lumii numai de ei închipuită, își impart bucuria ce, cîndva, va rămîne în povestea țesută din amintirile primelor întîmplări trăite în casă nouă.

Blocul B 12 e la primele ore dintr-o lungă existență. Obșnuitul tabel cu locatarii lipsește, pe cutiile poștale nu s-au pus etichetele, dar acum nimeni nu se gîndește la asta, în apartamente sint destule treburi de făcut. Emoția mutării în casă nouă e mai presus de orice. Ur-căm la etajul al treilea, la apartamentul în al cărui balcon zărisem doi copii. Ne deschide ușa femeia, venită din bucătărie, ne privește surprinsă și, la întrebarea sintem primii vizitatori? — da, să știți că da, accentuează, mai avem pînă ne aranjăm cum trebuie, poftiți, ne îndeamnă și ne invită în sufragerie. Vine și bărbatul, dar înainte de a intra, repede, nevasta îl pune în temă. Ajuns în sufragerie, zîmbind de cum ar fi vrut să mărturisească „zău că nu mă așteptam”, pare încurcat. Dintr-o altă cameră vin și copiii și pentru că uită să salute, mama îl întreabă: „Cum spuneți?”. Băiatul, Marius, de șase ani, își intră imediat în rol. Lilianna are trei ani, se oprește lângă fotoliu și ochii ei, aprinși, par a zice: „Și eu știu să salut, dar acum mi-e rușine”. Sint toți. Pe bărbat îl

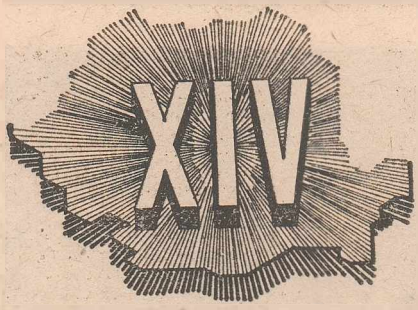
cheamă Gheorghe Platon, pe femeie Maria Doina. El e maistru mecanic, iar ea, avizier la magazia de mărfuri din stația de cale ferată Timișoara Nord.

Marius aduce o carte cu povești și insistă pe lângă taticu să-i citească. Mama spune despre el că e singurul băiat care s-a jucat mult cu păpușile, ca o fetiță, că pe una o îndrăgea tare și-o striga Lilianna. Cînd ni s-a născut fetița, spune bărbatul, i-am pus numele păpușii pe care o îndrăgea Marius. Băiatul insistă să i se citească povestea, mama îl ia în brațe și-i reaminteste ce trebuie să facă el cînd vorbește tata. Gheorghe Platon e un om cu măsură în toate. Zice că o bucurie trebuie s-o trăiești cînd o ai, nu atunci cînd ti-o dorești. Doină, ascultîndu-l, îl completează: „Prima zi în casă nouă, a fost așteptată. Am locuit într-o garsonieră, apoi într-o casă mai veche și, iată-ne aici, se-nțelege cît ne-am bucurat. Mobila din sufragerie acum am cumpărat-o, perdelele încă nu le-am pus, sint foarte frumoase, dar nu sint gata garnișele”. Soțul o urmărește incîntat în tot ce mărturisește și-i pică bine cînd vede cît de mulțumită e Doina. „Vedeți, zice, covorul e mic, în locuința veche era bun, o să ne luăm altul”. „Cum v-au predat constructorii apartamentul?”. „A mai fost cîte ceva de făcut, cît pentru două mîini dibace”, răspunde și din asta trebuie să se înțeleagă că el a avut și dragoste și pricepere și dacă totul arată atît de bine e și meritul lui.

În blocul B 12, aflat la primele ore dintr-o lungă existență, la scara B, apartamentul nr. 14, locuiește o tînără familie. Prima zi în casă nouă rămîne, precum nașterea, căsătoria, ivirea pruncilor, o dată de neuitat. Gheorghe și Doina Platon au aceeași vîrstă, douăzeci și nouă de ani, și trăiesc încă o întîmplare fericită în povestea vieții lor, începută în satul natal, Sărmas, Harghita, unde el, la un bal, a dansat numai cu fosta colegă de școală și i-a făcut cea mai convingătoare declarație de iubire. În casa lor, așa cum și-au dorit-o, e frumos și liniște!

DUMITRU OPIȘOR

România între două Congrese

CU POPORUL, PENTRU POPOR!

După ce, de ani buni, partidul nostru a renunțat la formula de dictatură a proletariatului, vechiul concept a fost înlocuit cu acela de stat al democrației muncitorești-revoluționare. În România a fost creat — conform cu această concepție — un sistem politic unic în felul său. El asigură participarea democratică a maselor la exercitarea puterii în stat, la conducerea societății și îndeplinirea principiului fundamental al fărâșirii socialismului cu poporul și pentru popor.

Tezele pentru Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român arată că sint profund greșite ideile și opiniile privind diminuarea rolului statului în con-

strucția socialismului și că, dimpotrivă, în perspectiva creșterii complexității vieții economico-sociale, statul socialist va avea forme de organizare superioare, va dobândi noi însușiri, atribuții și funcții, iar adâncirea colaborării dintre organele statului și organismele democrației muncitorești-revoluționare va transforma statul într-un nou, cu totul nou, organism democratic.

Evident, modificări de asemenea proporții și cu o astfel de amplitudine a consecințelor ca acelea preconizate de partidul nostru nu se pot produce printr-o simplă declarație de adoptare a unei noțiuni noi și nu vor avea loc într-un timp care se măsoară cu ceasul.

Este vorba de un proces. De un proces de anvergură.

Felul cum funcționează — perfecționându-se — Tribuna democrației; resorturile intime și conexiunile în plan social care îl particularizează pe deputat ca reprezentant ales al obștii, însăși traiectoria vieții muncitorilor tineri care se autotransformă în specialiști la îndemina societății, își sporesc rolul social, intrind în angrenajul democrației noastre cu o valoare crescută pe care și-o sporesc mereu; toate acestea și altele altele pot vorbi elocvent despre conținutul vastului proces în care este angrenată lumea noastră pe calea luminată de documentele Congresului al XIV-lea.

Pe cuprinsul întregii țări, Tribuna democrației semnifică adevărate foruri în care noțiunea de democrație a prins viață, s-a materializat în realizări care la rându-le au căpătat valoare de simbol: simbolul puterii fiecărui și a noastră, a tuturor, de a ne spune cuvântul și de a fi ascultați, de a ne implica direct în fiecare hotărâre de care depinde prezentul și viitorul acestei țări.

Nu ne-am propus, în aceste rânduri, o dezbateră teoretică așa cum nu ne-am propus — de altfel, nici spațiul nu ne-ar permite — o listă completă a marilor întreprinderi a căror existență definește una din cele mai mari cetăți industriale ale Capitalei și ale țării, sectorul 4: I.M.G.B., Danubiana, Întreprinderea mecanică pentru utilaj chimic, Întreprinderea de bunuri de consum din cauciuc Jilava, Întreprinderea de motoare Diesel, Energomonta, Energoreparații, Energoconstrucția, Întreprinderile de încălzire Dimbovița și Pionierul, Întreprinderea de tehnică medicală și „Steaua roșie”, producătoare de echipamente hidraulice și pneumatice.

Dacă le-am amintit pe acestea, este pentru a schița dimensiunile acestei cetăți muncitorești vizitate în repetate rânduri de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, preocupat direct de dezvoltarea acestei zone, atât din punct de vedere industrial cât și urbanistic, de asigurarea unor condiții de muncă și viață tot mai bune, a creat un climat de ferventă participare a muncitorilor la dezbateră tuturor aspectelor legate de munca și viața lor.

Muncesc în unități noi sau modernizate. Trăiesc împreună cu familiile lor, în case noi, con-

fortabile, spațioase, care în ultimii 20 de ani au luat locul, pe tot cuprinsul sectorului, micilor case insalubre. Cartierele Bercești, Parcul tineretului, Linăriei, Nițu Vasile, Giurgiului, Secuilor, Brincoveanu, Văcărești au prins viață în aceste două decenii.

Fiecare amănunt, fiecare problemă de muncă și de viață a celor peste 120 000 de muncitori și a familiilor lor cu care alcătuiesc un adevărat oraș de peste 300 000 locuitori devine, în cadrul Tribunalului democrației,

apartament nu trebuie să ne lase să trecem cu vederea faptul că deseori constructorii nu și fac deplin datoria — au spus Mihai Zazu de la I.M.G.B. și Sabin Brăton de la Danubiana — pentru că toate aceste construcții fac parte din avuția țării. Despre ce era vorba? În mai multe cartiere unele din noile construcții aveau subsolurile inundate: constructorii neglijaseră pantele de scurgere. Au fost chemați și, cu tot ritmul intens de muncă pe care îl cere

tierului este preocuparea cea mai constantă, problema cea mai dezbătută în Tribunalele democrației. A prins contur noua cale Văcărești, ca și imensul plămîn verde al Capitalei care, pornind din Parcul tineretului, se continuă cu noul, imensul parc din jurul Palatului pionierilor și șoimilor patriei — până nu demult, un imens spațiu părăsit despre a cărui amenajare cetățenii au discutat adeseori participând apoi, direct la realizarea lui, ca și la lucrările de

de la intrarea, la ieșirea din oraș.

Fie că se numesc Elisabeta Grigore de la „Dimbovița”, Ion Sălăjan de la I.M.U.C., Viorica Mircea de la Steaua roșie, Sabin Pumea de la U.R.B. sau Maria Enache, Gheorghe Docan, Florian Secu, Zoe Borta, toți pensionarii, cetățenii din sectorul IV sint nu numai beneficiarii, ci și realizatorii, declanșatorii de energii în conturarea noului chip al acestei zone a Bucureștiului. Multe, foarte multe din noile blocuri s-au construit cu spații comerciale la parter. Și totuși, în Tribunalele democrației, oamenii au arătat că, față de populația sectorului, acestea nu sint suficiente. Dacă aveți drum prin Piața Pieptănari sau în zona podului Timpuri Noi, opriți-vă câteva clipe în fața noilor șantiere. Nu peste multă vreme, veți admira aici două superbe complexe comerciale.

Pentru cei ce în urmă cu puțină vreme a trecut pe lângă șantierul împrejmuit cu pânouri pe care apărea binecunoscutul semn „M” al metroului — noua stație de metrou Brincoveanu nu mai este astăzi o surpriză. „În Tribunalele democrației — ne spunea Gheorghita Ionescu, președinta Consiliului Frontului Democrației și Unității Socialiste din sectorul IV, spiritul combativ, revoluționar al muncitorilor a găsit un extraordinar spațiu de desfășurare, fiecare „tribună” constituind acum pentru noi un adevărat punct de reper în acțiunile viitoare. Iar dacă sectorul nostru este astăzi unul din cele mai frumoase și mai moderne ale Capitalei, să știți că multe din obiectivele cu care ne mindrim am prins contur în aceste dezbateri”.

R. MANOLESCU ■

Tribuna democrației

Dialogul ca formă de viață

obiect de dezbateră. Un loc de joacă pentru copii, calitatea hranei la cantină, îmbunătățirea condițiilor de lucru, aspectul cartierului, calitatea noilor construcții, toate, sint deopotrivă de importante.

„Formă directă, plurivalentă de dialog civic, Tribuna democrației devine, în același timp, un adevărat examen al responsabilității, competenței și receptivității tuturor celor prezenți, muncitori, intelectuali, pensionari, cadre de răspundere la nivelul sectorului” — ne spune juristul Dinu Grigorescu.

Nu de puține ori, din sedințe s-a plecat direct pe teren, pentru verificarea aspectelor semnalate.

„Blocurile noi sint frumoase, ne oferă condiții excelente de viață, dar bucuria de a primi un

actuala etapă de dezvoltare a sectorului, au găsit timpul să-și repare greșelile.

În cartierul Brincoveanu, munți de pământ blocau accesul către noile blocuri. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, au spus oamenii, a indicat ca aici să se înalte una din cele mai frumoase zone ale Bucureștiului. În câteva luni, zeci de utilaje de la I.M.G.B., Uzina de reparații București, Truștul de montaj utilaj chimic și din alte întreprinderi ale sectorului au făcut zona de nerecunoscut. Și-au onorat astfel obligațiile ce le revin conform Legii 1/1985 privind contribuția la înfrumusețarea orașului. E rîndul locatarilor acum să transforme largile spații dintre blocuri în adevărate grădini.

Aspectul nou, modern, al car-

construire a lacului cu un volum de peste 16 000 mc, acoperind o suprafață de peste 140 ha, care va fi înconjurat de alte 75 ha de parc.

Desigur, toate acestea au fost posibile datorită imenselor investiții pe care țara le face, preocupări directe a secretarului general al partidului pentru această parte a Capitalei.

Spiritul revoluționar, simțul datoriei cetățenești a muncitorilor s-a făcut, însă, permanent simțit — prin vorbă și prin faptă.

Iată încă un exemplu: muncitorii din întregul sector au propus și au muncit apoi alături de constructori la realizarea a 9 km de șosea pe firul Dimboviței, de la Podul Birzești până la noul port Glina, realizând astfel o nouă arteră rapidă și modernă

De peste un sfert de veac, carnetele mele de reporter sint ca „șalul” nugelei pirandeliene, doldora de biografii de compatrioți ai mei care au izbutit în viață. De copii de țărani ajunși profesori universitari și savanți, primari și conducători politici, de muncitori care, sesiune de sesiune, urcă Dealul Marii Adunări Naționale unde, ca deputați în parlament, adoptă legi și își împacă destinul în destinul țării. Cunosce muncitori ajunși directori de mari uzine sau institute de cercetări, după ce, firește, au urcat pieptis, drumul muncii și al învățăturii. Multiplă condiții de învățătură puse la dispoziția tuturor românilor în epoca socialismului sint recunoscute și sint lesne constatabile în orice sat, în orice oraș, chiar și pe șantier înființăm școli pentru copiii constructorilor, licee-serale pentru părinții lor care nu le-au parcurs, și politehnici serale în centrele industriale.

M-a tulburat destinul unui om născut nu demult, un bărbat născut la cumpăna de vreme, în anul 1944. Întîlnit într-un birou dominat de o mare bibliotecă, ticsită cu tratate din domeniul profesiei sale, un birou-cameră-de-comandă a cooperativei agri-

cole de producție dintr-o comună din centrul Moldovei, numită Nicolae Bălcescu. Omul se numește Nicolae Leuștean și locul nașterii sale este Jariștea tot un sat moldovenesc, situat ceva mai jos, în Vrancea. Tatăl său, țăran destoinic și inteligent, harnic și omenos, a fost pînă la pensionare președintele C.A.P.-ului din comună. Iar primul „urcuș” în viață al lui Nicolae Leuștean, unul din cei 5 băieți ai săi, a fost la 14 ani, pe un tractor. A urmat apoi o școală profesională de mecanizatori, a lucrat într-un atelier ca mecanic agricol și pentru că muncea bine, cu tragere de inimă și iscusință, deschizînd cărți pentru a descifra mai bine tainele mecanismelor minuite, a fost promovat șef de atelier. A înțeles de aici că a da altora lecții de profesie, de muncă și de viață înseamnă în primul rînd să le cunoști tu. Urmează liceul la seral, este trimis apoi la școala de maiștri, de unde revine cu un gust neostoit al desăvîșirii, cu nevoia permanentă perfecționării. La 32 de ani se decide să devină inginer și pleacă la București, pentru studii. Cînd deaș și reușește la Agronomie. La puțină vreme după absolvire, dovedind competență și capaci-

tate organizatorică, este promovat inginer șef la C.A.P. Nicolae Bălcescu, această comună din poarta orașului Bacău, unde treburile pămîntului începuseră să fie neglijate, iar unitatea să alu-

tatea unui om. În cîțiva ani i-a ridicat la producții-record, de la starea de credite pe care nu reușeau să le plătească, la autofinanțare și beneficii în bancă. Acum, nimeni nu mai părăsește comuna, toți cîștigă bine, fiecare fermă este un flux tehnologic, comparabil cu cel din oricare întreprindere.

Munca sa profesională s-a completat, s-a împletit firesc și logic cu aceea politică, trăind și înțelegînd la dimensiunea unei conștiințe evolute menirea de azi a unui intelectual român. De două legislaturi este deputat în Marea Adunare Națională a circumscriptiei electorale Traian, comuna unde a lucrat întîi ca inginer, unde a fost repartizat după terminarea studiilor universitare. Printre oamenii acestei localități vine ca acasă și este ascultat ca acasă. Se sfătuiesc ca în familie despre ceea ce trebuie făcut, despre ceea ce mai este de făcut, pentru ca viața lor să fie mai prosperă, comuna mai frumoasă. Să ofere un loc de muncă bun fiecăruia, să se pună în operă schița de sistematizare, să se lucreze cu toată suflarea la alimentarea cu apă a comunei, să se aplice tehnologiile cele mai noi în agricultură — dar cîte nu sint

de îndeplinit într-o colectivitate umană cu aspirații în creștere, stimulate de prevederile și prognozele de dezvoltare a satului românesc, cuprinse în documentele pentru Congresul al XIV-lea al partidului.

Biografia lui Nicolae Leuștean nu este singulară. Mă gîndesc acum, cîți muncitori și cîți țărani, cîți intelectuali proveniți din muncitori și din țărani, nu vor urca, la 20 noiembrie, în forumul suprem, la Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român! Biografia sa mă îndeamnă la o unică reflecție: această stare de lucruri din România de azi este creația socialismului.

Pentru că biografia lui Nicolae Leuștean este biografia a mii și a sute de mii de oameni ridicați la o nouă demnitate.

De aceea, lată, un popor întreg, de pe culmile unde a ajuns, nu-și poate dori drept conducător decît pe fiul său care i-a redat demnitatea întreagă și puterea de a fi el însuși acasă la el, de aceea adevăratele sale depuneri și fermă, la propunerea de a fi reales în fruntea partidului tovarășul Nicolae Ceaușescu.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Mandatul obștii

Deputatul

nece. „N-am stat în acea funcție, spune, decît o toamnă și o lună de țarnă” pentru că, în ianuarie 1981 a fost ales președintele cooperativei agricole. Simțul țăranilor a rămas același dintotdeauna, simt repede cali-

— Tovarășe Barbu, implicați-ne în actualitatea întreprinderii în care luerați, spunându-ne ce s-a discutat la adunarea generală a reprezentanților oamenilor muncii desfășurată pe 2 noiembrie.

— A fost a treia adunare generală din acest an calendaristic în care, conform tradiției instaurate în fiecare colectiv de muncă, s-au dezbătut sarcinile de plan pentru anul viitor și, mai ales, mijloacele prin care vom putea să ne îndeplinim prevederile acestui ultim interval al cincinalului. Analizând posibilitățile întreprinderii noastre, capacitățile de producție existente și potențialul profesional al colectivului, s-a stabilit că planul pe anul viitor al „Electroarges”-ului va fi cu 17,9 la sută mai mare decât pe anul în curs. Această creștere decurge din necesitățile economiei naționale, din planul național de dezvoltare economico-socială în care industriei pe care o reprezentăm — electronică și electrotehnică — i se rezervă, cum se știe, o pondere însemnată.

— Argumentele prin care v-ați însușit o asemenea creștere sînt limpezi. M-ar interesa detaliile de organizare a muncii, problemele ridicate în acest for democratic privitoare la mijloacele prin care veți îndeplini sarcina de plan asumată.

— Ideile formulate în adunarea generală au izvorit din realitatea și experiența acestui an de producție. Astfel, pornind de la faptul că producția noastră depinde de buna colaborare cu peste 650 întreprinderi din țară, s-a propus reluarea experienței unor întâlniri periodice cu toți furnizorii de materii prime și materiale, alături de care să dezbateam calitatea și ritmicitatea livrărilor. Este un aspect foarte important, întrucît și în întreprinderea noastră, la rîndu-i, este furnizor de diferite componente necesare altor ramuri ale economiei.

Apoi s-a insistat mult pe necesitatea aplicării mai curajoase a rezultatelor pe care le-am obținut în procesul de modernizare a utilajelor și produselor fabricii. Specificul activității noastre face ca performanța să se propage în lanț; calitatea și performanța produselor noastre condiționează modernizarea altor procese de producție, îndeosebi din electronică, automată și robotică. Ca urmare, se impune o aplicare largă în întreaga întreprindere a virfurilor tehnologice pe care le-am obținut în unele secții.

— Cum s-au obținut aceste virfuri tehnologice?

— În întreprindere există un atelier specializat pentru modernizări, a cărui activitate a pornit de la reparații curente și a ajuns la o producție de sine stătătoare, astfel încît produce mașini ce în prezent sînt exportate în R.D.G. Dar la acest atelier specializat ajung numai utilajele de o complexitate deosebită, întrucît reparațiile curente și capitale s-a stabilit să se facă în secțiile respective, cu obligativitatea unor îmbunătățiri, a unei valori adăugate, a reintrării în producție la un nivel superior de performanțe.

În general, am căutat să implicăm întreg colectivul în acest

program de modernizare, care să nu fie doar în sarcina unor ateliere ori secții specializate. De pildă, în secția de autoutilajare a întreprinderii lucrează și acei muncitori care vor beneficia de utilajele proiectate și realizate aici. Antrenați în conceperea mașinii încă de la faza de proiect, se înțelege că drumul finalizării acesteia ca și randamentul ei ulterior vor fi mai ușor de realizat.

Ceea ce ne frământă însă foarte mult este problema diversificării produselor și a găsirii unor noi game de fabricație astfel încît întreprinderea noastră să rămînă continuu în atenția solicitanților de pe piața internă și externă. De aceea dezbaterile s-au referit, cu prioritate, la activitatea atelierelor de cercetare și proiectare din întreprindere, care trebuie să facă un salt de ingeniozitate și eficiență economică. Ideile noi de fabricație sînt cele care pun

mașina de tăiat plante subacvatic, comandată de S.U.A. — produse pe care le-am putut realiza prompt și în bune condiții pornind de la zero. În acest spirit, sarcinile cele mai mari, ca și răspunderile pe măsură revin, în primul rînd, celor aproape 600 de cadre cu pregătire superioară din întreprindere, care trebuie să aibă tot timpul gîndurile aprinse la ideea de noutate.

— Din punctul de vedere al tradiției acestor locuri, „Electroarges”-ul a răsărit pe un teren complet gol. Sînteți printre primii veniți aici. Cum a crescut fabrica, cum au crescut oamenii ei, cit de simplu sau anevoios a fost acest proces de maturizare — și tehnologică dar și socială?

— Într-adevăr, „Electroarges” a răsărit într-o ogradă cu meri,

rul curat al oamenilor de la munte și mîndria lor de a fi prima generație de electroniști pe meleagurile Argeșului au făcut cu timpul din „Electroarges” o marcă respectată. Nici nu se putea altfel, întrucît la mijloc era și o problemă de bun simț, produsele noastre fiind practic în casa fiecărui cetățean al României.

— Au fost suficiente aceste lucruri pentru creșterea colectivului și, deopotrivă, a fabricii?

— Decisivă a fost preocuparea pentru pregătirea profesională a tuturor lucrătorilor. În 1974 s-a înființat un grup școlar de specialitate în care se formează cadrele medii, muncitorii, maistrii. În prezent, peste 90 la sută din colectivul fabricii sînt absolvenți ai diferitelor licee de specialitate, începînd să ne vină și primele generații de ingineri

vin la cei 650 de colaboratori ai întreprinderii dv. O asemenea dependență întotdeauna va crea disfuncționalități în mersul producției. S-au dezbătut în adunarea generală căile de eliminare a lor?

— La una m-am și referit atunci cînd am menționat apelul făcut și-n recenta adunare generală, la gîndirea tehnică din fabrică, la ideile tehnologice ale specialiștilor noștri, care trebuie să găsească soluții prin care să depindem cît mai mult de noi înșine.

O altă cale pe care o vom aborda mai ferm în perioada următoare este apropierea colaborărilor de unitatea noastră. De exemplu, perile pentru aspiratoare se fac, toate, la Sighetul Marmăției unde noi trebuie să trimitem granulele de material plastic. Nu e deloc ușor să faci o astfel de perie, dar cei de acolo au reușit; poate vom reuși și noi, sau cineva mai aproape de noi, întrucît astfel de distanțe ne încarcă mult costurile și cheltuielile de producție. Un alt exemplu: folosim niște garnituri de cauciuc fabricate la Alexandria; pînă cînd niște specialiști ai noștri au pus la punct o tehnologie similară aparînd astfel o secție specializată în județ. Am reușit să înființăm câteva astfel de secții furnizoare în comunele vecine dar ponderea lor încă nu ne satisface. De aceea Consiliul Oamenilor Muncii din întreprindere a primit mandat să analizeze la conducerea județului cît mai multe posibilități de apropiere a colaborărilor de unitatea noastră.

— În încheiere v-aș întreba ce credeți că va fi definitivul pentru „Electroarges” în anul în care va implini 20 de ani de la înființare?

— Tradiția! La ritmul în care se dezvoltă patria noastră și care este prevăzută și pentru anii viitori în Proiectul Programului-Directivă pentru Congresul al XIV-lea al partidului, putem spune cu deplină certitudine că și unitatea noastră, asemenea întreprinderilor tinere ce compun constelația industrială a cîtorior „Epocii Nicolae Ceaușescu”, va „arde etapele”, va comprima fazele de creștere, astfel încît să dobîndească ceea ce numim tradiție în timp mult mai scurt decât ne obișnuisem să înțelegem prin asta. Vom ajunge mult mai repede la o bogată tradiție pentru că este și va fi un timp trăit intens la cotele înalte ale muncii pentru viitorul patriei, pentru bunăstarea poporului — de care producția întreprinderii noastre este legată nemijlocit.

Cu acest sentiment de mîndrie și optimism pentru lucrurile ce le vom avea de făcut, cei peste 5.000 de oameni ai muncii ai întreprinderii „Electroarges” întîmpină entuziaști marelui eveniment politic din viața patriei și poporului nostru, exprimîndu-și o fierbînte și limpede adevărată la hotărîrea Plenarei Comitetului Central al partidului ca, la al XIV-lea Congres, în fruntea partidului nostru să fie reales omul a cărui gîndire și acțiune revoluționară au făcut ca aceste meleaguri ale Argeșului să iasă din legenda istoriei în prezentul tumultuos, senin și demn pe care-l trăiește astăzi întreaga noastră țară.

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

Proprietari, producători, beneficiari

Electronica din ogradă cu meri

Convorbire cu MIHAI CORNELIU BARBU, membru în Consiliul Național al Oamenilor Muncii, președintele C.O.M. din I.P.E.E. „Electroarges”

în valoare realizările, să le zicem, de ordin general de pînă acum.

— La ce vă referiți?

— De pildă, la faptul că, dacă în primii ani fabrica lucra cu 90 la sută materiale din import, acum ponderea acestora este de sub 5 la sută; la faptul că în cei 17 ani care au trecut de la intrarea în producție a primelor secții, valoarea anuală a producției a crescut de aproape 13 ori — de la 80 milioane lei în 1972 la peste un miliard în 1989; în sfîrșit, o mărturie a aprecierii produselor noastre este și faptul că am realizat 115 la sută planul la export pe 10 luni, și peste 250 la sută în cel pe de-zeve convertibile. Exportăm în țări care au tradiție în electronică și electrotehnică, dar în care produsele noastre au început să fie căutate și apreciate: Franța, Anglia, U.R.S.S., Cehoslovacia, Polonia, Ungaria ș.a. Repet, însă, aceste date de ordin general trebuie permanent susținute de rezolvarea unor detalii de producție tot mai stringente.

— Ce înseamnă detalii de producție?

— Înseamnă stabilirea cu claritate a ceea ce avem de făcut de fiecare dată astfel încît să menținem marca fabricii la o înaltă cotă de apreciere. Aș traduce asta printr-o mai mare mobilitate a ideilor și, implicit, a liniilor de fabricație. Așa cum a fost, de pildă, cazul cu un storcător de roșii de uz semi-industrial, cerut de Italia, ori cu

și am purces să facem electronică și electrotehnică de vîrf cu fiii tăietorilor de lemne, cu acești oameni minunați ai muntelui dar care neam de neamul lor nu visau să ajungă să lucreze în halate albe, în laboratoare de înaltă tehnicitate. De fapt, întreprinderea este împlinirea unei promisiuni a secretarului general al partidului care, la una din primele întâlniri de după Congresul IX cu oamenii Argeșului, enunța viziunea cîtorior industriale ce vor fi făcute în această zonă ce părea dominată la nesfîrșit de indeletnicirile meșteșugarilor în lemn și piatră. Cîțiva copii, elevi la liceu pe atunci, Mateescu Toma, Turtă Vasile și alții, au avut prilejul să asiste la una din acele întâlniri și, după mărturisirea lor, au optat pentru Politehnică sperînd că se vor întoarce specialiști de înaltă calificare pe meleagurile natale. Lucru ce s-a și întîmplat, ei fiind de acum oameni de nădejde ai întreprinderii noastre.

Într-o unitate nouă am cam dus, la început, cum se spune, lipsa bătrînilor. Utilajele de mare valoare, importanța produselor noastre pentru economia națională au solicitat dintr-un început o mare răspundere din partea celor chemați să lucreze aici. De aceea, organismele noastre muncitorești-revoluționare au desfășurat o intensă muncă politico-educativă, susținută și vastă, pentru a inocula tinerilor veniți pentru prima dată într-o fabrică sentimentul răspunderii pentru proprietatea socialistă, pentru mașina pe care o au în primire, pentru produsul pe care-l fabricau. Caracte-

și subingineri crescuți aici și care și-au continuat studiile sub diferite forme. De altfel, toți oamenii muncii din „Electroarges” sînt angrenați în cursuri de pregătire, specializare și perfecționare întrucît ritmul de înnoire a acestor domenii nu poate fi ținut decît prin învățătură permanentă, prin continua informare asupra noutăților tehnologice existente pe plan național și mondial. „Electroarges” este, totodată, și o altfel de școală — a muncii, a educației politice, a maturizării sociale. Așa se explică faptul că multe cadre, activiști de partid și de stat în județul Argeș, sînt provenite din colectivul nostru muncitoresc.

— Ce mutație considerați a fi fost determinanță pentru forța și omogenitatea profesională a... electroargesenilor?

— Faptul că am reușit de ani buni să stabilizăm cadrele cu pregătire superioară. Nu e un secret că la început, cînd fabrica era nouă și orașul n-avea fiziognomia de acum; tinerii stagiași veneau mai ales cu gîndul să plece. Satisfacțiile profesionale din fabrică, pe de o parte, condițiile sociale create și dezvoltarea urbanistică a Cîrșii de Argeș, pe de altă parte, au condus la statornicirea specialiștilor, la legarea lor afectivă de oraș și efectivă de fabrică astfel încît acum „Electroarges” nu mai este un punct de plecare spre alte întreprinderi „mai renumite”, ci unul căutat, tocmai prin renumele pe care îl are.

— Tovarășe Barbu, re-

Mă numesc Puntaru Petre, subinginer la Otelăria de convertitoare nr. 1 din C.S. Călărași. Doresc să mă adresez tuturor celor care sînt încă nehotărîți să pună mina pe sursă belniță cu strălucire, cu fermitatea pe care fi-o dă sentimentul dragostei față de meseria aleasă; de marea responsabilitate a meseriei de electrician.

Pentru a fi cit se poate de concret îmi voi prezenta propria biografie, care poate fi a oricărui român, fără bariere morale sau de altă natură.

Sînt născut în anul 1954, în comuna Tămădău, județul Călărași, într-o familie numeroasă, de țărani, am șapte frați.

Mi-a plăcut electrotehnica de mic copil: după cum îmi aduc bine aminte, la vîrsta de opt ani făceam „experiențe” cu profil electric prin podul casei; înțideam fire electrice,

decuți, baterii, întrerupătoare, redescopeream legile fizicii care mă fascinau.

După absolvirea școlii generale am plecat la București, la școala profesională. Am dat examen, la Electroaparat, pentru meseria de „deparator radio-tv”, dar am reușit la cea de „strungar”. Am avut media mai mică. Eram tare necăjit de acest insucces. În acele timpuri, tulburi pentru mine, înțimplarea mi-a scos în cale un mare savant și un bun patriot de renume: Henri Coandă. M-a ascultat cu atenție și mi-a spus: — „Ținere! Ca să fii un bun electrotehnician trebuie să știi și mecanică. Urmează mai departe mecanica pînă atîunci cînd vei simți că o stăpînești și numai după aceea treci la electrotehnică. Al timp, desul, și pentru ea! Esențial este să nu-ți trădezi niciodată această pasiune. Pregătește-te în particular, căci e posibil, ai

destulă documentație, iar cînd te vei recalifica vei fi în pas cu tehnica. Ești pe un drum plin de promisiuni. Mă bucur!”

Am urmat neabătut acest sfat și s-a confirmat din plin.

Autobiografie

În anul 1981 eram student la seară, la facultatea de Electrotehnică a I.P.B. Ca mecanic am lucrat nouă ani în care am avut și multe satisfacții. A fost greu, dar nu imposibil. Am obținut categoria a cincea în acest profil. Deși prin schimbarea meseriei am fost încadrat la baza meseriei, categoria a doua, în cinci ani am promovat la categoria a șasea. Satisfacțiile veneau una după alta. Cîta dreptate a avut Coandă!

Pregătirea mea particulară în domeniul electrotehnic m-a așezat fără echivoc pe locul mult dorit: profil electric.

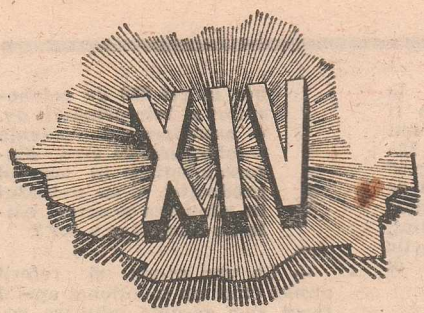
În Combinatul Siderurgic din Călărași am început activitatea mea profesională ca electrician, deși aveam în buzunar diploma de subinginer. Am ținut neapărat să-mi prelungească stagiul profesional de muncitor, să fiu direct productiv și să simt pulsul combinatului de la acest nivel. Funcția de subinginer a venit de la sine, la timpul potrivit.

De un an de zile de cînd lucrez la O.C. 1 sub conducerea tovarășului ing. Drîșcu George am avut și am mari satisfacții morale și profesionale: urmăresc definitivarea lucrărilor de construcție a sectorului „Refractare”, profil electric, conform proiectelor și în același timp mi s-au deschis largi perspective pentru creație tehnică.

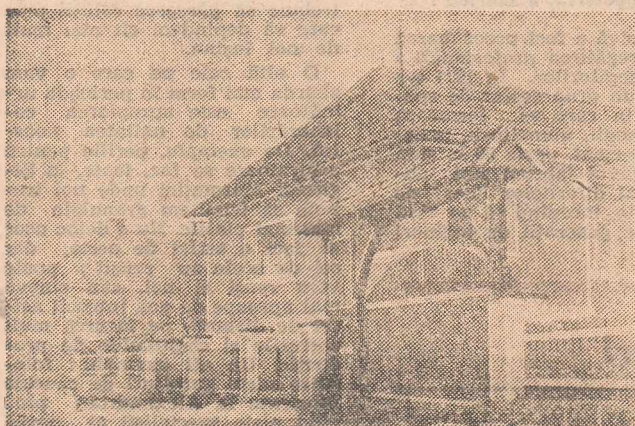
Am preocupări intense pentru construirea unui stand de mașini electrice rotative de mare clasă, a unor aparate electrice folosite la Bazei sectoriale de reparații O.C. 1. Am avut ocazia să mă documentez din plin, la cel mai înalt nivel, în domeniul electrotehnic și am convingerea că voi fi util sectorului de reparații electrice.

Iată, pe scurt drumul meu profesional, care poate fi și al oricui, dacă pune, la baza activității sale, buna credință, pasiunea față de o anume meserie, să știe ce vrea în viață, să considere pregătirea sa profesională nu ca pe o obligație a societății, ci a conștiinței sale, aceea de a fi cît mai util semenilor și să aibă sentimentul că nu faci umbră deneaba pămintului; să poți fi mîndru de ceea ce faci.

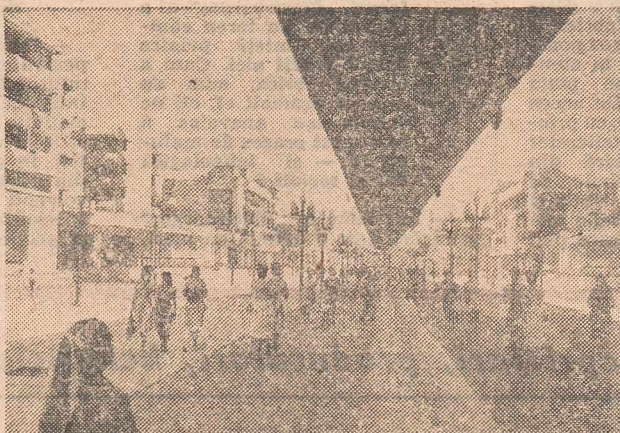
Subinginer PUNTARU PETRE ■

VIAȚĂ TOT MAI ÎMBELȘUGATĂ

Congresul al IX-lea al partidului a marcat inaugurarea unui vast program de măsuri care dă chipului țării o inegalabilă strălucire. În răstimpul care a trecut s-au construit 3,3 milioane locuințe noi în care trăiesc peste patru

cincimi din populația țării. Practic populația orașelor s-a dublat; de la 6 100 000 locuitori la peste 12 000 000. Din fondurile statului au fost și vor fi construite, în cincinalul 1986-1990, 673 000 apartamente. Din aceleași fonduri în

cincinalul 1991-1995 zestrea de locuințe a municipiilor, orașelor, centrelor agroindustriale vor spori cu 700 000 apartamente, realitate ce asigură în orașe o suprafață locuibilă de 10-12 metri pătrați pe locuitor.

Cu gândul la anul 2000

Acum, în preajma Congresului al XIV-lea, eveniment cardinal de la sfârșitul acestui deceniu românesc, ce polarizează atenția și faptele întregii națiuni, am redeschis documentele sale și, după încă și încă o lectură, m-am gândit ce-aș putea răspunde în cazul când mi s-ar cere să sintetizez în câteva idei, sau chiar într-una singură, Tezele și proiectul Programului-Directivă?

Aș reține și aș reliefa, în linia continuității politicii Partidului Comunist Român inițiată la Congresul al IX-lea, viziunea prospectivă, trasarea obiectivului-cheie al dezvoltării până în anul 2000 și în primul deceniu al mileniului al treilea. Nu cred să existe compatriot al meu să nu fi reflectat cu mândrie, cu satisfacție, cu deplină certitudine a înfăptuirii lui, la faptul că „România se va înscrie în deceniul următor în rîndul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic, pe planul relațiilor de producție și al soluționării problemelor sociale, țara noastră fiind deja înaintea țărilor capitaliste dezvoltate”. Obiectiv de proporții istorice pentru fosta, până nu de mult, țară subdezvoltată a Europei, ajuns obiectiv logic, consecință firească a evoluției sale din perioada postbelică și posibil numai și numai datorită opțiunii pentru socialism, care i-a redat o reală suveranitate și independență, dreptul și libertatea poporului de a fi stăpîn pe resursele sale și de a munci demn pentru Cetatea sa. România este, cum prea bine se știe, una din țările unde cercetarea viitorului se exprimă în decizii politice. Dacă sîntem, ne-am afirmat, ca una din primele țări din lume în care s-au elaborat programe decenale, care posedă schița dezvoltării pe termen lung — până în anii 1995-2000, acum, iată, o avem pînă în anul 2010 —, sîntem și țara care a demonstrat și demonstrează la scară vieții, a practicii sociale, temeinicia și adevărul conceptului dezvoltării pe „termen lung”, concept afirmat de gîndirea originală economică și politică a secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Dacă la începutul acestui deceniu, Partidul Comunist Român își propunea ca obiectiv strategic de prognoză trecerea României de la stadiul de țară în curs de dezvoltare în rîndul țărilor mediu dezvoltate ale lumii, stabilind de la un cincinal la altul, căile și liniile tactice pentru atingerea acestui îndrăzneț, cutezător țel, cu atît mai mult cu cît pe plan mondial lumea era zguduită de crize, uimind această lume, pentru unii trezind admirație, pentru alții — neîncredere, iată, ștacheta este atinsă. „Realizările de pînă acum și prevederile pentru ultimul an al cincinalului asigură realizarea, în linii generale, a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului privind înfăptuirea obiectivului strategic de trecere a României în stadiul de țară socialistă mediu dezvoltată”, se subliniază în Tezele pentru Congresul al XIV-lea. Aceasta este treapta de pe care pornim, argumentele certitudinii că, la finele lui 2010 ne vom afla în rîndul țărilor dezvoltate ale Terrei, bineînțeles dacă pacea va dăinui, bineînțeles, lucizi fiind, știm și faptul că nivelul de atunci al dezvoltării va fi al'tul, va fi mult mai înalt decît cel de azi. Dar, știm de unde pornim, știm pe ce ne bîzuim, pe munca plină de abnegație a unui popor

unit în jurul Partidului Comunist Român, partid contopit cu idealurile sale cele mai nobile de prosperitate și civilizație. Știm ce am construit, știm — așa cum documentele Congresului al XIV-lea prefigurează — ce mai avem de construit. Ne întoarcem, așadar, gîndul spre această realitate că în soluționarea problemelor sociale, de pildă, ca și în multe altele, țara noastră se află „deja înaintea țărilor capitaliste dezvoltate”. Un domeniu ar fi, locul de muncă asigurat. În cincinalul 1991-1995, circa 2 milioane de persoane vor fi pregătite profesional să ocupe locurile de muncă nou create în economie. Și vor dispune la muncă egală de retribuții egale, echitabile, chiar cu o grijă deosebită pentru cei tineri și pentru cei cu retribuții mici, asigurîndu-se tuturor, în funcție de aportul social, venituri demne unui trai demn. Retribuția medie reală va spori în 1995, comparativ cu 1990, cu 5-8 la sută, iar veniturile totale ale țărănimii cooperatiste, de asemenea, cu 5-8 la sută, așa încît, în anul 2000, raportul între retribuțiile mici și mari va fi de circa 1 la 4,5.

Punem un mare accent pe învățatură. În cincinalul ce vine generalizăm învățămîntul obligatoriu de 12 clase ca și educația permanentă prin sisteme bine organizate de perfecționare profesională și de reciclare a cunoștințelor, în scopul cîștigării unei noi calități a muncii, în scopul de a deveni mai apti pentru asimilarea cuceririlor științei și tehnicii în toate domeniile. Fără falsă modestie, sîntem conștienți că a generaliza învățămîntul liceal de 12 clase este o mare cucerire a societății noastre și cu atît mai mult cu cît sîntem conștienți că în 1944 eram o țară dominată de analfabetism.

Noile eșaloane de muncitori, tehnicieni, intelectuali vor lucra, într-o proporție bine stabilită, în domeniul industrial, sporind procentul de 53 la sută din populația României care trăiește la oraș. În orașe, unde practic fiecare va dispune de o locuință confortabilă. Între 1991-1995 sînt prevăzute a se înălța la orașe, tot din fonduri de la buget, încă 700 000 apartamente, cu o calitate a locuirii deosebită, fiecare persoană putînd beneficia de 10-12 metri pătrați locuibil, ca și de numeroase și numeroase alte servicii pentru o viață civilizată. „Cerințele cetățeanului, se subliniază în Tezele pentru Congresul XIV, se vor satisface nu numai pe baza veniturilor individuale, ci și pe calea sporirii rolului cheltuielilor sociale, crescînd ponderea problemelor de civilizație și cultură rezolvate de societate”. Astfel, în 1990, cheltuielile social-culturale finanțate de la buget pentru o familie se vor cifra la 14 900 lei, față de numai 3 530 lei, în 1965. Dacă ar fi să ne rezumăm fie și numai la cîteva dintre acei indicatori ce definesc azi gradul de civilizație și nivelul de trai al unui popor — locul de muncă, și astfel un venit garantat, învățămînt gratuit pentru toți fiii patriei, locuințe, — ocrotirea sănătății și ne-am înscris în statisticile mondiale alături și chiar peste nivelul multor țări capitaliste dezvoltate ale lumii de azi.

CICI IORDACHE-ADAM

Mateești, un pas înainte!

La 54 de ani, cîți a împlinit, nu are nevoie să roage pe nimeni să-l creadă, pe cuvînt, că-i place să fie un bun gospodar. La vîrsta asta, zice Cornel Năpruiu, se vede îndeajuns de limpede încotro țintește viața fiecărui om și cu ce folos a făcut el umbră pămîntului. În ce-l privește în nici un caz nu i-a plăcut să fie un simplu funcționar care să-și plimbe de colo pînă colo servieta, ci s-a străduit ca tot mai mulți dintre consătenii lui să aibă unde munci și să cîștige mai bine.

În 1963, cînd a venit ca economist la Mateești, în Vîlcea, comuna nu avea decît trei prăvălii care funcționau în niște clădiri închiriate. De aceea, spune Cornel Năpruiu, crearea unei baze materiale care să aparțină cooperativei a fost prima grijă a lui. Și, fie prin investițiile primite pe linie de cooperatie, fie prin efortul comun al localnicilor, în Mateești au fost construite, de-a lungul anilor, două magazine universale, două cofetării, o librărie, un restaurant, un popas turistic. Prin cele 24 de secții de prestări servicii, activitatea cooperativei s-a extins considerabil, ieșind în întîmpinarea cerințelor firești ale unei comune cu 3 400 de locuitori. „Însă nu este vorba aici, precizează Cornel Năpruiu, numai de ceea ce o comună trebuie să aibă, în mod obligatoriu, adică o croitorie sau o cizmărie, frizerii, ateliere de reparat radio și televizoare sau diverse obiecte de uz casnic. În cadrul activității de prestări servicii funcționează, bunăoară, un centru de semiindustrializare a fructelor care a prelucrat, în acest an, 40 tone de căpsuni, 200 tone de cireșe și vișine, cite 300 de tone de prune și mere, tot așa cum avem o secție cu o capacitate de 500.000 de sticle de băuturi răcoritoare pe sezon. Mateești este o comună înconjurată de livezi și ținem să valorificăm cum se cuvine această resursă locală, fructele. În general, în activitatea de producție a cooperativei contăm pe materiile prime pe care ni le furnizează, ca să zic așa, chiar pămîntul acestei comune, fără a fi nevoie să le aducem cine știe de unde, cu sacrificii, ori să așteptăm repartiții. De-a lungul anilor, mulți dintre localnici au intrat să lucreze la Cooperativa de producție achiziții și desfacerea mărfurilor Mateești, dar asta n-a însemnat nicidecum

că ei au rupt cu munca pămîntului. Noi, cei de la C.P.A.D.M., muncim în acord global la Cooperativa agricolă de producție Mateești pentru a putea crește animalele și păsările din gospodăria anexă al cărei rost e buna aprovizionare a restaurantului pe care l-am deschis. Clădirea acestui restaurant e frumoasă, așa zice toată lumea, dar noi ne străduim ca ea să ofere și o imagine a belșugului aici, la Mateești. Ne străduim și eu cred că și reușim. În orice caz, cu același gînd ne-am hotărît să ținem și cei 145 de stupi ori să săpăm un iaz de 2 400 de metri pătrați din care, la ora actuală, putem scoate pentru consum vreo 2 500 kilograme de pește. În 1990 o să mărim iazul acesta și am vrea să extindem popasul turistic printr-un hotel. Trec mulți turiști pe aici și de ce să nu le oferim cît mai multora posibilitatea de a zăbovi la noi un pic? Vom avea cu ce-i primi, în mod sigur. Vor dormi și vor minca omeneste. Aici e aer curat, satul e cît se poate de îngrijit, împrejurimile sînt și ele frumoase. Copiii vor găsi fructe pe săturate. Pescarii pot să fie siguri că balta are pește. Cei ce vor să joace tenis de cîmp, de exemplu, trebuie să știe că noi le vom putea închiria rachete și mingi. O stîină, amenajată nu prea departe, va putea fi un punct de atracție turistică. Amintind toate acestea, nu pot să nu mă gîndesc însă că în urmă cu 25 de ani fondurile fixe ale cooperativei erau de nici 200 000 de lei iar astăzi ele sînt de aproape 14 milioane. Iar această evoluție a contribuit direct la creșterea standardului de civilizație a satului. Înainte, cîteva gestionari vindeau și ei ce primeau de la oraș și cam asta era totul. În anul cînd am venit eu la Mateești, încasările în comerț se ridicau la 1,9 milioane. Cu vremea, cum spuneam, numărul celor ce lucrează în cooperativă a crescut și numai mărfurile achiziționate de oamenii noștri, într-un an, se ridică la 2,5 milioane. Adică numai oamenii cooperativei cumpără acum, într-un an, mai mult decît reușea să cumpere altădată satul întreg. Ca să ajungem aici a fost nevoie, se înțelege, de o ambiție și de un efort. E tot ce am vrut: prin munca noastră, această comună, Mateești, să facă un pas înainte!

D. CONSTANTINESCU

Cînd ștacheta e mai sus

„Unde să mergem?” mă întrebă doctorul Laczko Iosif, director adjunct al Direcției județene sanitare.

Privesc harta județului Satu Mare și pun ochii, la întimplare (sau poate nu, poate ca o chemare a amintirii) pe drumul ce duce spre Carei.

„Pe-aici!”, răspund, și plecăm. În mașină, doctorul ține să mă pună la curent cu „cîteva date statistice, tocmai am făcut recent un bilanț, pentru a vă da seama cum se îngrijește sănătatea oamenilor din Oaș, altădată zonă bintuită de boli și epidemii de nestăpînit”. Îi spun că am cunoștință despre Oașul antebelic, unde copiii mureau ca muștele iar adulții erau bintuiți de TBC și de alte boli de proastă nutriție.

„Atunci, s-o luăm mai de-a-proape, să vă prezint cîteva comparații cu anul de referință al Congresului IX. Numărul de paturi în spitale a crescut de 2 ori, de la 1 400 la 2 753. În orașe avem 1 medic la 594 locuitori și era unul la peste 1 100. Recent s-au dat în folosință, în județ, mai multe unități sanitare, iar altele sînt în construcție sau în faza de proiect. Un spital comunal-muncitoresc în recentul centru minier Turt, înima Oașului, un dispensar policlinic la Carei, unul municipal și două policlinici stomatologice în Satu Mare, stația județeană de Salvare, centrul de recoltare și conservare a singelui, un număr însemnat de dispensare comunale. În 1968, la constituirea județului, aveau 44 de cabinete de specialitate, acum sînt peste 60, inclusiv în profile cu activități inexistente pînă atunci — anestezia și terapia intensivă, traumatologia-ortopedia, neurologia, oncologia, chirurgia plastică, chirurgia maxilo-facială, chirurgia infantilă. O serie de laboratoare de explorări funcționale atestă racordarea asistenței medicale din această parte a țării la cuceririle moderne ale științelor medicale — laborator de audiometrie, de ecografie, de medicină nucleară, de tratare a infertilității și altele.”

„Dar în mediul rural?”

„Nu există comună fără un medic, cel puțin unul, dar în foarte multe avem 2—3. Alături de generalist apar pediatri și stomatologii.”

„Eficiența?”

„Am să mă rezum la doi indicatori foarte elocvenți: mortalitatea infantilă și media de vîrstă a locuitorilor. Mortalitatea s-a redus de mai bine de două ori în 1988 față de 1965. Durata medie a vieții a crescut de la 63,2 ani la 70, fapt ce exprimă cel mai limpede nivelul de trai al unui popor, iar pentru aceste meleașuri este un salt fantastic.”

„Mașina oprește brusc în fața unei vile cu etaj, ca de pe un platou de filmare. Pe scările de marmură de la intrare ne întîmpină un bărbat în halat alb. Ajunsesem la un dispensar comunal.

Am fost, în ultimii ani, în numeroase lăcașuri sătești, pentru sănătate, în Biharia și Abram din jud. Bihor, Helegiu — Bacău, Mihai Viteazul și Moldoveniști — Cluj, la Scărișoara și Arieșeni din Țara Moților. Am pășit în virful picioarelor în clădiri noi, spațioase, bine dotate față de care medicii simțeau o obligație în plus să-și facă datoria — și chiar și-o făceau cu exemplaritate. Am fost și am scris despre ceea ce credeam a fi idealul de medicină la sat, despre nivelul la care, gîndeam atunci, ar putea să ajungă toate dispensarele noastre comunale. Dar, iată că nu descoperisem o „nouă ștachetă”, cea mai înaltă. Ce este și cum se face medicină la Foieni, în județul Satu Mare, la peste 45 de km de capitala județului, trebuie văzut și nu povestit. Oricît de meșteșugite, vorbele nu-i pot atinge toată realitatea, tot adevărul, tot cuprinsul. Dispensarul începe din stradă, direct din asfaltul trotuarului cu două „petice” înflorite sub ochii ferestrelor. Nu știu să redau savanteria straturilor cu flori multicolore de grîdină japoneză, știu că, urcînd scările din trup de statui care le între-

taie, m-am trezit într-un hol de clinică universitară, în sala de așteptare cu albul omniprezent „spart” de culorile calde ale tablourilor de pe pereți și ale canapelelor din jur. Prin 4 uși se pătrunde în tot atîtea cabinete — pentru copii, pentru adulți (deși un singur medic, acesta nu consultă pe cei mici în același spațiu cu adulții, firește, din motive profilactice), pentru tratamente și pentru stomatologie. Toate sînt în același stil de curățenie, cu mobilier impecabil, cu apă curentă, cu circuite ca la carte, cu elegante accente decorative. Totul arată ca și cum clădirea ar fi fost inaugurată ieri. De fapt, a fost inaugurată acum vreo 20 de ani. Și totul a fost gîndit și pus la punct de bărbatul care ne-a întîmpinat la intrare, medicul Gheorghe Macovei, și de soția sa, profesoară de limba și literatura română la școala din localitate.

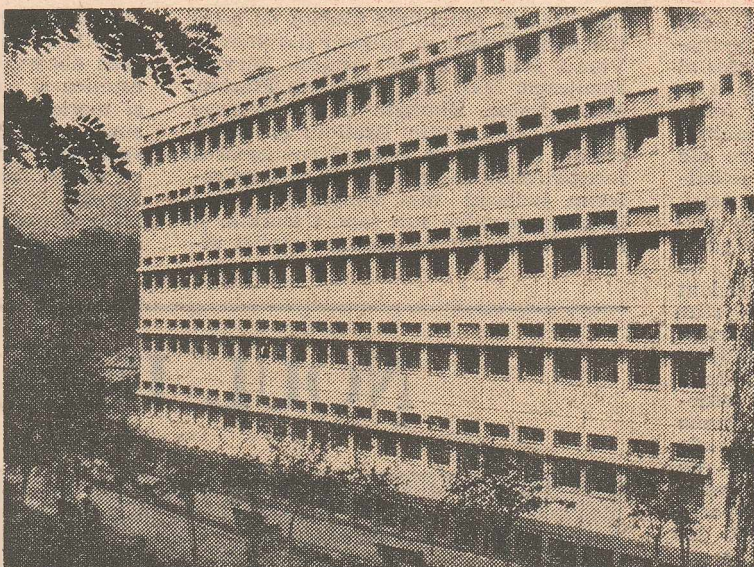
La etaj, este locuința lor dominată de cărți, de discuri și de casete — cărțile doctorului, cărțile profesoarei, cărțile fiicei lor, — în toate încăperile dominate de același rafinament în tot și în toate, dovedind, pe lîngă pricepere, tihna unei familii de intelectuali adevărați.

Ceea ce trebuie neapărat subliniat este tocmai faptul că doctorul Gheorghe Macovei n-a găsit nimic din ceea ce se vede acum, aici. A absolvit I.M.F. Cluj-Napoca în 1964 și, după un stagiu de 3 ani tot la țară, într-un sat din Maramureș, în 1968, a fost rugat să rămînă în județul Satu Mare. I s-a arătat harta și a fost invitat să aleagă. Unde vrea? Erau atîtea posturi libere, atîtea comune fără medic! Petrești? Urziceni? Sanislău? Foieni? A închis ochii și a pus degetul pe hartă. S-a întîmplat să fie Foieni. Cînd a sosit, dispensarul se afla într-o clădire veche. Împreună cu primarul a început demersurile la județ pentru fonduri, s-o facă mai aptă menirii sale. „Am primit 140 000 lei pentru reparații capitale” și s-au așezat să calculeze pe hîrtie și să întocmească proiect de reparații capitale, dar au scos o clădire nouă. „Începem?” „Începem!” a răspuns primarul care, într-o adunare cetățenească a cerut aprobarea și sorrijinul locuitorilor să înalte un dispensar corespunzător comunei lor de oameni harnici și cu un C.A.P. milionar.

„Nu ne lăudăm, dar dacă n-ar fi locuit medicul aici, n-ar fi ieșit ce vedeți”, precizează profesoara, care i-a fost alături, susținîndu-i voința și puterile, atunci cînd ele cedau. S-a deplasat după fiecare material de construcție, s-a zbatut pentru fiecare detaliu din proiect și l-a îmbogățit mereu. La Zalău, la Aleșd, la Cluj-Napoca... după cărămidă, după ciment, după faianță, după marmură, plăci melacart, covoare, perdele, bazin pentru turnul de apă, cazan pentru încălzire centrală, dar cite?! „Acum ne zbatem să amenajăm casa de naștere. Uitați, aici am gîndit să fie bucătăria, aici salonul pentru mame, aici sala de lucru. Este foarte bine așa, o comună trebuie să-și aibă mica ei maternitate pentru cazurile de urgență; medicii noștri sînt pregătiți să facă față la asemenea situații”. Refuză să mai discutăm despre istoria clădirii, „în fond, eu am venit aici nu ca administrator, ci ca medic. Contează ceea ce am făcut ca medic, în 20 de ani, și cred că nu pierd acest examen. Zilnic ești obligat să gîndești, să pui un diagnostic și să-l tratezi bine”. Examenul e cîștigat. În 20 de ani a avut trei cazuri de mortalitate infantilă și nici unul sub 10 ani. La Foieni nu s-a mai văzut, de ani de zile, copil bolnav de scarlatină ori de tuse convulsivă, de rujeolă ori de dizenterie sau de poliomielită. Nu există adult care să ia drumul policlinicilor sau spitalelor, pînă ce nu poposește în cabinetul doctorului Macovei. O face numai cînd el îl obligă...

Nu mai încap cuvinte. Dr. Gheorghe Macovei aparține generațiilor de medici formați și pregătiți de către și pentru societatea noastră de azi.

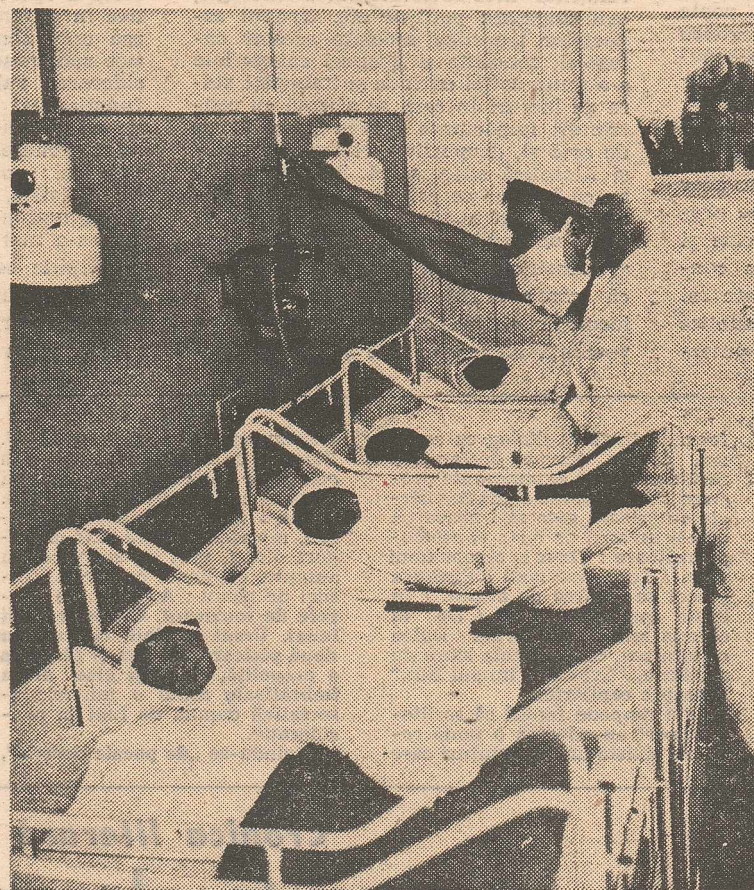
CICI IORDACHE-ADAM ■

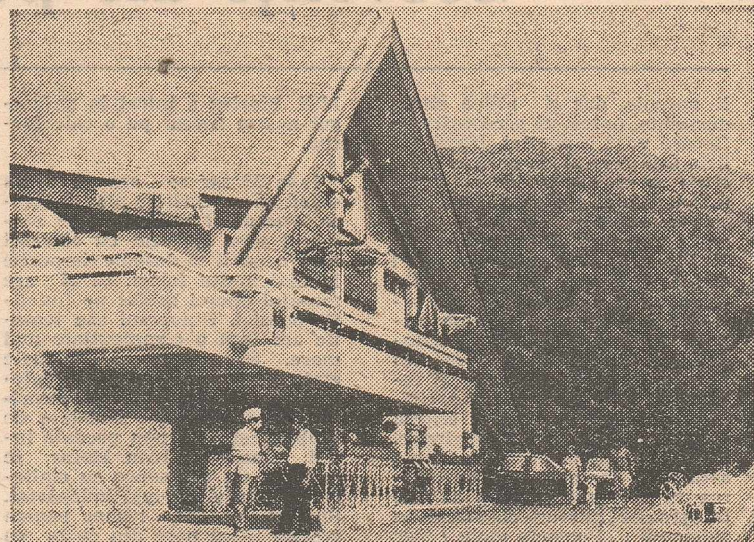
Rețeaua sanitară deține astăzi 215 000 paturi față de 144 054 cîte erau în anul 1965. Numărul medicilor este de 48 000 față de numai 27 900 cîți erau în anul la care ne raportăm, revenind azi un medic la 472 locuitori.

Înfăptuirea mărețelor obiective ale apropiatului înalt forum comunist presupune o clasă muncitoare, un popor stăpîn pe cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, înzestrat cu bogate cunoștințe despre lume și viață. Generalizarea învățămîntului de 12 ani este un pas hotărîtor spre îndeplinirea amintitului deziderat.

Pentru copii și mame rețeaua de ocrotire asigură astăzi 77 343 paturi față de 46 004 cîte erau în urmă cu aproape 25 de ani. Circa cinci milioane de copii în vîrstă pînă la 16 ani beneficiază de alocații, în timp ce mamele cu trei și mai mulți copii li se asigură un spor de venituri pe perioada întregii vieți.

O bogată zestre materială, moderne și confortabile spații de odihnă și tratament stau la dispoziția oamenilor muncii în stațiunile balneoclimaterice. Prin construirea de noi unități, capacitatea de cazare a crescut de peste 7 ori față de anul 1965.

Conștiința estetică românească din ultimele decenii, îndeosebi în perioada de după cel de-al IX-lea Congres al partidului, și-a amplificat din ce în ce mai mult prezența în ansamblul fenomenelor culturii naționale, stimulând viguros disponibilitățile creatoare ale poporului, îmbogățind gândirea artistică și reflecția teoretică asupra artei. Noul ideal de artă în consens cu perspectivele construirii unei lumi a păcii, libertății și demnității umane și, de asemenea, cu dinamica fără precedent a creativității științifice, cu un ritm rapid de asimilare social-economică a acestei adevărate explozii a gândului științific și tehnic era (și este) de a asigura un echilibru necesar în structura axiologică a personalității umane pînă la mai mult ca oricînd de efectele alienării tehnice. Ideea subliniată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Expunerea la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 24—25 octombrie a.c., cu privire la rolul culturii în configurarea forței unei națiuni mi se pare de o importanță covârșitoare pentru înțelegerea sensului profund umanist al demersului culturii noastre socialiste, pentru locul de înaltă răspundere ce i se acordă artei în contextul luptei pentru perfecționarea ființei omului. Se știe că progresul tehnic și tehnico-științific, însoțit de un înțreg ansamblu de automatizări, cibernetizări, robotizări antrenează mutații structurale nu numai în cadrul forței de muncă prin inerenta adaptare a acesteia la tehnica nouă ci și în mentalitatea societății, în comportamentul individului uman față de mediul său de existență. Teza — frecvent evocată în documentele partidului — privind dezvoltarea armonioasă a personalității umane indică tocmai faptul că progresul tehnic nu este și nu trebuie să fie în contradicție cu dezvoltarea omului uman, sens în care paradigmele, axiomele, premisele nou apărute în folosul omului sint constrinse să se dezvolte în corelație cu imperativele vieții morale, spirituale și culturale ale acestuia. Oricît de sumară, o retrospectivă a demersului artei românești contemporane, a construcției și esteticii naționale poate fi relevantă pentru vastul lor registru de orientări, direcții, stiluri și personalități creatoare concretizate într-o impresionantă producție de bunuri spirituale și de asemenea în amplificarea preocupărilor de teorie și metodologie artistică, ideea metodei și a criteriilor devenind, în acest context, o idee problemă a întregului front de creație și cercetare în domeniu. Aflate la confluența marilor curente promovate și afirmate de avangarda gândirii estetice contemporane și beneficiind de puter-

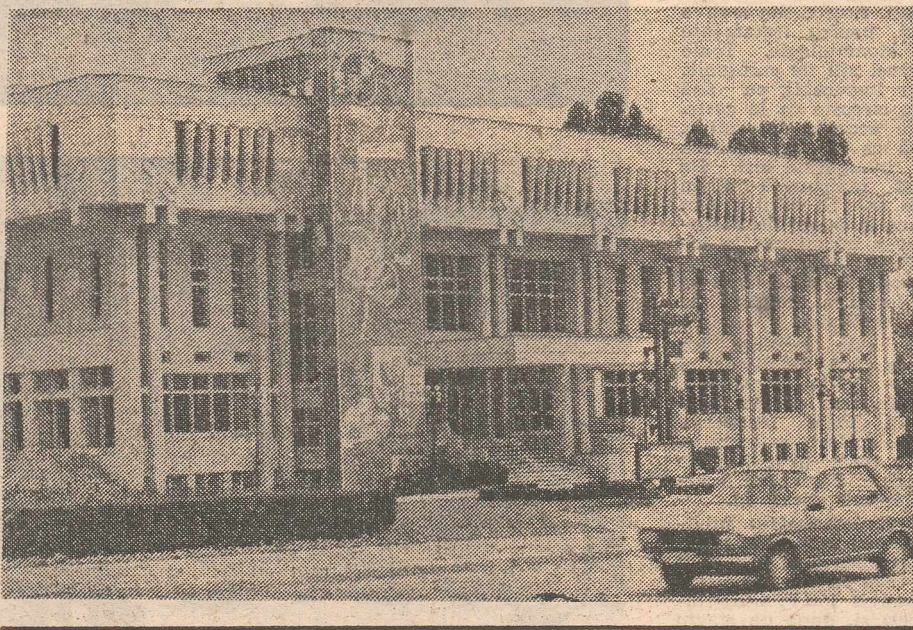
nice tradiții autohtone făurite de esteticieni și filosofi ai culturii (Lovinescu, Vianu, Blaga, Petre Andrei, Părvan, Nenițescu, D.D. Roșca, Mircea Florian, Mihail Ralea, Dimitrie Cuclin, George Breazu, Constantin Brăiloiu și alții) creația și gândirea estetică românească înregistrează, în perioada la care ne referim, judecăți mai complexe și mai larg constructive sub raport teoretic și metodologic atît în analiza relației et-

tări la experiența artistică autohtonă clarificări de nivel universal. În același sens observăm că la confluența dintre estetică și critică, dintre teoria culturii și teoria valorilor s-au impus judecăți suplă, științifice, cu grija respectării specificului exprimării artistice dar și cu un profund simț al nuanței și echilibrului în ceea ce privește relația valorii estetice cu exigențele cîmpului spiritual general. Acest mod de înțele-

le date, orientări și direcții imaginate pe acest plan. Un sincronism fertil pe toată întinderea lui care a impus cu necesitate, în orizontul noului ideal de artă propus de construirea societății socialiste, reluarea și îmbogățirea unora dintre problemele teoretice cu tradiție în istoria gândirii artistice românești, astfel încît marile direcții de investigații cum ar fi specificitatea și autonomia artei și a operei de artă, relația artei cu celelalte sisteme de valori (artă-morală, etnic-estetic etc.), procesul de creație cu conceptele implicate (subiectiv, personalitate, impersonalitate, subiectivitate-obiectivitate, expresia, stilul, semnificația, relația individual-național-universal, specificul național și determinantele lui intrinseci etc.), să fie inserate în noul spirit artistic, sub incidența și în atmosfera marilor și profundelor transformări revoluționare din structura societății noastre, din mentalitatea și condiția omului secolului XX. Sincronismul — la care m-am mai referit —, cu nivelul european al gândirii artistice și estetico-filosofice, a nune pe direcția anexării și specificării, în cadrele experiențelor artistice-românești, a aparatului conceptual generat de evoluția modernă și contemporană a sensibilității artistice, a dus la asimilarea creatoare și la îmbogățirea substanțială a demersului teoretic, a oficiului critic curent lărgindu-l, în consecință, orizontul de referință estetică și filosofică cu noțiuni și concepte de real interes științific, cum ar fi infabilul, intuiția lirică, arta ca poezie, arta pură și arta angajată, modernism, post-modernism, organicitate și organicism etc. etc., toate acestea integrându-se unei viziuni noi, eliberată de închistările dogmatice din anii '50. Re-evaluate și îmbogățite în consens cu noul curs de evoluție a spiritului științific contemporan, cu exigențele ur politicii culturale profund ancorată destinul omului constructor al societății socialiste și comuniste, spiritul artistic românesc și-a dobîndit astfel, atît sub raportul concepției, cît și sub cel al elaborării formale, o facultate constructivă și un potențial constructiv, educativ și formativ absolut relevante. În și prin dinamica acestui amplu proces de instituire spirituală, conștiința estetică românească își dezvoltă, în perspectiva noilor deschideri generate de Documentele pentru Congresul al XIV-lea al partidului, forțele ei active, care, în relația cu realitățile culturii moderne, vor impulsiona și mai puternic dezvoltarea universului de sensibilitate, de percepere estetică și de cunoaștere a vieții al oamenilor.

VASILE DONOSE ■

NOUL IMPULS

nic-estetic și artă-morală cît și în cadrul autonomiei artei cu problematica relațiilor artă-societate, artă-ideologie, artă-angajare politică etc. Grupul aspectelor teoretice asociate acestor categorii, concepte și grupuri categoriale s-a putut astfel extinde și îmbogăți, stăruind de lucruri în care se afirmă cu contribuții importante critica literară și de artă și, deopotrivă, reflecția estetică și filosofică sistematică. Se poate spune că în ceea ce privește problema criteriilor și metodelor specifice și nespecifice de studiu, de cercetare, apreciere și valorificare a artei conștiința estetică românească a adus, în contextul ideologic și politic de puternică efervescență al acestor ani și prin rapor-

gere și investigare a problematicii criteriilor specifice de studiu și de apreciere a operei de artă, a creației artistice în general, a condus la configurarea unei constante a conștiinței estetice românești moderne, anume la considerarea valorii estetice în relația ei funcțională cu celelalte tipuri de valori și cu obiectivele creșterii nivelului general de cultură și cunoaștere al poporului. Mișcarea noastră artistică, gândirea și conștiința estetică națională au evoluat, așadar — cum s-a mai observat —, înscriindu-se principiile estetice moderne pe baza experienței autohtone în domeniu și, de asemenea, prin larga ei deschidere spre universal, în deplin sincronism cu noi-

Cu scriitorii tineri sau relativ tineri se întâmplă un fenomen care capătă o pregnanță tot mai mare. Poeții, de pildă, sînt ocupați de propriile texte ca de niște obiecte vorbitoare. După ce a fost solicitată de exterior, devenind un fel de bandă sonoră de imagini, creația lirică trece printr-un nou proces de interiorizare, textul fiind obiectul priorității de reflecție asupra scriiturii.

Indiferent care este punctul de plecare al poetului, el țese în versurile sale aceleași obsesii despre raportul său cu actul de creație. Din aceste considerente am ales spre exemplificare două plachete de versuri: *Existența patriei* (Ed. Cartea Românească, 1989) de M.N. Florian și *Fumul și spada* (Ed. Cartea Românească, 1989) de Ioan Morar.

Primul volum poate sta sub egida acestor versuri: „Bolnav de poezie / O, mi se face frică, gîndind / că frunza e mai durabilă / Decît strigătul meu, decît oftatul albastru / De pe buzele lui Marcus Aurelius” (*Poem*). S-ar putea spune că într-un anumit fel, autorul intră într-o adevărată competiție existențială cu propria operă, proiectată peste fenomenele naturii, interferate la rîndul lor cu o elocvență cronologică a părților corpului. Retorica practică de M.N. Florian integrează creația lirică în marile calendare ale existenței: „Poet trăind dintr-o poezie cu pași mari, / Duc fluierul orizontului la gură, / Chiot de patrie clocoteste-n crengi, / Pasăre, tu, deasupra-ne, în chip de stea! / Duc buclumul steagului la buze, / În anul ochiului, / În anul timpului, / În anul minții” (*Odihnă în cîmp*).

M.N. Florian se citește pe sine așa cum ar parcurge o carte. Facerea versului se transformă în confesiune directă, amintirile se aglutinează în spațiul afectiv al memoriei, metafora încă ne-

formată intră în dialog cu autorul, poezia devine declarativă fără ostentație, expunere de program fără o ordine căutată, energie exterioară gata să-l absoarbă pe cel invadat de forța ei atotcuprinzătoare: „Tore la cinepa unui vers, / Tore pînă cînd / Picătura pinzei se încarcă de argint. / În drum spre metaforele / De la obîrșia lumii, spre țărîna / Dulce ca uimirea, ca depărtata stare de copilărie, / Trăim în timpul flux” (*Dinspre copilărie*).

Este limpede faptul că scriitorii tineri au adoptat o nouă retorică. Există unele enunțuri care

Spuneam mai înainte că M.N. Florian, ca și alți confrăți din generația sa, conferă sistemului metaforic o frumusețe inedită. Dincolo de poezia asupra poeziei, metaforele intră într-un raport direct, plin de surprize, cu anumite elemente concrete. Versuri de genul: *Amiaza are degete de muzicant, Coapsele serii lungi, Ursul luminii, ridicat în două picioare. Glezna-și pîrlește o prepele, Flare și gize dorm îmbrățișate* arată o fantezie asociativă demnă de luat în considerație.

Lăsîndu-se „de poezie descris”,

pică artistului conștient de întîlnirea celui de-al treilea mileniu: „Puține lucruri au mai rămas de spus / zadarnic stau acum o noapte cu gîndurile / în zdrențe / cu limba aprinsă de un singur cuvînt”. (*Baie de ierbur*)

În *Fumul și spada*, poezia se configurează ca un mare lînt între lumi și timpuri. Dar, destinatarul din viitor nu ne este prea bine cunoscut. El apare ca o ipoteză a unui alt orizont de așteptare. Poezia vine înspre el ca un flux de departe, care caută un fel de adresă incertă: „s-au spart vasele grației / de

și aceea a toreadorului. Într-o glorie și moarte există frecvente explozii de iluzii. Ele intră în casa poetului, care chiar și atunci cînd se simte singur și singher, rămîne tot o casă a lumii. Așadar, obsesia destinatarilor poeziei capătă o evidentă frecvență, chiar dacă lirica nu mai este strict utilitară și devine un obiect de ornament: „Electrocutat de propria înțelegere / ca de o limbă pe care o vorbesc celulele mele, / mădularele și nervii mei reci cînd spun / se ridică și spun: Da, un poem pentru frații mei mari / chiar dacă el nu va vindeca nici o rană / chiar dacă nu se va dumica / Un poem social ca un Luna Park luminat”. (*Duminica toreadorului*)

Ioan Morar are o anumită voluptate a spațiilor clausturate. El emite înspre lume din peșteră, din burta mare a peștelui mitic, din colibă, de la malul unui fluviu spre celălalt mal. Dialogul dintre eu și tu sau dintre eu și eu rămîne mereu paradoxal, ca un evantai deschis spre mai multe posibilități. Poezia este pentru autor consolare, speranță sau mesaj cu un efect mort, ori, poate nedecodat corect. Pe o anumită undă a liricii sale se aude vocea scepticului: „Nici chiar un poem perfect nu întîrzie măcar o zi / înfrîngerea /” (*Lupta lui eu cu tu*). Pe de altă parte, scriitorul încălzit de nebulă altul veac, dar hrănit și cu piinea singurătății, trimite semne spre viitorime, convins fiind că „vițiile lor vor citi răbdătoare vițiile noastre” (*Sovălaia*).

Alegoric, parabolic, uneori doar aluziv sau de-a dreptul ambiguu, Ioan Morar își trimite mesajul creației spre ceea ce astăzi se cheamă tot mai frecvent prezentul viitorului.

ROMUL MUNTEANU ■

Cronica literară

Secvențe ale poeziei

Il aprobele, dar și atîtea altele destinate, parcă, să personalizeze fiecare voce a poeziei. Discursul liric este marcat de versuri care, citite ca un nucleu logic, devin în ansamblul lor adevărate lanțuri metaforice. Decupăm doar unele exemple din poezia lui M. N. Florian: „Timpul n-are glas / Sint sunetu-acela / Care-i mereu altceva / Si-aud pasările vîsînd”. Tot timpul, enunțul rămîne o căutare febrilă de auto-definire. Ca niciodată, poezii din generațiile mai tinere vin în întîmpinarea criticii, dar și a cititorilor în general. Textul criptic dispare adeseori cu desăvîrșire. Poetul se spune pe sine într-o asemenea manieră, încît vorbirea sa este mereu gata să se transforme într-un certificat în existență: „Poemele mele / Vor fi singurele ființe / Care-și vor aminti că am trăit.”

M.N. Florian a intrat în universul nostru literar pe o cale fertilă.

Ioan Morar se anunța de la debut ca un scriitor plin de șanse. *Fumul și spada* unește efemerul ușor opacizat cu obiectul tare, capabil să despice timpurile în mai multe feluri. Și el are mesajul operei grefat pe funcțiile poeziei. Universul său tematic are însă o complexitate mai mare. Senzorii versurilor sale emit dinspre exterior spre interior, după care poezia sa, înscrisă într-o frumoasă alchimie de limbaj, este din nou predată lumii. Poezia lui Ioan Morar se aude ca un tub sonor cu emite-re spre un viitor mai îndepărtat. Spațiul vacant, rămas pentru creația lirică pare din ce în ce mai restrîns. Ioan Morar are o tenacitate dirză (disperată), ti-

aici încolo cresc / rădăcinile altui poem / Acum se întîmplă fapte din vise mai vechi / coborînd în / lucrările / scrisului / cu un trup dezbrăcat de putere” (*Poezii n-au dreptate*).

Prin „tunelul vedeniei” scriitorul se comportă în permanență ca un spirit itinerant. El se teme însă că ochii săi „au o singură inimă. Oarbă.” Din perspectivă sa, creată din coliba unchiului Tom, poetul pare a cunoaște: „ravagiile pe care le face poezia”, așa cum nu-i este străin nici gîndul venit din proverbe că „o limbă dulce poate sfărîma oase”.

Ioan Morar este ispitit de speranțe opuse, toate avînd același grad de credibilitate. Da, maeștrii iluziei pot să incendieze pergamentul doar cu o singură silabă fierbîntă.

Duminica poetului este la fel ca

Vitrina artelor

Muzică

Cîntecul combativ, patriotic și revoluționar

Muzica destinată corului a cunoscut succese notabile în acest nou profil de epocă și mai cu seamă în ultimele două decenii. Pornind de la prospețimea, vitalitatea și profunzimea folclorului românesc, în care se relevă o mare bogăție de game, de ritmuri, la care se adaugă o mare varietate timbrală și arhitecturală — pornind de la toate aceste elemente de formă, precum și de la noile mijloace de expresie care s-au cristalizat în muzica secolului XX s-a ajuns la originale și nu odată, deplin convingătoare sinteze. Temele mari ale omului au fost tălmăcite cu o totală dăruire, de compozitori din toate generațiile și-n această privință este suficient să menționăm dragostea pentru pămîntul natal, pentru tot ce s-a realizat și se realizează în cultura și civilizația acestei țări, trecutul de luptă al neamului nostru pentru libertate și dreptate socială, pentru independența patriei, nobila temă a iubirii curate, care înalță sufletele și ne face să cucerim la fapte bune și mărețe, tema păcii și a prieteniei între popoare, grandioasa temă a muncii rodnice și cu ecouri multiple dincolo de spațiu și timp — toate aceste teme menționate pot fi întâlnite în nenumărate miniaturi, poeme, madrigaluri și cantate legate de minunatul gen al corului „a cappella”. Cîntece de masă, combative, de un vibrant patriotism și de un accentuat spirit revoluționar au conceput autori mult dotați precum Ioan D. Chirescu, Sabin Drăgoi, Matei Socor, Dumitru D. Botez, Hilda Jerea, Laurențiu Profeta, Claudiu Negulescu, Vasile Donose Marin Constantin, Anatol

Vieru, Cornel Tăranu, Mircea Neagu, Vasile Timiș, Dan Bălan, Șerban Nichifor, Adrian Pop și enumerarea poate continua. Unele se încadrează în așa-zisul ritm de marș, de un specific larg-accessibil și mobilizator. Altele se situează la confluența cu poemul și cu madrigalul coral. Cu aceeași tematică — a cîntecului combativ, patriotic și revoluționar — se prezintă și unele piese mai ample, realizate cu o indiscutabilă măiestrie de autori ca Radu Paladi, Alexandru Pașcanu, Theodor Bratu, Laurențiu Profeta, Felicia Donceanu, Adrian Pop, ca o bogată polifonie să se evidențieze în opusurile de tip madrigale cultivate de Gheorghe Dumitrescu, Sigismund Toduță, Tudor Ciortea, Anatol Vieru, Tiberiu Olah, Cornel Tăranu, Miriam Marbe, Irina Odăgescu, Doina Rotaru, Liana Alexandra, Șerban Nichifor ș.a. Este interesant că în unele cazuri se poate vorbi de o autentică inovație, încît un nou conținut vibrează în consonanță cu noi procedee de compoziție, legate de o armonie neomodernă, de o policromie mult mai liber concepută, iar aceasta, ca și elementele de formă, pun accentul pe principiul varietății continue, pe care adesea îl întâlnim în cîntecul și dansul popular țărănesc, cu tradiții milenare, moștenire plină de luminositate care de fapt este clasicismul muzical românesc. Unii compozitori au dat la iveală și microcantate pornind de la specificul poemului și madrigalului coral și-n această privință punem într-un con de limpezimi numele unor autori precum Mihail Jora, Mihail Andricu, Dimitrie Cuclin, Tiberiu Olah, Claudiu Negulescu, Laurențiu Profeta, Radu Paladi, Cornel Tăranu ș.a. În mare vorbind, tulburătoarele evenimente din „evul aprins”, de care vorbea atât de emoționant Nicolae Labiș, și-au găsit corespundențele spirituale în creații muzicale robuste, bine construite, unde, dincolo de unele preocupări pentru înnoirea limbajului utilizat s-a remarcat menținerea conceptului de melodie, pornindu-se de la sensul aserțiunii că marea muzică nu poate renunța la acest aspect primordial din lumea Euterpei. Tot atât de adevărat este că marile formații corale, în frun-

te cu corul „Madrigal” condus de maestrul Marin Constantin, corurile filarmonicilor din țară, marelui număr de ansambluri corale de amatori — toate aceste constelații ale artei vocale interpretative au venit în ajutorul compozitorilor români din anii României „vremilor înalte” și în atitea prilejuri au mișcat sufletele ascultătorilor, transformînd lumea mirifică a artei sonore într-un splendid prilej de educație patriotică. Iar sub acest raport putem vorbi de o armonie între pedagogia muzicală românească, muzicologia respectivă și arta interpretativă — toate acestea fiind în consonanță cu sensurile estetice limpede ale unor compoziții de o certă valoare, adînc ancorate în spiritualitatea românească și într-un permanent și rodnic dialog cu timpul în care trăim, munca devenind o lege morală, fără de care nu poate fi concepută nici o activitate din nici o ramură a vieții din societatea noastră. În încheierea însemnărilor noastre vom spune că arta vocală a cîntecului combativ, patriotic și revoluționar a devenit o dimensiune majoră în noua muzică românească, o adevărată simfonie a bucuriei de a îmbina o tradiție plină de semnificații senine cu o inovație granitică legată de un bogat conținut de idei și de sentimente, sub cerul mereu luminos al „patriei ca meditație”.

DORU POPOVICI

Debut

Cînd, în urmă cu cîțiva ani, Ruxandra Vlad — pe atunci solistă a Teatrului Muzical din Brașov — apărea pentru prima oară pe scena Operei Române din București în rolul Rustuzzei, din opera „Cavalleria Rusticana” de Mascagni, ne exprimăm părerea că ea posedă o voce de tip falcon (situată între timbrul de mezzosoprană și cel de soprană dramatică), tocmai potrivită personajului abordat. Între timp, urmărind-o mai des în interpretarea altor personaje — unele de mare suprafață, altele comprimate, de caracter — pe aceeași primă scenă lirică a țării — intuiția noastră s-a transformat în convingere; și, iată-o debutînd recent, în Azucena, din celebra creație verdiană, „Trubadurul”.

Cum se știe, acest rol este din cale afară de dificil; ambitusul cere o mare extensie vocală, iar jocul de scenă, plin de dramatism și dinamism ce trebuie să pornească din interior, presupune

un real talent actoricesc; deși rîvnit cu ardore, tocmai din aceste motive puține mezzosopranе reușesc să intruchipeze personajul așa cum l-a imaginat, probabil, Verdi. Într-adevăr, sunetele din registrul grav — așezat „pe piept” lingă cele din registrul acut constituie principala problemă a egalizării culorii timbrale; dimensiunea de mare forță penetrantă, acoperind tumultul orchestrei, ori rezistența deosebită presupusă în duetele și dialogurile cu tenorul, care intruchipează pe Manrico, alături de cantabilitatea „dolce” din alte momente, reprezintă alte hopuri a-nevoite de trecut. Cunoșcînd bine aceste date, solistele (care izbîndesc să-și cîntărească în mod real posibilitățile interpretative) se apropie de Azucena cu gîndul, nemărturisit, de a releva cit mai artistic cu puțință personajul; așa cum, de altfel, a făcut și Ruxandra Vlad; și, considerăm, a procedat foarte bine! Stilul de cînt abordat a fost mai mult de linie, decît al marilor dezlănțuiri; dar acesta nu a exclus dramatismul cerut de teribilele fraze ale actului II, meditația și sentimentul disperării din ultimul tablou, ori maleabilitatea conducerii glasului în toate momentele de mare cantabilitate. Sigur, există loc și pentru mai bine, sunetele extreme — joase și foarte înalte — o poză de glas așezată ceva mai „în față”, sau

un joc actoricesc mai complet cerînd o mai atentă rezolvare; dar, studierea acestui rol, precum și interpretarea oferită, au constituit rezultatele unei munci uriașe; travaliu pe care Ruxandra Vlad l-a încununat, să recunoaștem, chiar peste așteptările noastre.

Protagonista seriei s-a bucurat de cîțiva buni parteneri de scenă, Florin Farcaș (Manrico), Monica Teodorescu (Leonora), Dan Zancu (Ferrando) Adriana Alexandru (Ines) și ceilalți, ridicîndu-se la valoarea lor obișnuită. În afară de ei, însă, Emil Iurașcu, în rolul Contelui de Luna, a ieșit în evidență prin tot ceea ce a făcut, în primul rînd din punct de vedere vocal; calități de mare bariton, afirmăm fără nici o exagerare, demn — în această intruchipare — pentru oricare scenă a lumii!

În final, să arătăm faptul că dirijorul Constantin Petrovici a încurajat debutul Ruxandrei Vlad, urmărind-o atent și înînd-o — cum se spune — permanent în mină; iar printr-o distribuție destul de omogenă, sprijinit și de orchestra și corul Operei Române (dirijor Stelian Olariu) a reușit să ofere celor prezenți, un bun spectacol; artistic, temperamental și sensibil; adică, relevant în toate.

CLAUDIU NEGULESCU

Muzicologul Grigore Constantinescu despre un tînr talentat: „Ieronim Buga este un temperament neobișnuit. Pentru el pianul este un domeniu de luptă, iar muzica un război. Pe care, bineînțeles, îl cîștigă prin forța talentului.”

Teatru

„Și totuși, Eminescu”

Piesa scrisă de poetul Ion Nicolescu și montată la Teatrul Giulești e o premieră surprinzătoare din mai multe puncte de vedere. Am fost în sală cînd aceiași actori care o joacă acum au citit piesa, în versiunea regizorului Tudor Mărăscu, într-un spectacol-lectură patronat de Cenuclul de dramaturgie al revistei Teatru. La sfîrșitul lecturii, cînd piesa a început să fie comentată de cei aflați în holul „Majesticului”, s-a întîmplat ceva nesperat de frumos: actorii au luat și ei cuvîntul, alături de critici, și-au încrucișat spadele cu ei apărînd piesa și revendicîndu-și-o cu un patetism rar: era încă de pe acum a lor, voiau s-o joace, intraseră în roluri și nu mai voiau să iasă din ele. I-am descoperit atunci pe actorii Dorina Lazăr, Rodica Mandache, Sorin Postelnicu ș.a. ca lucide conștiințe ale teatrului românesc.

Poate și din acest episod s-a inspirat viziunea regizorală a lui Tudor Mărăscu, piesa preîntîndu-se la o receptare în cel puțin trei registre de lectură. Se face teatru în teatru; începînd cu scena preliminară din casa lui Mărăscu unde se joacă o secvență a „Scrisorii pierdute”, atmosfera caragialiană răminînd de-a lungul întregului spectacol un reper social de referință pentru timpul în care s-a consumat scurta existență a lui Eminescu. Dar mai ales ul-

tima parte a piesei, cînd actorii sint puși de regulă să insceneză la palat „înmormîntarea lui Eminescu” și „moartea Veronicăi Micle”, se realizează acel joc subtil de ape, acea întretesere complexă, imposibil de delimitat, dintre viață și artă, dintre vis și realitate („cîci vis al morții-eterne e viața lumii-n tregi”), care fac din montarea lui Tudor Mărăscu un spectacol dens, încărcat de semnificații multiple, în consonanță cu cele mai bune achiziții ale teatrului de pretutindeni. Această viziune a regizorului e într-un totuși justificată de cîteva replici date reginei de fiica lui Mărăscu: „E atît de mare și real încît simpla lui prezență vî va umili... În fața lui Eminescu toți sîntem niște figuranți!” E și motivul pentru care poetul nu apare ca prezentă „reală” în piesă ci doar ca realitate de gradul II: actorul care îl interpretează (Gelu Nițu) are tot timpul conștiința neputinței de a juca un astfel de rol: „Nu pot... Nu pot!”

Opțiunea regizorului Tudor Mărăscu se sprijină ferm pe textul de cea mai bună calitate al poetului Ion Nicolescu. Amănunte bazate pe o îndelungată și minuțioasă documentare propun imaginea unui Eminescu înedit, în contrast cu cîșeul romantic acreditat de manuale: poetul național devenise o obsesie a palatului (reprezentat de Candiano Popescu și guvernat de personaje cu interese străine de limba și destinul poporului român), un veritabil pretendent la domnie, domnul etern spiritual al poporului român care ar fi putut să fie și domnul politic al acelei clipe istorice. Inteligență, patriotismul fierbinte și cultura sa politică îl făceau apt pentru un asemenea rol. Sarcina actorilor n-a fost cu-

nimic mai ușoară decît a dramaturgului și regizorului, cu atît mai mult cu cît trebuiau să interpreteze personalități reale ale istoriei noastre culturale, care s-au impus deja mentalității generale printr-o imagine validată de circuitul valoric al operelor lor, în succesiunea generațiilor care le-au urmat. Sorin Postelnicu, inteligent și complex în rolul lui Mărorescu (tînr ministru și apărător al culturii naționale), strălucitoarea Ana Ciontea în rolul Liviei, fiica lui Mărorescu, intermediara dintre poet și palat, între poet și restul lumii, Virgil Andriescu jucîndu-l pe Caragiale ca pe „un Aristofan de Ploiești”, Vasile Ichim reconstituind bonomia înțelegătoare a unui Creangă al Amintirilor, Corneliu Dumitras realizînd un Slavici — înflăcărat patriot ardelean, Rodica Mandache — clocoțitoare în rolul Aristizzei Romanescu („Eu sînt regina Teatrului Național!”), Valeria Sitaru (Veronică Micle), Angela Ioan (Mile Kremnitz), Mirela Anastasiu (doamna Poenaru), iar de cealaltă parte, Dorina Lazăr, realizînd un rol dificil, minuțios construit, memorabil (regina), secondată de Mugur Arvunescu (Candiano Popescu), jucînd sugestiv personajul maflofic opus lui Eminescu, manevrat de ambiții ridicole și interese care îl acceptă pe marele poet doar pentru a se menține în stîmna unui popor adunat sufletește în jurul lui Eminescu, întregul pachet sufletește de actori al Teatrului Giulești implică în această realizare (scenografia C. Ciubotaru, muzica Dinu Petrescu), fie că răspund imaginii pe care ne-am făcut-o despre personalitățile evocate, fie că se îndepărtează de locul comun, reușesc să sustină personaje viabile, verosimile, com-

patibile cu destinele reale gl-rate de numele lor.

Replica unui personaj de la începutul piesei este emblematică nu numai pentru debutul în dramaturgie al lui Ion Nicolescu, pentru veritabila profesie de credință realizată de actorii Teatrului Giulești, ci și pentru întreg teatrul românesc contemporan: „Pare că ne jucăm, dar pentru patrie o facem!”

ION ZUBAȘCU

Porția de prietenie

Există, uneori, momente de cumpănă în viața fiecărui om, venind citeodată pe neașteptate și, ca urmare, negăsindu-l întotdeauna la fel de bine pregătit pentru a le depăși. Într-un astfel de impas este surprins Miron Brebenel, eroul lui Paul Everac, din recenta premieră de la Teatrul Foarte Mic, Ușile împăratești (regia aparține autorului). Totul începe calm, într-o atmosferă destinsă, într-o ambianță confortabilă dintr-un orășel occidental în care unicul personaj al piesei poposește într-o vizită la niște foști prieteni. Înconjurat de obiecte sofisticate, de băuturi fine și mincăruri delicioase, singur fiind, începe să-și rememoreze crimpele din viață. Pe măsură însă ce absența unui partener real de dialog devine tiranică, în tot acest univers doar în aparență armonios se insinuează neliniștea, teama, iar lucrurile pornesc să terorizeze printr-o funcționalitate ce scapă de sub control. În rolul

acestui personaj care trece în fracțiuni scurte de timp de la glumă la angoasă, de la amintiri duioase din adolescență și tinerețe la un rechizitoriu vehement la adresa unei societăți în care alienarea omului e tot mai accentuată, Constantin Răchitor reușește, în multe secvențe ale jocului său, să fie convingător și să nu încetezeze mesajul umanist al piesei. Fără doar și poate, triful de la primele spectacole va trece și actorul va înregistra în palmaresul personal o izbucnită creație în interpretarea unei partituri deloc ușoare. Fiindcă textul lui Paul Everac este dens, cere mult rafinament în schimbarea de la o stare sufletească la alta, presupune o profundă înțelegere a vieții pe această planetă la sfîrșit de secol și de mileniu. Pledoaria pentru valorile pe care noi le propunem lumii n-are nimic contrafăcut, nu e deloc o însă-lare de vorbe frumoase dar lipsite de acoperire. Eroul tinjește după dragoste, după prietenie — măcar, o porție de prietenie —, e dornic de dialog cu semenii săi și de aceea se simte de prisos, dezrădăcinat, în decorul în care se află. Iar examenul de conștiință la care se supune dintr-o întîmplare, dar fără menajamente, îi limpezește cugetul, îi confirmă că împlinirea e posibilă doar printr-o tăie, printr-o tăie cu o structură sufletească aidoma cu a ta.

Pentru colectivul Teatrului Mic și Foarte Mic, credincios formulei „teatrului politic”, noua piesă a lui Paul Everac este o fericită opțiune.

GEORGE ARION

Următorul număr al revistei Flacăra apare duminică 26 noiembrie 1989

Comentariul săptămânii

O politică de pace și de colaborare pe tot globul

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, care a inaugurat în istoria României „Epoca Nicolae Ceaușescu”, a deschis ample orizonturi și în domeniul politicii externe românești, care avea să se afirme strălucit în anii care au urmat, ridicând prestigiul țării și aducând pe toate meridianele o puternică și eficientă solie de pace. Făurită și promovată cu consecvență de secretarul general al partidului, președintele republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în deplin consens cu politica internă, politica externă a partidului și statului nostru, beneficiind de îndelungate tradiții, de idei valoroase ce exprimă filosofia de pace a poporului nostru, s-a caracterizat în toți anii care au trecut de la Congresul al IX-lea prin imbinarea armonioasă a intereselor țării noastre cu interesele generale ale păcii, securității și colaborării pe întreaga planetă. După cum se apreciază în Tezele pentru Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român, „Întreaga evoluție a vieții politice internaționale confirmă pe deplin justetea și realismul orientărilor politicii externe românești, concluziile și aprecierile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la tendințele noi ce se manifestă pe plan mondial, la căile și mijloacele de soluționare a complexelor probleme ale lumii de azi”.

Încadrându-se organic în „Epoca Nicolae Ceaușescu” și conținând toate elementele definitorii ale acesteia, perioada care a trecut de la Congresul al XIII-lea a fost marcată și în domeniul politicii externe de excepționale realizări, de noi acțiuni, demersuri și inițiative în toate problemele fundamentale ale vieții internaționale. În cadrul Organizației Națiunilor Unite, al altor importante foruri internaționale, al unor conferințe și reuniuni de prestigiu, România, transpunând în fapt gândirea și inițiativele președintelui Nicolae Ceaușescu, a militat activ pentru soluționarea celor mai importante probleme cu care se confruntă în prezent omenirea: înfăptuirea dezarmării, în primul rând a dezarmării nucleare, rezolvarea tuturor stărilor conflictuale, a diferendelor dintre state exclusiv pe cale pașnică, prin tratative, eradicarea subdezvoltării, făurirea unei noi ordini economice internaționale, promovarea noilor principii de relații între toate țările lumii.

Caracteristica esențială a desfășurării întregii activități de politică externă a României a fost și în ultimii cinci ani, ca și în perioada precedentă, imbinarea vorbeii cu fapta, efortul de a transpune în viață principiile și comandamentele epocii

atit la scara întregii planete, cit și în relațiile țării noastre cu celelalte state. Așa cum în perioadele anterioare fusese deschizătoare de drumuri în multe probleme, pășise prima pe căi pe care alții aveau să urmeze mai târziu, și în perioada care a trecut de la Congresul al XIII-lea, România, sub conducerea președintelui Nicolae Ceaușescu, a fost purtătoare de steag în secțiunile vitale ale vieții internaționale. Astfel, în domeniul dezarmării, țara noastră a luat în 1986 hotărârea, sancționată prin referendum național, de reducere unilaterală a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare. Ulterior, după exemplul României, alte state au luat hotărâri similare. Un moment istoric în viața țării și a poporului nostru l-a constituit lichidarea, la sfârșitul lunii martie 1989, a datoriei noastre externe. Prin aceasta, s-a realizat deplină independență economică și politică a României, condițiile cele mai favorabile pentru înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare spre comunism. În același timp, România, apărătoare consecventă și fermă a valorilor socialismului, promovând neabătut aceste valori pe planul vieții economice, politice și sociale, ca și pe planul relațiilor cu toate celelalte națiuni, a dovedit prin întreaga sa activitate în domeniul politicii internaționale forța și vitalitatea noii orinduirii, capabilă să statornicească respectarea egalității popoarelor, colaborarea lor liberă, într-un climat de pace și încredere. Se poate spune că, la fel ca și mai înainte, în ultimii cinci ani procesul de edificare a orinduirii socialiste în România a constituit o valoroasă și permanentă sursă de inspirație pentru acțiunile românești pe plan extern, iar acestea din urmă, la rândul lor, au contribuit din plin la întărirea orinduirii socialiste.

Concluzia care se impune este că partidul, țara și poporul se prezintă la Congresul al XIV-lea al partidului și în domeniul politicii externe cu un bilanț de excepție și cu premise deosebite ca și în viitor, sub conducerea clarvăzătoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, România să se afirme în continuare cu strălucire pe plan internațional. Cheazășia sigură a acestor împliniri viitoare pe planul politicii externe românești e constituie re alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, la cel de-al XIV-lea Congres, în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român. „Avem convingerea, spune recent conducătorul partidului și statului nostru, că este posibil ca popoarele, acționând unite, să impună dezarmarea, să impună pacea, să asigure o lume mai dreaptă și mai bună, în care toate națiunile să se dezvolte în mod independent și liber, fără nici un amestec din afară”.

În această măreață operă de făurire a unei lumi a păcii, a unei lumi mai bune și mai drepte, România se va afla, fără îndoială, și de aici înainte în primele rânduri.

Inițiative, acțiuni, propuneri

● Din inițiativa României, 1985 a fost declarat „An internațional al tineretului”.

● În 1985, tot din inițiativa țării noastre, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat „Apelul solemn către toate statele aflate în conflict de încetare fără întârziere a acțiunilor armate și de soluționare a problemelor dintre ele pe calea tratativilor și Angajamentul statelor membre ale ONU de a reglementa stările de încordare și conflict, diferențele existente pe cale politică, de a se abține de la folosirea forței și amenințarea cu forța, de la orice intervenție în treburile interne ale altor state”.

● De mai mulți ani România acționează pentru crearea în cadrul ONU a unei comisii de bune oficii, mediere sau conciliere, la care să recurgă statele aflate în conflict.

● Țara noastră a militat și militează pentru reglementarea la masa negocierilor a situațiilor conflictuale din Orientul Mijlociu, din zona Golfului, din America Centrală și din alte părți ale lumii.

● În baza orientărilor președintelui Nicolae Ceaușescu, țara noastră a jucat un rol important în adoptarea la Conferința de la Stockholm (1984—1986) a unui complex de măsuri de ordin politic și tehnico-militar destinate să reducă riscul unui război și să întărească securitatea și încrederea pe continent.

● De un amplu eou s-au bucurat demersurile conducătorului partidului și statului nostru pentru preîntâmpinarea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune pe continentul european.

● În toamna anului 1986 România a luat hotărârea istorică, sancționată de întregul popor prin referendum, de a reduce în mod unilateral, cu 5—10 la sută, armamentele, efectivele și cheltuielile militare.

● Tovarășul Nicolae Ceaușescu a formulat principalele linii ale unui program cutezător de acțiune care are în vedere toate aspectele dezarmării. Între altele, propunerile românești preconizează: ● Realizarea între URSS și SUA a unui acord privind reducerea cu 50 la sută a rachetelor nucleare strategice și a unui acord general privind lichidarea deplină a oricăror arme nucleare; ● Oprea tuturor experiențelor nucleare, renunțarea la activitățile de militarizare a spațiului cosmic și realizarea unui acord corespunzător privind eliminarea armelor chimice, în strânsă legătură cu eliminarea tuturor armelor nucleare; ● Crearea de zone lipsite de arme nucleare și chimice în Balcani, în alte zone din Europa și de pe alte continente.

● România a militat cu consecvență pentru realizarea unei Europe unite, în deplină securitate, pentru transformarea continentului într-o zonă a păcii, înțelegerii și colaborării. Una din numeroasele acțiuni întreprinse de România în această direcție este prezentarea în martie anul acesta la negocierile de la Viena a documentului intitulat „Considerentele și propunerile României, ale președintelui Nicolae Ceaușescu privind problemele dezarmării, întărirea încrederii și securității pe continentul european”. Documentul formulează propunerea de reducere până în anul 2000 cu 50 la sută a armamentelor și efectivelor militare convenționale, precum și a cheltuielilor militare.

● Un merit de însemnătate excepțională al președintelui Nicolae Ceaușescu este formularea conceptului de nouă ordine economică internațională și definirea unui program concret de măsuri în vederea realizării acestui deziderat. În concepția României, a președintelui Nicolae Ceaușescu, înfăptuirea acestui obiectiv impune: ● Sporirea eforturilor proprii ale țărilor în curs de dezvoltare pentru punerea largă în valoare a resurselor de care dispun; ● Dezvoltarea unei largi și neîngrădite cooperări internaționale pentru sprijinirea eforturilor țărilor în curs de dezvoltare; ● Restructurarea actualului sistem financiar-monetar și democratizarea organizațiilor financiare internaționale; ● Soluționarea globală, politico-economică a problemei datoriei externe ale țărilor în curs de dezvoltare; ● Eliminarea practicilor discriminatorii și a barierelor din comerțul internațional, renunțarea la impunerea de embargouri și de măsuri de constrângere economică pe considerente politice; ● Asigurarea accesului statelor în curs de dezvoltare la cuceririle științei și tehnicii contemporane; ● Convocarea unei conferințe speciale în cadrul O.N.U., cu participarea statelor dezvoltate și a celor în curs de dezvoltare, pentru soluționarea tuturor acestor probleme.

● În cadrul plenarei de la sfârșitul săptămânii trecute a C.C. al P.C. Bulgar s-a dat curs cererii tovarășului Todur Jivkov de a fi eliberat din funcțiile de secretar general al C.C. al P.C.B. și de membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.B. Plenara a propus Adunării Populare să dea curs cererii tovarășului Todur Jivkov de a fi eliberat din funcția de președinte al Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria. Plenara l-a ales pe Petăr Mladenov secretar general al C.C. al P.C. Bulgar.

● La Berlin s-au desfășurat lucrările celei de-a 10-a plenare a C.C. al P.S.U.G., care a analizat diferite aspecte ale situației din R.D.G., pe baza unui raport prezentat de Egon Krenz, secretar general al Comitetului Central al partidului. Egon Krenz a fost confirmat în unanimitate în funcția de secretar general al C.C. al P.S.U.G. Plenara a ales un nou Birou Politic. Secretari ai C.C. al P.S.U.G. au fost aleși: Wolfgang Herger, Siegfried Lorenz, Wolfgang Rauchfuss, Günter Schabowski, Helmut Semelmann, Günter Sieber și Hans Joachim Willerding. Werner Eberlein a fost ales președinte al Comisiei Centrale de Control. Plenara l-a propus pe Hans Modrow pentru funcția de președinte al Consiliului de Miniștri

al R.D.G. ● Cea de-a XI-a Plenară a C.C. al P.S.U.G. a hotărât convocarea pentru perioada 15—17 decembrie a Congresului extraordinar al partidului ● În cadrul celei de-a 11-a sesiuni a Camerei Populare a R.D. Germaniei, în funcția de președinte al Consiliului de Miniștri al R.D.G. a fost ales Hans Modrow, membru al Biroului Politic al C.C. al P.S.U.G. De asemenea, Camera Populară l-a ales pe Guenther Maluda, președintele Partidului Democrat-Tărănesc din Germania, în funcția de președinte al Camerei Populare, iar pe Werner Jarowinsky, președintele fracțiunii P.S.U.G., în funcția de președinte al Camerei Populare. A fost ales, totodată, prezidiul Camerei Populare a R.D.G.

● La Madrid a încetat din viață, în vîrstă de 93 de ani, Dolores Ibarruri, președintele Partidului Comunist din Spania.

● După cum transmite agenția T.A.S.S., pe data de 10 noiembrie au avut loc la Chișinău manifestații de protest împotriva arestării unor persoane în timpul demonstrației de la 7 noiembrie. În fața Ministerului de Interne s-au adunat circa 1500 de oameni. Forțe de miliție sosite la fața locului au folosit bastoane de cauciuc pentru a-l împrăștia pe

demonstranți. Ca urmare a ciocnirilor, lucrători de miliție și numeroși manifestanți au fost spitalizați. Agenția T.A.S.S. arată că au fost reținute de organele de ordine 30 de persoane, eliberate ulterior la cererea manifestanților. Un alt grup de manifestanți, aflați în Piața Victoriei din Chișinău, au cerut demisia Guvernului R.S.S. Moldovenești și a Biroului C.C. al P.C. din R.S.S. Moldovenească. Într-o „Hotărâre”, citată de T.A.S.S., a Biroului C.C. al P.C. din R.S.S. Moldovenească, se arată că pe data de 7 noiembrie adepți ai Frontului Popular din R.S.S. Moldovenească au blocat mijloacele de tehnică militară și au împiedicat desfășurarea organizată a coloanelor de demonstrații. Prezidiul Sovietului Suprem și Consiliul de Miniștri din R.S.S. Moldovenească — relatează aceeași agenție — au hotărât aplicarea neîntârziată a unor măsuri excepționale pe teritoriul orașului Chișinău. Au fost interzise manifestațiile, mitingurile, întrunirile în masă și marșurile publice ale cetățenilor, intrarea în oraș a mijloacelor de transport care nu sînt legate de asigurarea activității economice

naționale, folosirea mijloacelor de radio-difuzare și amplificare.

● În cadrul celei de-a V-a plenare a C.C. al P.C. Chinez, a fost aprobată retragerea tovarășului Deng Xiaoping din funcția de președinte al Comisiei Militare a Comitetului Central. Plenara a hotărât ca tovarășul Jiang Zemin, secretar general al C.C. al P.C. Chinez, să devină președintele Comisiei Militare a Comitetului Central.

● Alegerile pentru Adunarea Constituantă a Namibiei s-au încheiat cu o mare victorie pentru Organizația Poporului din Africa de Sud-Vest (SWAPO), conducătorul luptei de eliberare națională a poporului namibian.

● Președintele Republicii Elene, Christos Sartzetakis, i-a încredințat lui Harilaos Florakis, președintele Comitetului Politic al Coaliției forțelor de stînga și progresiste, din care face parte și P.C. din Grecia, mandatul de a studia posibilitățile formării noului guvern.

Pagină realizată de ION D. GOIA ■

Pentru a evita un nou „deceniu pierdut“

Mi-a atras atenția, urmărind la O.N.U. dezbaterile din Adunarea Generală, efortul depus de cîțiva dintre vorbitori de a prezenta anii acestui deceniu ca un anotimp al bunăstării economice. Spun efort, gîndindu-mă că nu este deloc simplu să ignori o întreagă avalanșă de necazuri mai evidente ca oricînd în deceniul pe care îl încheiem, să absolutezi date proprii unor țări sau grup de țări, să le ridici la putere, conferindu-le artificial atributele generalizării. N-ar fi supărat pe nimeni dacă situația s-ar fi prezentat astfel. Dimpotrivă. Din păcate, peisajul economic contemporan nu întrupează deloc semnele liniștitoare, care să permită o trecere spre viitor în pas de liniște și siguranță.

Despre aceasta au pledat cu forță de convingere și dorință de schimbare, delegațiile statelor care prin forța impunerii cunosc cel mai bine cum stau lucrurile. Punînd alături intervențiile celor dinții — cei ce se știu la adăpost de grijile zilei — și al celorlalți — care știu pe pielea proprie arsura greutăților economice și sociale — asisti la o schimbare violentă de limbaj, de culori și de relief. Au bogății un fel al lor de a înfățișa propria viață, totalmente detașat de participarea altora la înălțarea aceluși edificiu în care ei își duc acum existența. De aici și deprinderea de a nu-i băga în seamă pe cei de alături, de a le ignora adevăratele probleme, de a trece cu vederea răspunderile ce le revin în a clinti din loc o situație pe alocuri respirabilă.

„Deceniul pierdut“ se numește materialul documentar editat de Departamentul pentru Informații Publice al O.N.U. și pus la dispoziția ziariștilor acreditați în acest an la Națiunile Unite. Titlul este preluat din depozițiile unor lideri politici care avînd exact cunoștință de ce se întîmplă în țările lor spun lucrurilor pe nume. Cînd trag linie și văd ce s-a adunat în rubricile rezervate așteptărilor recoltate, ei rămîn prădă limbajului cel mai la îndemînă: „Un deceniu al speranțelor desmințite“.

De la ce se pleacă în lansarea unor asemenea afirmații grele și descurajatoare? Ele au fost detaliate pe parcursul dezbaterilor plenare și reluate firesc în discuțiile la nivelul comisiilor specializate ale Adunării Generale. Tresăririle pozitive înregistrate în economia Nordului nu au ajuns a fi percepute de barometrele Sudului. Venitul pe locuitor în țările din America Latină și Caraibe a scăzut cu aproape 7 la sută sub nivelul atins în deceniul trecut. Doar o singură dată, în 1986, rata de creștere a produsului național brut din regiune a depășit indicele demografic. În Africa, rata produsului național brut s-a plasat mult în urma celei de creștere a populației, ceea ce a făcut ca venitul pe locuitor să scadă constant din 1980. Este de reținut că în Asia, rezultatele medii doar maschează disparitățile pe plan regional și din interiorul țărilor. Aceste triste performanțe, subliniază documentarul întocmit de experții O.N.U., au avut loc în pofida adoptării unor măsuri de ajustare economică stricte, adesea dificile sub aspect politic, de către guvernele multor țări din Africa, Asia și America Latină.

Că nu este loc pentru entuziasm cînd privim prin ferestra ce duce în grădina atinsă de secetă a statelor sărace ne-o spune și următoarea constatare deloc optimistă: șanțul dintre ele și țările

industrializate se adîncește tot mai mult. Venitul pe locuitor în statele Nordului bogat este acum de 50 de ori mai mare decît nivelul înregistrat în țările cele mai sărace. „Dinamica“ în rău a unor indicatori vorbește de la sine. În 1971, O.N.U. identifica 24 de țări, alcătuiind grupa celor mai puțin dezvoltate națiuni ale lumii, în baza luării în considerare a venitului pe locuitor și fragilitatea lor economică. De atunci, nici una nu a reușit să dezbrace această haină strîmă. Dimpotrivă, cercul de fier și-a deschis porțile pentru a face loc și altora, cifra în cauză ajungînd în prezent la 42.

Țara noastră a atras atenția de multă vreme asupra cerinței de a se proceda la o abordare și soluționare globală a problemelor economice. Președintele Nicolae Ceaușescu, într-o depoziție memorabilă, insistă asupra renunțării la măsuri de ordin simbolic în acest domeniu care privește viața a miliarde de oameni, invitînd la a privi lucrurile în adevărata lor gravitate, pentru a defini și aplica, neîntîrziat, soluții de cîtă eficiență.

Fără îndoială, orice rezolvare trebuie să pornească de la luarea în considerare a cauzelor care fac din situația economiei mondiale o problemă atât de apăsătoare.

Începutul considerațiilor se află în dreptul constatărilor privind situația datorilor externe. Ne propunem să insistăm mai mult în interiorul acestui capitol într-un viitor articol. Să relevăm deocamdată următoarele coordonate de poziție. Curba în perioada 1970—1990, este — cu minore excepții — masiv urcătoare, atingînd 1,3 miliarde dolari; datorile țărilor din America Latină și Caraibe au crescut de la 27,9 la 420,2 miliarde dolari, în Asia răsăriteană și Pacific — de la 8,4 la 214,3 miliarde; în regiunea sud-sahariană de la 5,8 la 143,7 miliarde; în nordul Africii și Orientul Mijlociu de la 4,4 la 118,8 miliarde; în sudul Asiei — de la 11,6 la 93,3 miliarde dolari.

O curiozitate poate fi taxată nașterea și persistența fluxului financiar invers. În 1981, transferul net de resurse dinspre Nord spre Sud se cifra la 42,6 miliarde dolari. În anul 1982, acesta era de numai 11,3 miliarde. Anul următor marchează inversarea fluxului invers, dinspre țările subdezvoltate către cele industrializate, ajuns în 1983 la 32,5 miliarde, acumulînd în decursul a șase ani 115 dolari. Din 1980 încoace, prețurile materiilor prime au scăzut în medie cu 18 la sută, dar cu mult mai mult în anumite cazuri: bumbac — 32 la sută, țifei brut — 53 la sută, cositor — 57 la sută, zahăr — 64 la sută.

Sînt incriminate cu insistență instabilitatea pieței, creșterea protecționismului, intensificarea altor practici restrictive, creșterea numărului barierelor comerciale netarifare.

Sînt semnale de alarmă ce nu pot fi trimise în subsoluri bibliografice, nu pot fi admise drept situații de privit și discutate în pauza de masă, în fuga paragrafelor de discursuri făcute să lustruiescă o situație în care doar tu ești avantajat. Ele reclamă de urgență măsuri, care nu se pot naște din filantropia unuia sau altuia, ci dintr-o examinare globală a ceea ce se întîmplă, a stadiilor în care s-a ajuns și din angajarea de inițiative și răspunderi la nivelul întregii comunități internaționale.

NEAGU UDROIU ■

Cum se aprinde lumina pe cer?

(Urmare din pag. 24)

la cîțiva kilometri. În fața birourilor ne aștepta inginerul Dimitris Missirlis. Aproape toți oamenii sînt la masă. Ne așteaptă și pe noi. Am urcat într-o mașină a DEP-ului și am plecat la un restaurant într-un sat. Pe terasă, la o masă lungă, aproape 12 oameni. Ne-am salutat cu toții în limba română. După primele cuvinte n-am reușit să ne dăm seama care sînt muncitorii de la Rompetrol-Geomin și care sînt colegii lor greci. Se vorbea românește, foarte rar grecește, și, din cînd, în cînd, engleza. Eram în fața unei invitații de politețe care coincidea cu sărbătoarea națională a poporului grec. Petrolisții, aflați în tensiunea focului continuu își îngăduiau un prînz solemn. Am revenit la instalația de foraj, acea F 200 cumpărată de statul grec în 1986, ajunsa la Epanomi după lucrări similare la Orestia, Seres, Anta, Cassandra și Iraklia. Pe platforma dintre Epanomi și Nea Iraklia avea loc cea de-a zecea operațiune de foraj, mare succes pentru că în septembrie, cu o lună înainte de sosirea noastră, la Epanomi au fost descoperite gaze naturale într-un zăcămint considerabil (500 000 m³ pe zi). În zilele în care am fost la Epanomi se desfășurau lucrări speciale de tubaj și cimentare și abia peste o săptămînă urma să fie reaprinsă flacăra gazelor naturale. Din păcate n-am putut-o fotografia. Dar imaginea instalației luminată de torța gazelor fusese publicată în mai toate ziarele grecești, iar în momentul sosirii noastre am văzut cîteva doamne sosite la instalație pentru a se convinge dacă nu este vorba de un pericol. Au plecat incitate cînd au aflat că nu numai că pericolul este exclus, dar prezența flăcării semnalată cu săptămîni în urmă este dovada unei bogății care, în clipa descoperirii, a adus foarte multă bucurie în sufletele celor 30 de greci și cinci români. Cîți lucrează cu această instalație. În jurul ei se află organizată o microplatformă de exploatare dotată cu aparatură modernă, cu computere și sisteme de telefonie între barăci, cu aer condiționat și sisteme electronice de avertizare, cu vestiare și dușuri, cu un bar pentru masa de prînz și pentru cafea, cu birouri pline cu documentație în engleză, franceză, română și greacă. Zi și noapte, cei 35 de oameni îmbrăcați în salopete roșii cu sigla DEP-EKY lucrează pe această platformă luminată ca ziua. E un sentiment mai mult decît plăcut să îi vezi pe compatrioții noștri jucînd rolul de prim solist într-o operațiune tehnică în care ei sînt pe post de consultanți, profesori și actori, iar în jurul instalației românești reprezentanți ai unor firme americane, germane, franceze sau grecești asigurînd aparatură, materiale, asistență tehnică. Atît conducerea companiei grecești cît și cea a întreprinderii românești de comerț exterior ne avertizaseră că în apropierea Salonicului vom întîlni cînd din cei mai buni muncitori specialiști în domeniul petrolului, Gheorghe Preoteasa, la 37 de ani, maestru de foraj la Bascov, ani de zile personaj în desertul algerian unde, împreună cu specialiști de la alte companii străine, a lucrat la forarea de sonde cu cele 10 instalații F 326 cu care au descoperit mai multe zăcămint bogate în subsolul algerian. La Hassim Messaoud, la soare, la peste 70°C, la Berkouli, la Haska sau la Hesselmer, la 3 000 kilometri de mare, Gheorghe Preoteasa a dat cel mai dificil examen al vieții sale. În raport cu acestea, Grecia nu este decît o poezie, e drept, mai aspră, dar cu turiști și cu marea la coada ochiului, cu veri amietoare, dar și cu o iarnă, ultima, cînd zăpada a ajuns pînă la etaj. Maistrul Gheorghe Badea, la 41 de ani se poate lăuda că meseria sa de petrolist l-a purtat prin lume. După ce a forat la Pietrosița, la Vălenii de Munte și la Oradea, a ajuns în Irak, la Basra și Azrak, apoi în Iordania și pe urmă la Madras în India. Din decembrie 1988, de pe vremea zăpezii celei mari, a venit în Grecia unde s-a reîntîlnit cu Carol Ciolpan de care se despărțise cu ani în urmă, în Iordania. Maistrul Ciolpan, un om

trecut de 50 de ani, cu multă experiență. Tot în Grecia au fost trimiși Cornel Ioan Murariu, sonder șef la schela de foraj Zemes și Ludovic Fetenko de la Schela de foraj Tirgu Ocna, fost și el la lucrări similare în Egipt, în apropierea Canalului Suez. Orgoliul lor este nu numai de a demonstra capacitățile unei instalații de acum apreciate în atîtea încercări fructuoase, dar și de a forma specialiști, de a-i învăța meserie pe oameni care în viața lor nu văzuseră cum arată o sondă, unii dintre ei deveniți muncitori după ce înainte lucraseră doar la „computerul“ păstorului de capre. Așa se și explică limba română vorbită în preajma instalației de foraj. Mihalis Angelidis, viitor maistrul de foraj, de mai mulți ani în preajma specialiștilor români vorbește ca un bucureștean, deși în România a fost o singură dată, preț de o săptămînă pentru recepționarea instalației la Ploiești. Dar Ilias Papafotopoulos, maistrul de cimentare n-a văzut niciodată România. Nevoia de a fura meserie de la români i-a determinat să le învețe limba. Sub conducerea inginerilor Dimitris Missirlis și Michaela Lata am văzut o adevărată echipă pregătită de încheierea lucrărilor de la Epanomi.

Am plecat de la Epanomi cu gîndul la distinsul nostru profesor Beca, cel care n-a văzut niciodată Grecia dar care spunea specialiștilor români înaintea plecării în această lucrare complexă, dragii mei, petrol o să găsiți cam puțin, dar gaze aveți toate șansele să găsiți în zona de nord. Avea dreptate profesorul iar la confirmarea supoziției sale au contribuit chiar compatrioții săi.

„Mă simt acasă
în două locuri
de pe glob“

Abia am pătruns în biroul inginerului Dimitrios Vlahos, directorul tehnic al companiei elene DEP că acesta, abia așezat în spatele unui birou impunător, în loc să înceapă cu întrebări protocolare, a devenit sentimental și nostalgic. N-am apucat să conturez un început de dialog pentru că domnia sa, fără să mai aștepte instalarea aparaturii, a început o confesiune. Din fericire, am reușit să declanșez microcasetofonul.

— Domnule, eu sînt un om foarte legat de România. Este o a doua patrie, țara în care am crescut și-n care am trăit 27 de ani. O cunosc foarte bine și o mare parte din biografia mea este acolo. Acum vorbesc greacă, mă exprim foarte ușor în limba mea maternă, dar de gîndit gîndesc în limba română. Sînt atît de legat de România încît n-o să pot uita niciodată tot ce mi-a dat. Acolo am crescut, acolo m-am format ca om, acolo m-am căsătorit, acolo s-a născut fiul meu. El este student în anul III la Matematică și chiar am de gînd să-l duc să vadă locul nașterii sale.

— Impresionant. Mă contaminează emoția dumneavoastră și nu știu ce să vă întreb!

— Primul meu pas în România l-am făcut în 1948, cînd am coborît la Roman. Eram copil, între atîția copii veniți din Grecia. Fusese un an greu pentru Grecia și era greu și pentru România. Dar faptul că țara dumneavoastră ne-a primit cu atîta generozitate și căldură nu poate fi uitat. Felul cum am fost primiți, cum am fost îngrijiți

și cazați, cum au decurs anii de școală a fost mișcător, s-a imprimat în memoria mea împreună cu o aură de lumină. De la Roman am ajuns la Tulgheș, într-o colonie de copii înființată într-o fostă cazarmă germană. Acolo am învățat primele cuvinte în limba română. Am făcut școala profesională la Tirgoviște, școala medie tehnică la București și apoi am intrat la Facultatea de petrol și gaze.

— Cum au fost anii în care ați devenit specialist în petrol?

— Facultatea, o școală în adevăratul sens al cuvîntului, cu dascăli de mare prestigiu, mi-a dat partea teoretică necesară profesiei. Dar cel mai mult am învățat în practică, muncind lângă petroliștii români. Din 1964 pînă în 1973 pot spune că am stat în mijlocul lor, poate chiar am fost unul dintre ei. La Tirgu Ocna pot spune că am urmat a doua facultate de petrol.

— Presupun că mai aveți o sumedenie de prieteni și colegi apropiați pe la sondele din România!

— Ar trebui întîi să vă vorbesc de profesorii mei de la facultate cărora le datorez enorm. De fapt datorez totul din punct de vedere al instrucției, oamenilor care la un loc formează corpul profesoral de la Institutul de petrol și gaze, școala românească din acest domeniu. La fel, colegilor mei de la Tirgu Ocna. Vă dați seama, cînd îi auzeam pe șefii mei, mai ales la început de carieră, cum le spuneau altora. Voi nu vedeți cum lucrează Vlahos? De ce nu sînteți și voi ca el? Colaborarea mea cu colegii a fost excepțională.

— Ați revenit de multe ori în țară?

— Nu. Am fost în 1983 cînd am aniversat 20 de ani de la terminarea facultății, cînd m-am întîlnit cu colegii la Snagov. M-a copleșit momentul. Gîndiți-vă că am venit în România un orfan și m-am întors în Grecia om în toată puterea cuvîntului, cu familie, cu studii, cu amintirile cele mai scumpe. Pînă și această discuție mă tulbură. Știți că atunci cînd aud pe cineva spunînd cuvinte urite despre România îmi vine să explodez. Mă copleșește și gîndul că într-o bună zi voi pleca la Tirgu Ocna să-l arăt fiului meu Măgura, locul în care s-a născut. I-am spus despre Slănic și nu înțelege. Și-i zic, tu știi ce înseamnă să vezi cerul albastru între două coame mirositoare de pădure verde? Știu locurile acelea piatră cu piatră, cărare cu cărare. Gîndul la ele mă înmărmurește.

— Ce înseamnă o diplomă în domeniul petrolului obținută în România?

— Respect profesional și competență. Stai alături de orice specialist format la școlile celebre ale lumii.

— Ce a reprezentat perioada muncii în România în momentul revenirii dumneavoastră în Grecia?

— O carte de vizită pe care am onorat-o preluînd forajul în Grecia. Am fost primul specialist grec în domeniul forajului. Am început de la zero. Nu exista o experiență în domeniu, nu existau muncitori, nu aveam utilaje. Am avut destule greutăți. Acum avem deja un detașament de specialiști, format din colaborarea cu România. Am săpat în toate regiunile Greciei.

— Aveți o contribuție la nașterea acestei cooperări româno-grecești?

— Eu cred că prezența mea aici a fost punctul de plecare și o garanție. Am sentimentul că m-am făcut datorită față de școală care m-a format și față de oamenii lângă care am învățat meserie. O instalație românească lucrează astăzi cu muncitori formați lângă români. În sufletul meu România a rămas ca o a doua țară pe care am încercat s-o aduc aici nu numai în gînd dar și într-un colț cu lucruri care să-mi spună ceva, cu multă muzică românească. Îmi dau seama că eu, pînă la sfîrșitul vieții mă voi simți ca acasă în două locuri de pe glob.

CORNEL NISTORESCU ■

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU ■

ROMÂNIA 3 DANEMARCA 1

O victorie spectaculoasă și fără drept de apel, o calificare pe deplin meritată pentru turneul final al campionatului mondial

A fost cum ne-am dorit. Adică minunat!

O filă de aur pentru albumul fotbalului românesc: Hagi, Sabău, Rotariu, Balint, Lăcătuș, Lupu, Dan Petrescu, Andone, Iovan, Gh. Popescu, Lung.

Cuvintele ce pot descrie meciul de miercuri și implicările lui se înecă în superlative. Petrecându-se atât de rar, după două decenii în care generații de fotbaliști n-au mai reușit o asemenea performanță de faimă și antologie a istoriei fotbalului, calificarea echipei naționale la turneul final al campionatului mondial reprezintă un eveniment ce merită elogiat cu prisosință și fără încetare — cel puțin pînă la proximus meci oficial...

Întîlnirea cu danezii a avut caracterul unei finale, întrucît ambele echipe se dovediseră cele mai bune din grupă, urmînd să decidă „lupta dreaptă” dintre ele. Și, cum s-a văzut, echipa noastră a învins pe merit, demonstrînd în partida directă că este mai bună, obținînd calificarea nu printr-un joc al rezultatelor, ci prin victorie asupra principalei rivale. Ca să cităm o replică de umor dată de Jenei gazetarilor danezi, „Ne pare rău că n-am învins cu 3-0, ca revanșa să fie completă!”. Pentru că, în adevăr, meciul de la București a fost o revanșă pur sportivă în fața danezilor, o revanșă luată însă de o manieră strălucită, pe parcursul unei partide ce ne-a purtat de la agonie la extaz, spre a sfîrși, în cele din urmă, încîntător și apoteotic, cu dreptul de a intra în „eterna eternă” — a Romei, dacă vom juca acolo, sau, oricum, a fotbalului mondial. Dar pînă să aibă această importanță — singura care contează, în ultimă instanță — jocul fotbaliștilor noștri mai comportă cîteva semnificații.

În primul rînd, a spulberat îndoielile și prejudecățile ce se insinuasera în ultima vreme, inclusiv la aflarea formației. În rîndul căreia prezența lui Balint, de pildă, era însoțită de o tăcere vecină cu mirarea. Pentru că, acum, cînd totul s-a terminat cu bine, s-a putut spune, nu-i așa?, că Balint a fost eroul meciului, înscriind două goluri ce vor fi povestite și repovestite urmașilor lui și urmașilor urmașilor lui...

În al doilea rînd, jocul a demonstrat nu numai calitățile și valoarea fiecăruia dintre tricolori, ci și forța unei echipe omogene, bine pregătită din toate punctele de vedere, cu o robustețe psihică proprie marilor performeri. S-a văzut (spre deosebire de „momentul Copenhaga”, de pildă) că această partidă a fost pregătită cu o deosebită profesionalitate, începînd de la stabilirea sarcinilor de joc și pînă la avertizarea asupra unor posibile momente de cumpănă, care s-au și ivit, de altfel — cel puțin la primirea atît de rapidă a golului, ori la eliminarea lui Hagi. Desigur, învingîndu-l pe danezi n-ar mai trebui să ne intereseze cum am reușit, o astfel de analiză fiind prea depărtată de mondiale ca să ne mai folo-

sească la ceva. Totuși, un asemenea succes nu se stinge odată cu obținerea lui pentru că oferă suficiente învățăminte folositoare, dintre care primul este acela că i-am învins pe danezi impunînd jocul nostru, și nu adaptîndu-ne la al lor; dar ni l-am putut impune tocmai apreciînd realist forța adversarilor. Un singur exemplu mi se pare elocvent: alcătuirea și sarcinile apărării. Pentru meciul de miercuri, antrenorii Jenei și Drăgușin au recurs la formula testată în vară, în timpul stagiului de pregătire în Belgia (despre care, acum, putem spune că a fost util, nu-i așa?), și anume cu un libero „de meserie” — Gh. Popescu — și doi fundași centrali de marcaj — Iovan (la B. Laudrup) și Andone (la Povlsen). Nu vom despică firul (ori echipa) în patru, dar vom spune că

gialitate.

Tot acest joc a demonstrat, în al treilea rînd, la ce înalte cote poate să ajungă prestația unei echipe reprezentative atunci cînd întreaga ambianță de pregătire a ei este pusă sub semnul unei răspunderi fără rabat. Din acest punct de vedere, semnalele de alarmă trase în perioada „post Copenhaga” s-au dovedit mai mult decît binevenite, ele trezind la realitate, dacă se poate spune așa, toți factorii responsabili de pregătirea echipei naționale; o realitate simplă de ațins pentru că nu reprezintă decît valoarea și competitivitatea tricolorilor ce trebuiau afirmate, așa cum s-a cerut, la nivel maxim într-un meci extrem de important pentru fotbalul nostru, pentru prestigiul sportului românesc.

Legat de asta, nu putem omîte,

Lacrima bucuriei, un drept al antrenorului.

de la această siguranță a apărării a pornit construcția întregului joc — cu străpunerile de vis ale lui Gh. Popescu, cu învăluirile lui Dan Petrescu și Rotariu, cu Sabău și Lupu făcînd ambele faze, continuînd, spre atac, cu „imponderabilele” lui Hagi, hărțuiala lui Lăcătuș și neprevăzutul (la propriu și figurat) numit Balint. Acest meci a funcționat atît de bine încît aproape n-a resimțit umerul lui Povlsen din min. 5, n-a dezarmat în urma propriilor rățări incredibile și nici nu s-a clătinat atunci cînd a rămas doar în 10 combatanți pe teren. Am subliniat tăria psihică a acestei echipe îndrăznind să spunem că, după eliminarea lui Hagi, ni s-a dezvăluit o minunată echipă — lucidă, îndrăzită în a-și apăra șansele pînă „la unul...”, unită ca un bloc compact și impenetrabil, conștientă că poate chiar și fără valorosul internațional în rîndurile ei deși în plusul de efort s-a întrevăzut și gestul de cole-

in al patrulea rînd, și o semnificație de uz intern a acestei partide internaționale: posibilitatea ce li s-a dat, premeditat sau nu, jucătorilor steliști de a se revanșa în fața danezilor de la Eindhoven. Lerby și Hagi se gratulau înaintea începerii jocului, nu știu ce-și vor fi spus, dar am văzut apoi cît de grăbit era danezul să-l împingă spre vestiare pe Hagi după decizia eliminării (probabil el, și întreaga echipă daneză, voiau să scape cît mai repede de coșmarul în care-l aruncau driblingurile decarului nostru!). Admițem, deci, și varianta acestei revanșe a steliștilor, dar vom sublinia, cu atît mai mult, că victoria a fost posibilă numai datorită omogenității psihice și de voință a tuturor jucătorilor, indiferent de cluburile de la care au provenit. Ar fi nedrept și nesportiv să cîntărim pe vreo balanță imaginărilor meritele unora sau ale altora, dar este corect și necesar să felicităm toate cluburile care

au dat jucătorii naționalei în această campanie de calificare, ce a oferit tuturor, în diferite momente, prilejul de a contribui la succesul de care ne bucurăm cu toții acum.

O altă prejudecată învinsă, sperăm, definitiv, odată cu acest meci este referitoare la exigența dar capriciosul public bucureștean. De data aceasta tribunele au fost de sîrbătoare — de la înfusta pe-alocuri pregnant tricoloră (inspirată asocierea la bilete a unor eșarfe ce sugerau prin colorit la ce pot fi folosite), la incurajările frenetice venite nu numai la bine, ci și în momentele mai dificile ale echipei. Dragostea față de echipa națională a fost mai presus de orice în acest spectacol al tribunelor, într-un colț putîndu-se citi, de la începutul jocului, scurt și cuprinzător, „Clujul salută calificarea!”. Iar finalul apoteotic, cu tradiționalul „Mulți ani trăiască!” intonat spontan de mil de glasuri a emoționat și firile ce se considerau mai inflexibile la astfel de emoționante manifestații.

Cum, probabil, s-a mai spus, povestea acestei calificări va fi răsucită pe toate părțile, mai ales în aceste lungi nopți de iarnă, dar și multă vreme înainte — așa cum s-a întimplat, la vre-

mea respectivă, cu isprava generației Guadalajara (care, cum se știe, nu se „astimpără” nici acum, organizînd din cînd în cînd acele romantice partide de lunea). Vrînd-nevrînd, tricolorii de astăzi compun deja o familie, ca aceea a Mexicului '70; de acest frumos destin n-au cum să scape; totul este să-l poarte frumos, cu demnitatea de a se ști componenții unei echipe naționale al cărei nume va fi de-acum încolo pe telex-urile tuturor agențiilor de presă. De la ei, de la tricolori, așteptăm și-un ton nou în campionatul intern — răsfațul nostru cel de toate zilele la care ne vom întoarce iarăși; mai calm, mai puțin pătimaș, poate, mai relaxați știindu-ne la mondiale, dar oricum, ne vom întoarce.

Din toate aceste rînduri, răzbat, sperăm, felițările cuvenite tuturor celor care, în mod real, merită să poarte acum mîndria acestei calificări, așa cum în mod sigur ar fi purtat și răspunderea pentru eșec. În primul rînd acestor oameni care și-au comprimat, poate, trăirile dintr-o viață doar pe parcursul a 90 de minute — calde și sincere felițări; primîndu-le ei, le vom putea transmite mai departe înfregului fotbal românesc.

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

Elementul surpriză

O singură șansă am avut, aceea a victoriei în meciul de miercuri cu Danemarca și am fructificat-o cu brio! Pentru milioanele de iubitori ai fotbalului românesc vor rămîne de neuitat clipele în care cei prezenți pe stadionul din Ghencea cîntau, cu lacrimi în ochi, „Mulți ani trăiască”, în cinstea echipei noastre reprezentative, strălucit calificată pentru turneul final al Campionatului mondial de anul viitor din Italia. Am admirat la jucătorii noștri dăruirea în joc, capacitatea de efort, dîrzenia cu care au luptat din primul pînă în ultimul minut și, mai ales, încrederea în forțele proprii, încredere dobîndită, fără îndoială, în disputele încheiate deseori cu succes pentru noi, cu adversari din fruntea fotbalului european și mondial. Și mai trebuie să aplaudăm la scenă deschisă modul de abordare a acestei partide, subtilitatea în alcătuirea formației noastre. Desigur, majoritatea jucătorilor noștri erau bine cunoscuți danezilor, jocul lor a fost, fără doar și poate, bine studiat, pe casete video sau „pe viu”. Dar nimeni nu s-a așteptat chiar și cei mai infocați și avizați suporteri ai naționalei noastre — cu atît mai mult cei responsabili de selecționata daneză — ca unora dintre jucătorii noștri să li se atribuie alte sarcini de joc decît cele care li se încredințează de obicei. Elementul surpriză a constituit un factor hotărîtor în obținerea acestei memorabile calificări în dauna celei mai importante rivale din grupă. Ca într-o bătălie a cărei desfășurare s-a pregătit minuțios nimic n-a fost lăsat la voia întîmplării, chiar posibilitatea ca oaspeții să deschidă scorul sau ca să rămînem mai puțin pe teren. Fiecare nou obstacol a creat o și mai mare coerență și incisivitate atacurilor noastre. Chiar dacă într-un fel eroul meciului poate fi considerat Balint — un mucalit ne propunea un titlu BALINTALIA —, de fapt, toți jucătorii români au avut o contribuție decisivă la conturarea unui rezultat care ne propulsează în elita fotbalului mondial. Modul serios, exemplar, în care s-au achitat de misiunea ce le revenea e un semn de neîndoiește respect pentru toți cei ce îndrăgesc la noi acest sport, e un semn de cinstire a culorilor patriei.

GEORGE ARION ■

Cel mai frumos gând după încheierea ultimei partide din calificări:

„La Roma nu vom face simplu act de prezență”! (Marius Lăcătuș)

JENEI își lasă parpalacul într-o încăpăre și țighește afară. Nu sint sigur, dar cred că avea lacrimi în ochi. (Peste vreo oră, în fața unui reportofon ținut de un ziarist timișorean, George Boieru de la „Drapelul roșu”, avea să mărturisească neputința de a scoate vreo vorbă imediat după meci: „Abia acum îmi vine să cred că adevărat și sint convins că ne-am calificat!”). Vestiarul e dominat de vocea lui LUNG, bravul căpitan al echipei naționale pe tot traseul calificării: „Trăim acum răsplata unor sacrificii făcute timp de doi ani și care se puteau năruir într-o secundă. Dar am reușit să învingem pentru că am fost ca o adevărată familie. Să mulțumim din inimă tuturor celor care ne-au ajutat să aducem iubitorilor fotbalului această mare bucurie și care au fost alături de noi pe tot acest drum greu al calificării”. DAN PETRESCU, laconic și „sec” ca acel șut pe lângă bară ce-l vom ține multă vreme minte: „Este cea mai frumoasă zi din viața mea pentru că, la 22 de ani, ne-am calificat la mondiale”. Alături, ANDONE își controlează vinătăile de la Povlsen: „Meciul a fost greu. Forța noastră a stat în omogenitate, în faptul că am fost ca o adevărată familie. Ne-am dorit enorm acest succes, mai ales că vine spre sfârșitul carierei unora dintre noi”. MATEUT se bucură ca după „stucile” prinse în toamna trecută, la Sofia și București: „Meciul a fost greu la început, când iar ne-au dat gol reșede. Dar nu se putea să nu cistigăm, prea mare a fost dorința tuturor, prea bună este echipa noastră! Am început cu bine această campanie și am terminat-o tot cu bine!”. CORNEL DRĂGUȘIN, la fel de discret ca todeauna, dar mai emoționat ca ori-când. Ne gratulăm reciproc într-o îmbrățișare spontană și-l las, răpit de alții. HAGI își mîngiea stîngul, strîns bandajat sub jambier, la articulația gleznei: „Sint fericit că echipa României s-a calificat, dovadă că este una dintre cele mai bune din lume. Am arătat și-n acest fel, pe terenul de sport, un adevărat patriotism, aducînd bucurie întregii țări. Am primit carlonas roșu, atunci mi-a venit să plîng, dar acum zic că victoria într-un astfel de meci merita orice! Sper că la comisia de disciplină se va aprecia corect motivul eliminării... Sint fericit, ce mai!”. GHEORGHE POPESCU, într-un colț al vestiarului, impunător acolo, ca și-n teren, unde a fost veritabilul turn de control al partidei, în care a realizat, credem, una dintre cele mai bune prestații ale unui jucător român pe teren propriu în ultimii ani: „Meciul a fost deosebit de greu, dar nu se putea încheia altfel! Am dorit prea mult să obținem, după 20 de ani, o nouă calificare la mondiale, astfel încît nici-un efort nu a fost prea mare. Sint fericit că la vîrsta mea pot să joc deja la un campionat mondial”. Felicitări, Gică, și nu uităm golul de două puncte din partida cu Bulgaria! SABĂU,

calm de parcă ar fi jucat șah și sfredelitor în priviri ca înaintea unei runde de box, se îndrepta spre duș: „Mă bucur că am reușit această calificare într-o manieră de mare echipă. Începutul ne-a fost nefavorabil, dar am avut forța să revenim. Egalarea adusă de Balint ne-a redat moralul la toți, iar golul doi ne-a convins că nu putem pierde. La al treilea, am vrut să driblez și portarul, era o fază simplă, dar am alunecat și mingea a sărit iar la Balint... Cred că fiecare din noi a dat în acest joc tot ce a putut, pînă la sacrificiu”. Nimic mai adevărat.

În vestiar, vinzoleala continuă, toți vorbesc cu toți și fiecare ascultă pe cine dorește. O voce anunță că JENEI a reapărut și face o conferință de presă ad hoc pe gazon. Cercul se strînsese, dar translatorul își ținea partea: ziaristii danezi să termine cu Piontek și-apoi vor veni și-ai. Treaba lor, noi putem vorbi și românește, drept pentru care îl rog să răspundă la întrebări ce pluteau în aer, din toate părțile: „După primul joc din grupă, de la Sofia, credeam că am luat o opțiune decisivă pentru calificare, dar lucrurile s-au complicat prin rezultatele ulterioare ale echipei daneze, despre care știam că nu ratase nici o calificare din ultimele trei — la mondiale și europene. Acum, după victorie, e ușor, desigur, să vorbesc; mai greu de redat sint grijile dinaintea acestui joc foarte dificil. Mă bucur enorm că echipa națională a României a reușit să aducă o mare satisfacție iubitorilor fotbalului, și aș dori să mulțumesc publicului, care tot timpul a fost alături de echipă, susținînd-o cu o freneză extraordinară! A fost o victorie obținută pe stadionul meu de suflet, același de pe care, cu cîțiva ani în urmă, o mică, pe atunci, echipă, pornea spre culmile, pe care le-a și atins, ale Cupei campionilor europeni! Bă bucur mult pentru performanța acestor fotbaliști minunați, care fac parte dintr-o generație talentată, ce merita să ajungă la turneul final din Italia. Și acolo vom juca șansa noastră, cu aceeași mîndrie și ambiție, cu aceeași dorință de a învinge... Victoria s-a conturat greu, deși era limpede că jucăm mai bine. Eliminarea cu prea mare ușurință a lui Hagî ne-a creat dificultăți (din acel moment al eliminării, vreun sfert de oră Jenei s-a tot agitat, contrar firii lui, ce să faci?, pe cine să înlocuiești și cu cine?, să faci sau nu schimbare?), dar jucătorii noștri și-au dovedit maturitatea inclusiv în acea perioadă de inferioritate numerică.

Felicit echipa daneză (se apropiaseră ziaristii blonzi) pentru prestația din această calificare și, la fel, ca dl. Piontek, cred că ambele echipe meritau să joace la turneul final”. Și-ai se produce aglomerație mare, intervine microfonul autoritar al televiziunii noastre, ce-a spus Jenei acolo veți fi aflat deja, m-am întors spre vestiar sub privirile, mai puțin muștrătoare, totuși, ale șefului complexului,

Radu Ionescu, ce trecuse deja la repararea gazonului.

MARIUS LĂCĂTUȘ se echipa într-un trening impecabil, dar imaginea ce-mi stăruia era tot a omului de sacrificiu, tăvălit în fel și chip în răstimpul ce a urmat eliminării lui Hagî. Brusc, devine sobru, dar amabil: „Sintem nespuse de fericiti că am îndeplinit dorința tuturor iubitorilor fotbalului, obținînd această calificare de mare prestigiu. Am dovedit că echipa României e una dintre cele mai tari din Europa, astfel încît la turneul final sint convins că nu vom face simplu act de prezență. Avem o generație de valori care nu și-au spus ultimul cuvînt și pentru care mondialele vor fi un prilej de confirmare. Atît. Ajunge?”. Da, Marius; deocamdată, SILVIU LUNG se calmase din emoțiile primului discurs: „Revin la acele sacrificii pe care numai noi și familiile noastre le știm, și cei dragi, care întotdeauna sint alături de noi. A fost o muncă deosebit de grea, dar care s-a încununat cu succes. Am depășit ca adevărați sportivi și bărbați socul din minutul 5, impunîndu-ne clar victoria. Sint fericit, fericit, fericit! Restul e de prisos!”. Ai dreptate, Silviu. Cei doi Cristian — Gatu și Popescu — făceau... cristiane discrete, ca adevărate gazde, printre oaspetii poftiti și nepoftiti ai tunelului de sub stadion. IORDĂNESCU se recuză politicos de la orice declarații. „Emoțiile îmi sint prea mari”. SORIN CIRTU se dezlineste de elevii săi și de-un dialog cu Lucescu. Acesta îmbrățișase sportiv pe oricine i-a lăsat în cale în vestiar și răspunde unei priviri întrebătoare: „Totul s-a decis în momentele de după primirea golului! Atunci s-a confirmat tăria psihică, și dorința de a reveni și depăși acel handicap. Am învățat să jucăm meciurile de pe terenul propriu și am avut și publicul extraordinar”. En passant, MIRCEA ANGELESCU, președintele federației: are ochii înlăcrimati, ținută de lord și tăcerea unui sfînx. O îmbrățișare protocolară, repetată în acele minute ca un mecanism. Văzuse tot meciul din tunelul ce duce la vestiare.

Pe gazon, „cerberul” Radu Ionescu devenise chiar zîmbitor. JENEI dă ultimele replici danezilor: „Vorbeam de la Copenhaga despre faptul că fiecare trebuie să-și valorifice terenul propriu. De fapt, doar atît am făcut și noi, ca și dv.! Îmi pare rău că n-a fost 3-0, ca revanșa să fie completă!”. Își cere scuze, se-ntoarce, dar în spate îl aștepta microfonul de la Timișoara...

Tabela electronică părea și mai strălucitoare în acest început de seară ce-nsemna, de fapt, un nou răsărit pentru fotbalul nostru: „România — Danemarca 3-1, Italia '90”. Cu tot regretul, pe ceilalți componenți ai echipei ce a adus această victorie nu i-am mai prins: am fost singur, și ei mai mulți. Lui IOVAN, ROTARIU, UNGU-REANU, LUPU și BALINT — aceleasi calde și sincere felicitări! (O. STIRE)

Turnul de control al partidei s-a numit Gh Popescu.

La mijlocul terenului și-n centrul atenției — Sabău. Fotografii de PAUL AGARICI ■

Cine urmează?

Pînă miercuri, obținuseră calificarea la turneul final al campionatului mondial următoarele echipe reprezentative: Anglia, Argentina, Belgia, Brazilia, Columbia, Coreea de Sud, Costa Rica, Emiratele Arabe Unite, Italia, Iugoslavia, Spania, Suedia, Uruguay. În urma rezultatelor în partidele disputate miercuri (și trecute în parantezele respective), s-au mai calificat: ROMÂNIA (3-1 cu Danemarca), U.R.S.S. (2-0 cu Turcia), Austria (3-0 cu R.D.G.), Olanda (3-0 cu Finlanda), R.F.G. (2-1 cu Țara Galilor) și Irlanda (2-0 cu Malta). La ora închiderii ediției nu s-a încheiaseră jocurile Scoția — Norvegia și Portugalia — Cehoslovacia, mari șanse de calificare avînd Scoția și Cehoslovacia. Celelalte trei locuri (pînă la 24, dacă am socotit bine...) vor fi ocupate în urma disputării partidelor Egipt — Algeria (0-0 în tur), Tunisia — Camerun (0-2) și Trinidad Tobago — S.U.A. (în acest din urmă meci, gazdelor fiindu-le suficient și un punct).

Cam aceasta este, deci, compania echipei noastre naționale la „Coppa del Mondo 1990”. Tragerea la sorți a grupelor preliminare (șase la număr, de cite patru echipe) va avea loc pe 9 decembrie. Atunci vom vedea... cine urmează să aștepte de valoarea alor noștri!

VREMEA

cum a fost
cum va fi

ION DRĂGHICI

În ultimii ani problema deteriorării stratului de ozon a ocupat un loc însemnat în cadrul mijloacelor de informare în masă, îndeosebi în legătură cu extinderea „găurii de ozon” din regiunea Polului Sud.

Marea importanță a ozonului pentru fizica atmosferei constă în faptul că acesta are anumite benzi de absorbție a radiației în spectrul ultraviolet, în cel vizibil și în infraroșu; s-a stabilit totodată că variațiile ozonului atmosferic sint intim legate de condițiile de vreme. Este aproape sigur faptul că absorbția radiației solare ultraviolete de către ozonul atmosferic cauzează încălzirea apreciabilă a atmosferei în vecinătatea înălțimii de 50 km, în timp ce absorbția radiației terestre infraroșii conduce probabil la modificarea

temperaturii din stratosferă joasă — la înălțimi de 15-20 km.

În general, cele mai însemnate cantități de ozon ar fi de așteptat să se găsească în acele locuri unde, și în acele momente de timp, cînd radiația solară ultravioletă este mai intensă: în zona latitudinilor tropical-ecuatoriale de-a lungul întregului an și în zona polar-arctică în sezonul cald. Datele de observație — arată însă o mare variabilitate. Se pot identifica totuși cîteva manifestări mai sistematice, pentru care:

- primăvara o creștere apreciabilă a cantității totale de ozon odată cu creșterea latitudinii;
- toamna — o distribuție aproape uniformă a ozonului la latitudinile situate la nord de paralela 40°N;
- în toate anotimpurile — o

cantitate totală de ozon relativ mică în banda latitudinală 30-40°N și absența practică a variabilității ozonului în zona ecuatorială; totodată vom reține o variabilitate extrem de ridicată în zona polilor — cu valori deosebite de scăzute în timpul nopții polare australe.

Revenim la vreme. La data apariției numărului, „primii fulgi” au sosit în multe zone din țară. Deci, în intervalul 16-22 noiembrie a.c., vom consemna practic, prima săptămînă a „iernii 1989/1990”.

Răcirea bruscă și accentuată a vremii se datorează restructurării rapide a distribuției centrilor barici la nivelul emisferei nordice. Mase de aer polar-arctic au pătruns, pe o circulație nordică, în toate regiunile țării, determinînd o scădere accen-

Zona geografică	VALORI MEDII MULTIANUALE		VALORI DEOSEBITE ALE TEMperaturii ÎNREGISTRATE ÎN ULTIMA SUTĂ DE ANI			
	Temperatura aerului (°C)		Cantitatea de precipitații (l/m²)		Maxime diurne	
	Maxime diurne	Minime nocturne	Maxime diurne	Minime nocturne	Valoarea	Localitatea și anul
Cîmpie	7-11	0-4	10-12	251	62,6	1963
Deal și podis	5-11	-3-2	9-16	200	61,7	1926
Depresiuni	4-9	-4-0	6-9	170	60,9	1949
V. Omu	-3-2	-9-8	19	90	19,5	1951
Litoral	8-11	2-5	8-9	230	62,7	1967

tuată a temperaturilor și intensificări sustinute ale vîntului. În primele zile ale intervalului de prognoză, se vor mai semna la temporar ninsori și intensificări ale vîntului din sector nordic. Apoi, prin creșterea treptată a presiunii la sol, aria ninsorilor va diminua simțitor, în schimb, temperaturile minime vor scădea accentuat, favorizate și de radiația

nocturnă. La scara întregii țări, acestea se vor încadra între -10° și 0°C, mai coborîte în nord-vestul țării și în depresiuni. Temperaturile maxime diurne, vor fi cuprinse între -4° și 6°C, izolat mai ridicate în vestul țării. În ultimele zile în jumătatea de vest a țării se va produce ceață asociată izolat și cu depunere de chichiură.

ROMÂNIA ÎN LUME: CONLUCRARE ÎN SLUJBA PROGRESULUI

Doi reporteri

Cornel Nistorescu
Victor Rădulescu

Într-o

„Dacia” break

2. Cum se aprinde lumina pe cer?

Toamnă de-a dreptul aiuri-toare în Grecia. Vară mai răcoasă ca altădată. Turisții, mult mai puțini. Cu câteva milioane sub nivelul anului trecut. Alarmă în această industrie modernă, pentru Elada modernă. Prețurile se agită și urcă asemenea unor capete de caracatiță. Cifrele din buzunare sînt din ce în ce mai mari și înseamnă din ce în ce mai puțin. Alegerile politice din vară s-au terminat și ele în coadă de pește. Totul s-a așezat pentru acest noiembrie. Drept pentru care finele lui octombrie a început cu o temperatură politică sesizabilă pe buzele fiecăruia. Orașele mari și mici, inclusiv satele sînt împodobite cu afișe lipite pe geamuri, stilo, gherete, poduri, ziduri, dealuri (pancarte fixate pe picioare de cocostirici), scrise cu var, vopsea, smoală, tipărite în culori sau în alb-negru, cu mașini pictate care risipesc sloganuri politice în megafone cu sunet agresiv, debateri televizate, interviuri, atacuri în presă, atențate sau insinuări, bombe și certuri, o atmosferă între simpatic, amuzant și amețitor. Dar nu numai numele mari jucăușe piesa politică a momentului, ci și funcționarii mai mici din conducerea unor firme, departamente sau ministere. Toți își manifestau o vizibilă reticență, din care înțelegeai ceva în genul, nu vreau să spun nimic că vin alegerile și cine știe.

Vă dați seama ce toamnă contradictorie în această țară hărăzită de frământările geologice ale începutului cu un relief de o inegalabilă poezie, cu o istorie atât de densă încît sînt locuri în care ea este mai prezentă decît particulele de ozon. Iar grecii, un popor solar, vesel, inteligent și plin de umor, captivati de politică mai tare ca de o poveste de dragoste, făceau abstracție de toată existența lor eroică și jucăușă pînă la frenetie o răsă fără regizor dar dominată de un singur subiect: politica.

Area droptate profesorul Beca

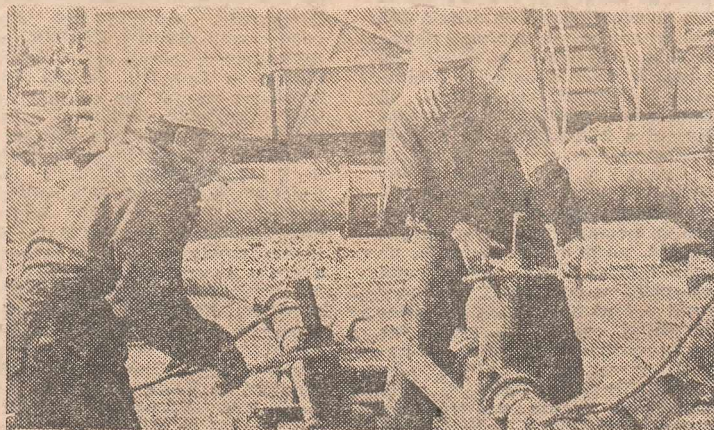
Ce se află în subsolul celei mai frumoase țări din Europa (ierarhia ține de gustul fiecăruia)? Multe vestigii ale unei istorii de manual arhicunoscut dar și cu pagini albe. Mai adînc, în contorsionatele falii geologice, au încercat să privească doar specialiștii. Cercetarea sistematică a subsolului este o operațiune mai recentă în Grecia, și încă departe de creionarea unei hărți complete. Pentru a stabili dacă în insule sau în zona continentală a țării se află petrol, gaze naturale sau alte zăcăminte exploatabile, mai multe companii străine au contractat lucrări de prospecțiuni geologice și foraje. Unele au plecat așa cum au venit, renunțînd în grabă, de teamă că se angajează într-o cursă fără beneficii sau cu profituri reduse. Prezența României în această complexă operațiune a început în anul 1976, la doi ani după înființarea întreprinderii de Comerț Exterior Rompetrol-Geomin.

Următorul popas din călătoria pe care colegii noștri o întreprind în țări și locuri unde sînt prezenți oameni ai muncii români, în cadrul acordurilor economice, a fost Grecia. Ca și în precedentele lor relatări, și de această dată reporterii au consemnat, cu o bucurie firească și cu o legitimă mîndrie patriotică, fapte și realizări remarcabile prin care compatrioții plecați la datorie în afara granițelor țării se reunesc cu cei de-acasă spre a cinsti marele eveniment politic ce se va desfășura peste câteva zile, Congresul al XIV-lea al P.C.R., precum și fapte care atestă preluarea față de împlinirea României de azi în cele mai diverse domenii, recunoașterea tot mai largă pe plan internațional a produselor românești și a înaltei calificări a specialiștilor români.

Dar să parcurgem cea de-a doua corespondență din raidul Flacăra.

desfășurat în delta fluviului Nestos, după cum spun grecii unui riu modest cu o deltă între ghilimele, unde o echipă de specialiști români condusă de inginerul Ștefan Iliescu a efectuat foraje de explorare pentru descoperirea zăcămintelor de țitei și gaze naturale. Acum Ștefan Iliescu se află în pragul pensiei. Au trecut de atunci aproape 13 ani și printre muncitorii și specialiștii greci am auzit de câteva ori pomenindu-se o expresie mai mult decît măgulitoare „eu am lucrat cu kirios Iliescu”. De altfel, ar trebui spus că doi sînt oamenii cei mai pomeniți de specialiștii greci. E vorba de inginerul Iliescu și de directorul geolog, din Ministerul Petrolului, inginerul Grigore Stănescu, cel care s-a aflat între primii români care au cercetat Grecia din punct de vedere geologic și care e considerat aici un fel de profesor al domeniului. O vreme, el i-a condus pe geologii greci în lucrările de explorare, el a fost și consilierul geologic la Public Petroleum Corporation of Greece și tot el a încercat să răspundă unei afirmații a profesorului doctor Constantin Beca, cel care știe solul Greciei pe de rost, în ciuda faptului că nu a ajuns niciodată în această țară. Profesorul, autorul unor cărți și manuale despre geologia lumii, ar fi spus unor specialiști care plecau să lucreze în Grecia, „dragii mei, țara asta nu are țitei mult, s-ar putea să găsiți ceva în zona Alexandroupolis — Orestiada și gaze naturale. Poate să mai fie ceva și prin insule”. Lucrările de foraj ale specialiștilor români au pus în evidență existența hidrocarburilor în zona Peloponezului și în Munții Epirus, nu departe de Ioannina. Prima dată cînd făcarea aprinsă de la gazele naturale a luminat în Peloponez a fost prilej de mare bucurie. Ziarele grecești s-au grăbit să publice știrea. Toate celelalte săpături de la Seres, din Halikidiki din insula Zakintos, infructuoase, au fost răzbutate de succesele de la Katakolo și de cel de la Epanomi. În acești ani, cele două instalații F 125 și F-200, produse de întreprinderea de Utilaj Petrolier Tirgoviste au făcut față cu brio unui examen extrem de dificil. Instalația F 125, medaliată la Tîrgul Internațional de la Leipzig, a fost prezentă și la TIB '81, după care, în 1982, instalată pe un șasiu lung de 25 de metri, a început să călătorească prin Grecia. O platformă pe 26 de roți purta pe drumurile răscruce și periculoase ale Greciei acest mastodont care în cel mult 6 zile se afla în alt loc în stare de funcționare. Lucrările de foraj și colaborarea cu muncitorii și specialiștii români ca și urmărirea instalației în timpul funcționării a determinat compania greacă să achiziționeze prin I.C.E. Industrialexportimport o altă instalație de foraj românească, un F 200, proiectat tot de IPCUP Ploiești și realizată de aceeași întreprindere din Tirgoviste. Mai mult, ca o expresie a relațiilor extrem de strînse între specialiștii români și greci, Rompetrol-Geomin a

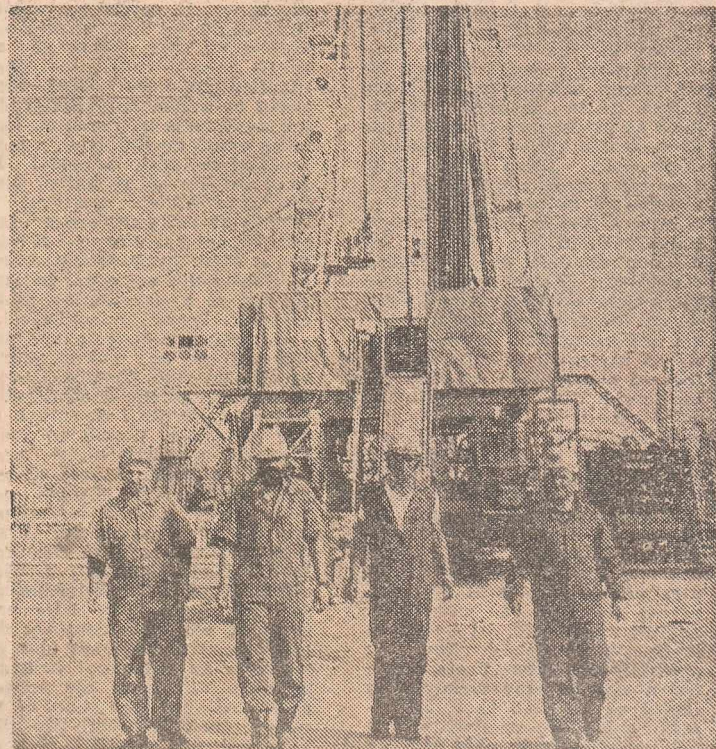
fost invitată ca, pe bază de contract, să asigure asistență tehnică la lucrările care vor fi efectuate cu această instalație de foraj. Așa au început să funcționeze în Grecia două instalații, una la care lucrau muncitorii români și alta, devenită proprietatea statului elen, la care lucrau muncitorii greci sub îndrumarea românilor. Ce înseamnă să muncești în Grecia? Să suporti teroarea dulce a peisajului care te invită la contemplație și să muncești pînă la epuizare cînd în preajma ta mii și mii de turiști din toate colțurile lumii se întind

Operațiuni de tubare

la soare și așteaptă seara pentru a se pregăti de petrecerile nocturne. Presiunea mediului e mai greu de suportat decît viscolul, arșița sau singurătatea. Iar cînd instalația se mută, începe o altă aventură, călătoria pe drumurile înguste și serpuitoare ale munților, pietriș și cheliți de arbori ca o căpățînă de tatar. Ingerul Nicolae Stăiculescu, multă vreme reprezentantul Rompetrol-Geomin în Grecia, povestea despre riscurile acestor deplasări care, de câteva ori au pus și oamenii și utilajele în situații limită, și la propriu și la figurat pe marginea prăpastiei. E foarte greu să te strecoari pe drumuri turistice, în colane cu un utilaj de 1200 de tone și cu 6000 de m³ de instalații și aparatură, în ciuda protecției asigurate de poliție.

Am ajuns la Atena cînd instalația F 125 devenea un enorm bagaj. Ingerul Nicolae Stăiculescu și administratorul Dan Georgescu întocmeau ultimele formalități pentru întoarcerea acasă a acestei extrem de apreciate F 125. Contractul de foraj, după aproape 13 ani, se încheia, lăsînd în urmă nu numai o hartă, punctată cu rezerve la Katakolo și la Ioannina, dar și un grup de specialiști formați la școala românească de foraj, cel care lucrează acum cu instalația F 200, cumpărată de statul grec în 1985, la care urma să-l înțînim și pe cei cinci muncitori români. Înainte de a pleca spre Epanomi, am făcut o vizită la Public Petroleum Corporation of Greece. Ne-a primit domnul M. L. Myrianthis, șeful biroului de relații internaționale. La puțin timp l-am cunoscut și pe inginerul Stavros Stefanidis, cel care răspundea de lucrările de foraj. „Faptul că relația compa-

Instalația de foraj F 200 de la Epanomi

simțite temelul unor relații interumane din care s-au născut prietenii de toată frumusețea. În același timp, inginerul Stavros Stefanidis ne-a spus câteva lucruri despre priceperea muncitorilor noștri și despre calitățile instalației produse în România. Și pentru a rămîne în cadrul unui dialog prietenesc și sincer, cum se continuă de atîta ani, domnul Stefanidis ne spunea că, din punctul său de vedere, există două chestiuni care merită mai multă atenție: piesele de schimb și termenele de livrare. În timpul vizitei la DEP (inițialele grecești ale corporației amintite) pe hol, am schimbat câteva cuvinte cu un specialist în petrol. Vorbea limba română fără nici un accent străin. Ne-a propus să-l facem o vizită la sfîrșitul discuțiilor. Cînd ne-am aflat în fața biroului ne-am dat seama că intrăm la directorul tehnic al companiei. Domnul Dimitrios Vlahos, absolvent al Institutului de Petrol și Gaze din România. Voia să afle noutăți despre foștii săi colegi. Așa am cunoscut un om deosebit, extrem de legat de țara noastră. În timp ce discutăm, în birou a intrat un bărbat solid, cu statură de fost atlet. Auzise de prezența noastră și venise să schimbe câteva cuvinte. Era domnul Nikos Lalechos, directorul companiei DEP care ne-a spus: „Primul meu contract cu specialiștii români a fost în 1966 și el a fost punctul de plecare într-o colaborare eficientă care a durat pînă astăzi. Ca nivel tehnic, românii sînt de nivel înalt, bine pregătiți tehnic și științific și o colaborare cu ei este fructuoasă pentru oricine, cu atît mai mult pentru noi care ne aflăm la începuturi”.

Eveniment la Epanomi

Printre livezi de măslini, lanuri de bumbac cu moturi albe și printre vii, urmînd țărîmul mării, de la Salonic spre est, am ajuns la Epanomi. Ni s-a spus de la Atena să luăm drumul spre Nea Iraklia, un sat grecesc cu multe rezidențe de vacanță, dar și cu măslinile cele mai mari și mai bune din toată Elada. Agitația turiștilor tindea spre zero. Doar familiile din Salonic venite pentru week-end mai populau zona turistică din Epanomi și din împrejurimi. Ni s-a spus că la ieșirea din Epanomi vom vedea turia aflată

(Continuare în pag. 21)

Flacăra. Redacția: București, Piața Scintei 1, căsuța poștală 3312, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10; 17 60 20, întrebări; Actualitatea politică: 25 60; Economie: 21 28; Cultură, știință, învățămînt: 14 57; Cetățenești: 14 53; Scrisori: 25 42; Reportaj-informații: 25 60; Sport: 14 53; Foto: 25 28; Secretariat de redacție: 21 23; Secretariat redactor șef: 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” — sectorul export-import presă P.O. Box 12 201, telex 10876, presfir București, Calea Griviței nr. 64-66.